

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Larisa Deutsch
Integracija priseljencev v Feldbachu
Magistrska naloga

Ljubljana, 2019

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Larisa Deutsch
Integracija priseljencev v Feldbachu
Magistrska naloga

Ljubljana, 2019

Podatki o magistrski nalogi

Ime in priimek avtorice: Larisa Deutsch

Naslov magistrske naloge: Integracija priseljencev v Feldbachu

Kraj: Ljubljana

Leto: 2019

Št. strani: 53

Št. slik: 8

Št. prilog: 9

Mentorica: izr. prof. dr. Jelka Zorn

Povzetek: Že hiter pregled zgodovine nam razkriva, da so migracije z nami že dolgo. Kot pomemben element migracij je proces integracije, ki je sestavljen iz številnih dimenzij, katere se med seboj prepletajo. Ljudje so prišli iz držav, kjer vladajo vojne in težke razmere z željo po novem, dostojnejšem življenju, kjer ni nevarnosti. Kljub želji po boljšem življenju, imigrante v novi državi čakajo zahtevni izzivi. Raziskava prikazuje pogled na integracijo v mestu Feldbach s perspektive prosilcev za azil in beguncev. Pri tem dobimo uvid v ovire, s katerimi se srečujejo imigranti, na kakšen način se soočajo z njimi in kako se vključujejo v novo okolje. Potrebno se je zavedati, da imigracija ni odvisna le od imigranta, temveč od sodelovanja akterjev na vseh ravneh, torej na osebni, lokalni in nacionalni ravni. Imigranti imajo največ težav prav takrat, ko pridejo v stik s nacionalno ravno, saj jim le-ta, z vedno bolj restriktivno politiko, ovira proces uspešne integracije.

Deskriptorji: migracija, integracija, diskriminacija, integracijske politike v Avstriji.

Title: Integration of immigrants in Feldbach

Abstract: A quick overview of history reveals that migration has been with us for a long time. An important element of migration is the process of integration, which is composed of many dimensions that can easily intertwined with one another. People came from countries where there is war and difficult conditions, with the desire for a new and more dignified life where there is no danger. Despite the desire for better life, when immigrants come to a new country they do face difficult challenges. The survey primarily shows the perspective of asylum seekers and refugees on their integration in Feldbach. With that we also get insights of the obstacles that immigrants have to face, how they coped with them and how they try to integrate in the society. We have to understand that the success of integration doesn't only depend on immigrant, but it also includes aspects of all levels, that means personal, local and national level. Most problems that immigrants are faced with, are on the national level which has an increasingly restrictive policy that hinders the process of integration.

Descriptors: migration, integration, discrimination, integration policy in Austria

Kazalo

1.	Uvod	1
2.	Opredelitev temeljnih pojmov	3
2.1.	Ekonomska migracija	3
2.2.	Migrant v neregularni situaciji oz. nedokumentiran migrant.....	4
2.3.	Prosilec za mednarodno zaščito oz. prosilec za azil	5
2.4.	Begunec oz. oseba z mednarodno zaščito.....	6
3.	Boj za boljše življenje	7
4.	Koncept »varna država« kot možna kršitev begunskega prava	10
5.	»MI« in »ONI«	12
5.1.	Od diskriminacije do stereotipov migracij.....	12
5.2.	Predsodki in razizem.....	14
6.	Vključevanje imigrantov v skupnost.....	16
6.1.	Integracija pripadnikov muslimanske vere.....	17
6.2.	Integracija in ne prilagajanje ali adaptacija!.....	19
7.	Integracijske politike v Avstriji.....	20
7.1.	Postopek pridobitve mednarodne zaščite oz. azil	22
7.2.	Pravna integracija	25
7.3.	Poselitvena in bivanjska integracija.....	26
7.4.	Socialno ekonomska integracija	26
7.5.	Integracija na področju izobraževanja.....	27
7.6.	Kulturna integracija	27
8.	Problem	29
9.	Metodologija	31
9.1.	Vrsta raziskave	31
9.2.	Opis uporabljene metodologije	31
9.3.	Vzorčenje in populacija.....	32
9.4.	Zbiranje podatkov.....	32
9.5.	Obdelava in analiza podatkov.....	33
10.	Rezultati in razprava	36
11.	Zaključek	45
	Literatura in viri	48
	Priloge.....	54

Priloga 1 – Individualni intervju (Sirija, pridobljen status begunca)	54
Priloga 2 – Individualni intervju (Sirija, pridobljen status begunca)	59
Priloga 3 – Individualni intervju (Afganistan, pridobljen status begunca)	62
Priloga 4 – Skupinski intervju (Afganistan, prosilci za azil).....	65
Priloga 5 – Individualni intervju (Sirija, pridobljen status begunca)	70
Priloga 6 – Individualni intervju (Afganistan, subsidiarna zaščita).....	74
Priloga 7 – Individualni intervju (Sirija, pridobljen status begunca)	78
Priloga 8 – Individualni intervju (Afganistan, prosilec za azil)	81
Priloga 9 – Enote kodiranja s pripisanimi pojmi.....	84

Kazalo slik

Slika 1: Primeri diskriminatornih naslovov iz različnih člankov.....	2
Slika 2: »Solidarnost« Evropske Unije	8
Slika 3: Izjave sogovornikov raziskave	9
Slika 4: Število prošenj za azil v Avstriji od leta 2008 do 2018	21
Slika 5: Število dodeljenih statusov begunca	21
Slika 6: Postopek pridobitve mednarodne zaščite	23
Slika 7: Nacionalni izvor prosilcev za azil v Avstriji leta 2015	36
Slika 8: Plakati desničarske svobodnjaške stranke FPÖ in konservativne ljudske stranke ÖVP	43

1. Uvod

Migrant, begunec, prosilec za azil, »ilegalec« so besede, katere so v zadnjih letih postale fenomen, saj jih slišimo preko vseh možnih medijskih kanalov. Za seboj nosijo ogromno različnih odzivov (dobrih in še več slabih). Te besede mnogo ljudi meče v isti koš, saj ne pozna dodobra njihovega pravega pomena. Ko govorimo o migracijah, je pomembno zavedanje, da govorimo o različnih skupinah ljudi z različnimi pravnimi statusi. Iz tega razloga bomo v prihajajočem poglavju razjasnili temeljne pojme povezane z migracijami. Pri terminologiji nekaterih pojmov bomo uporabili predvsem novejša izraze, kateri so se začeli uvajati s ciljem, da bi preprečevali predsodke in negativne oznake pripisane migrantom.

Kadar se poskušamo poglobiti v pojem '*migracije*', hitro ugotovimo, da gre za kompleksen pojav, ki zajema celo vrsto disparatnih vidikov – ekonomske, demografske, politične, kulturne, jezikovne itd. Vzroki migracij so različni. Nekateri zapustijo svojo matično državo zaradi težkih ekonomskih razmer in večjo socialno varnost, drugi zaradi terorja in strahu, ki jih povzročajo vojne, tretji zaradi etničnega, rasnega, religioznega ali na drugih osebnostnih okoliščinah utemeljenega preganjanja. Ne glede na razlog, ki tiči v odločitvi migracije, je tako v Avstriji kot tudi v Sloveniji značilen sovražni govor in nesprejemanje migrantov. Družba velikokrat migrantom in beguncem pripisuje negativne oznake, saj jih povezujejo z ljudmi, ki so prišli v »njihov« prostor in jim tako grozijo s spremembo načina življenja, kulture, vrednot in norm. Vsak zase naj bi pogledal svoje družinsko drevo in raziskal svoje korenine. Kaj hitro bi ugotovili, da so tudi naši predniki (ali vsaj znanci) prišli od »zunaj«. Dejstvo je, da migracije segajo daleč v preteklost in so bolj ali manj prisotne skozi celotno človeško zgodovino, kljub temu pa jih spremljajo binarne razmejitve na »mi« in »oni«, kar v procesu integracije povzroča dodatna trenja.

Tako imenovana evropska begunska oz. migrantska kriza (v nadaljevanju begunski koridor), ki je izbruhnila leta 2015, je močno povečala število beguncev in migrantov, s čimer se je povečal porast sovražnega govora in nestrpnosti do ljudi. K večji dramatičnosti položaja beguncev in migrantov prispevajo mediji, ki dodatno napihujejo zgodbe in tako vplivajo na ustvarjanje javnega mnenja. Na en strani imamo tragične zgodbe, ki poročajo o grozovitih in nehumanih dejanjih, ki jih doživljajo ljudje na svoji poti v Evropo. Na drugi strani pa zasledimo zgodbe, ki so okrašene z

izredno odklonilnimi in zaničevalnimi naslovi. Mnenja ljudi so različna. Nekatera so preplavljena z žalostjo, obupom, druga prepojena z jezo in gnusom. Čeprav mnogo ljudi pravzaprav nima nikakršnega stika z migranti, takoj ko se »le-ti« približajo »njihovemu« okolju, pride na površje odpor.

Slika 1: Primeri diskriminatornih naslovov iz različnih člankov

Vir: Večer, 2016; Slovenske novice, 2018; Demokracija, 2017; Nova24tv, 2018; Demokracija, 2018

V teoretičnem delu magistrske naloge bomo opredelili temeljne pojme in naredili pregled vidikov, ki jih pripisujemo kot realnost migracij – boj za boljše življenje, diskriminacija, postopki integracije v novo okolje, kontekst »varne« države. Dotaknili se bomo integracijske politike v Avstriji in predstavili postopek pridobitve statusa begunca ter s tem njihove pravice in dolžnosti. Raziskava je osredotočena na prosilce za mednarodno zaščito oz. azil in begunce v Avstriji, natančneje v mestu Feldbach. V metodološkem delu bomo predstavili zgodbe beguncev in prosilcev za azil ter njihov pogled na proces lastne integracije v družbo. Na osnovi tega bomo dobili vpogled v ovire in vidike, ki omogočajo/onemogočajo, da ljudje začnejo graditi nov dom.

2. Opredelitev temeljnih pojmov

Kadar govorimo o migracijah, so ljudje pogosto zmedeni, saj ne poznajo ustrezne terminologije. Kdo je migrant? Kdo je begunec? Kdo je prosilec za mednarodno zaščito? Imigrant? Emigrant? V čem je razlika? Ljudje pogosto omenjene besede dajejo v isto skupino. Opaziti je tudi, da niti nekateri mediji sami ne poznajo razlike, kar dokazujejo razni članki. V tem poglavju bomo razjasnili ključne pojme.

Migracije so na prvi pogled enostaven in preprost pojem, vendar ob poglobitvi vanj se hitro pojavljajo vprašanja namena migracij, povezana z identitetami, pravicami, vključevanje v okolje, itd. Beseda '*migracije*' je latinskega izvora, kjer »*migratio*« pomeni selitev, preseljevanje (Verbinc, 1976). Ena izmed definicij migracij, ki jih je podala Organizacija za migracije (IOM, 2006), pravi: *»Migracije so gibanje, bodisi čez državne meje ali znotraj države. Gre za gibanje prebivalstva, ki vključuje kakršno koli gibanje ljudi, ne glede na trajanje, obliko ali vzroke; vključuje tudi migracije beguncev, razseljenih oseb, osebe, ki so bile prisiljene zapustiti svoje domove, in ekonomske migrante.«* Klinar (1976) dodaja, da pojem migracij vsebuje tako emigracijo (izselitev) kot imigracijo (priselitev) ter poleg spremembe prostorskega okolja, vključuje tudi družbene spremembe (spremembe družbenih odnosov, interakcijskih sistemov, družbenih skupin, institucij, norm, vrednot, kulture, itd.).

2.1. Ekonomska migracija

Ob besedi ekonomski migrant ne moremo mimo pregovora, ki pravi: »Šel je s trebuhom za kruhom.« Ljudje so že od nekdaj zapuščali svojo domovino, saj jim ta ni omogočala dosega kakovostnega življenja. Organizacija za migracije (IOM, 2006) opredeljuje ekonomskega migranta kot osebo, ki zapusti svoje običajno prebivališče, da bi se ustalila izven izvirne države z namenom izboljšanja kakovosti svojega življenja. Vse od begunskega koridorja družba vidi ekonomske migrante kot največje hudobneže, ki se skušajo pod krinko vojnega pribežnika pretihotapiti v »našo« državo in nam zaseči že tako težko dosegljiva delovna mesta. Ljudje kontekst ekonomskega migranta, ki je prišel iz države, kjer po njihovem ni vojne ali diktature, razumejo kot grožnjo, ki ne prinaša nič dobrega. Če pogledamo na ekonomsko migracijo z drugega zornega

kota, kjer je Slovenec tisti, ki gre npr. v sosednjo Avstrijo, da bi si zagotovil višjo plačo, pa le-to dojamemo kot uspeh. Ljudje, ki prihajajo k nam in imajo isti namen pa družba bolj ali manj celo zaničuje. Klasičen primer prikazuje moč zahodnega sveta oz. moč bogatega in belega človeka, ki lahko migrira brez večjih zapletov, medtem ko se ostali soočajo s številnimi problemi. Potrebno je zavedanje, da so razlogi ekonomskih migrantov lahko huda revščina, naravne katastrofe, zaradi katerih so ljudje izgubili dom, itd. Vsi ti razlogi potiskajo človeka v obup in je povsem normalno, da gredo drugam. Zakaj torej otepanje ekonomskih migrantov, ko pa je Evropa ena izmed sokrivcev, ki je z izkoriščanjem z resursi in poceni delovne sile pognala ranljive države v dotično situacijo, kjer ljudje živijo v popolnem obupu (N'TOKO, 2015).

2.2. Migrant v neregularni situaciji oz. nedokumentiran migrant

Omenjena izraza se uporabljata namesto pojma 'ilegalni migrant' in 'nezakoniti migrant', saj slednje ne moremo označevati za ilegalce, saj ima ta izredno zaničevalni prizvok, ki ga povezujemo s kriminalnimi dejanji, kar pa nedovoljen prehod nacionalnih meja ni (IOM, 2011). Označevanje ljudi za »nelegalne« zaradi nadzora in nasploh systemskega zavračanja, je izredno zaničevalno. Običajno pri zakonih velja, da je dejanje tisto, ki je na sodišču prepoznano kot nelegalno in zato sankcionirano, medtem ko je pri nadzoru migracij nelegalnost pripisana osebi. Policijsko nasilje na mejah in ilegalizacija ljudi pomeni dehumanizacijo, razčlovečenje. Nadzor migracij kot poteka danes na mejah Evropske Unije (v nadaljevanju EU) je rasističen in globoko prežet z globalnimi neenakostmi (Beznec, 2006). Opaziti je, da je nadzor priseljevanja skozi čas še vedno isti in se ta k večjemu samo še utrjuje in močno brutalizira, saj policija niti več ne skriva nasilja in tako imenovanih »push back policy« migrantov (zavračanje). Teme nadzora na mejah, policijskega nasilja in ilegalizacije ljudi so tako postala pomembna vprašanja socialnega dela. Izpostavljamo rek Martina Luthra Kinga: »Nikoli ne smemo pozabiti, da je bilo zakonito vse, kar je storil Hitler v Nemčiji.«

2.3. Prosilec za mednarodno zaščito oz. prosilec za azil

Prosilci za azil so osebe, »ki v drugi državi iščejo varnost pred preganjanjem in drugimi oblikami nasilja in čakajo na odločitev o svojih vlogah za status begunca v skladu z ustreznimi mednarodnimi in nacionalnimi predpisi. V primeru zavrnitve morajo zapustiti državo in so lahko prisilno odstranjeni, tako kot vsak drug tujec, ki nima urejenega statusa, razen če mu je bivanje dovoljeno iz humanitarnih ali drugih podobnih razlogov« (IOM, 2011). Vsak begunec je bil torej predhodno prosilec za azil oz. prosilec za mednarodno zaščito, medtem ko vsak prosilec za azil ne dobi status begunca (njegova prošnja za azil je lahko zavrnjena, vendar pa lahko pridobi začasno subsidiarno zaščito¹).

Omenjena definicija nakazuje kar nekaj problemov, s katerimi se morajo soočiti prosilci za azil. V prvi vrsti je problematično dejstvo, da se prosilci za azil morajo soočiti z dolgotrajnimi azilnimi postopki, ki se pogosto zavlečejo v več let. Postopek, ki odloča ali bo oseba lahko ostala v dotični državi ali ne, prosilca za azil postavlja v negotov položaj, saj ne ve, kakšna bo njegova prihodnost. Proces čakanja na odločitev še dodatno obremenjujejo omejene pravice, ki zavirajo možnost uspešne integracije (na primer onemogočen dostop na trg dela, omejen dostop do šolskega sistema, itd.). Kot velik problem predstavljajo tudi deportacije zavrnenih prosilcev za mednarodno zaščito oz. azil nazaj v matično državo, kar je lahko za imigranta izredno nevarno. Dublinska uredba pa prav tako državam omogoča deportacijo prosilcev za azil v tisto državo, kjer je vstopil na ozemlje EU, saj naj bi ta bila prva odgovorna za obravnavo njegove prošnje. Usoda in življenje ljudi je tako popolnoma odvisna od postopkov določene države. Problematičnost dublinske uredbe se kaže tudi v tem, da prosilec odreja izbiro države, v kateri bi želeli zaprositi za azil. Da bi se izognili zaprtju v center za tujce in deportacijam, so ljudje prisiljeni, da podajo vlogo za azil, čeprav niso v svoji »ciljni« državi. Dejstvo je, da si ljudje želijo zaprositi za mednarodno zaščito v državi, kjer imajo največjo verjetnost za njeno pridobitev in kjer so večje priložnosti za kakovostno življenje. To pa pomeni, da morajo neopaženo pripotovati v željeno državo, kar pa jim restriktivni ukrepi držav EU skušajo onemogočiti. Mehanizmi preprečevanja

---

¹ Subsidiarna zaščita je zaščita, ki se prizna osebi, ki ne izpolnjuje pogojev za priznanje statusa begunca, vendar izkaže utemeljene in verodostojne razloge, da bi ji ob vrnitvi v matično državo bilo ogroženo. Subsidiarno zaščito prav tako priznajo v primeru resne in individualne grožnje zoper življenja (MNZ, 2015).

izbire države azila lahko nasprotujejo uveljavljenim standardom varovanja človekovih pravic, so nepošteni in navadno prizadenejo najranljivejše skupine prosilcev za azil (Mozetič, 2016). V času koridorja se dublinski režim večinoma ni upošteval, saj so na primer mnoge ljudi iz Avstrije vrnili v Slovenijo »po dublinskih postopkih«, čeprav ni jasno, zakaj so nekatere vrnili, večine pa ne.

2.4. Begunec oz. oseba z mednarodno zaščito

Pravna definicija opredeljuje, da je begunec posameznik, ki zaradi utemeljenega strahu pred preganjanjem zaradi rase, vere, narodne pripadnosti, pripadnosti neki družbeni skupini ali političnemu prepričanju beži iz države izvora. Države se na podlagi Ženevske konvencije zavezujejo, da bodo varovale življenja ljudi, ki so na begu pred nedemokratskimi politikami in da bodo hkrati spoštovale načelo nevračanja (*non-refoulement*) (Zavratnik Zimic, 2003, str. 30). V sklopu mednarodnega prava je pojem begunec izredno pomemben, saj za iskalca zatočišča pomeni razliko med življenjem in smrtjo. Gre za osebo, ki je bila prisiljena zapustiti svojo matično državo iz razloga, za katerega ni sama odgovorna (lakota, revščina, posledica naravna katastrofe, kaotične razmere v državi, totalitarizma, vojne, opustošenja vasi ali mesta, zatiranje manjšin ali osebno preganjanje (Zorn, 2005). S priznanim statusom 'begunec' dobijo dostop do pomoči s strani države, Urada Visokega komisariata Združenih narodov za begunce (UNHCR) in drugih organizacij. Status begunca ščiti mednarodno pravo, čigar temeljno načelo je, da se begunce ne sme izgnati ali vrniti v razmere, kjer je bilo njihovo življenje in svoboda ogrožena (UNIS, 2015).

3. Boj za boljše življenje

Ljudje bežijo iz svojih matičnih držav iz različnih razlogov (ali zaradi vojne ali ker so kritizirali lokalni režim, zaradi lakote ali drugih razlogov), vendar je vsem skupen boj za boljše življenje v državah, kjer naj bi bila razvita demokracija in kjer so človekove pravice spoštovane. Pot k novemu življenju je pa vse prej kot enostavna, saj se večina pri tem mora skrivati in uporabljati različne strategije preživetja (Zorn, 2005). Pot zahteva visoke stroške in zanašanje na tihotapce oz. trgovce z ljudmi, s čimer se ljudje zaradi popolnega obupa vdajo v negotovost.

Leta 2015 je evropski odziv na prihod ljudi, ki so iskali azil, čedalje bolj zaznamovala politika zadrževanja migrantov in beguncev, saj je ta sledila cilju, da se jih ustavi, preden vstopijo na ozemlje članic EU. Politika je začela uvajati nove zadrževalne sisteme, kot so t. i. »hotspots«, ki se kažejo kot mehanizem zapiranja in identificiranja. »Hotspots« (Grčija in Italija) sta se tako spremenili v prostore prisilnega pridrževanja, razvrščanja in deportacije. Te točke naj bi delovale kot nekakšen pred selekcijski postopek, v katerem naj bi se po hitrem postopku identificiralo in odvzemalo prstne odtise, nato pa se jih razdelilo v skupini »pravih« bodočih beguncev in tistimi, ki jih je mogoče deportirati. Evropa je s poimenovanje »krize« sprožila mehanizem za sprejem izrednih vladnih ukrepov in njihovo normalizacijo. S poimenovanjem krize kot *migrantska* oz. *begunska* je popolnoma personificirala krizo in jo preoblikovala v telo in osebo figurativnega migranta / begunca, kakor da bi bil ali bila nosilec bolezni, imenovane »kriza«, katero prenaša kamor koli že pride. Ljudje se na poti srečujejo s številnimi ovirami, katere posledično pripomorejo k utelesitvi »krize« in s katerimi ljudje dobijo realno podobo smrti, ko postanejo trupla migrantov ali beguncev s širjenjem fotografij v morju plavajočih ali na obali naplavljenih mrtvih teles; drugi so ranjeni, izčrpani, blatni ali prikazani v besni množici, ki preskakujejo ograje ali plezajo skozi okna vlakov. Tako so migranti in beguncu prikazani kot prinašalci »krize« (Kozinc, 2016). Pri vsem tem bi se morali vprašati, čigava je v resnici ta kriza. Pripišemo jo lahko državnim oblastem nad transnacionalno človeško mobilnostjo tistih ljudi, katerih gibanja so sicer razglašena za »ilegalna« (zaradi globalne, razredne, rasne in nacionalne neenakosti). Lahko bi začeli upoštevati, da je ta »kriza« pravzaprav mejnik vladnega brezizhodnega položaja, ki se je aktiviral ter strateško razvil zaradi preoblikovanja taktik in tehnik mejne policijske dejavnosti. »Krizo« moramo zato razumeti

tudi kot priložnost za ponovni premislek in ponovno izumljanje bojev na mejah, katerih cilj je okrepitev in povečanje elementarne človekove svobode gibanja (De Genova, 2010).

Naslov poglavja »Boj za boljše življenje« je za ljudi, ki so se podali proti Evropi pogosta kruta realnost. To je pot, ki je prepletena z ovirami in preprekami, preko katerih nekateri niti ne pridejo. Pri tem je potrebno opozoriti na tisti vidik migracij, ki za sabo potegne cel spekter neenakosti, katerim vlada zahodni svet in tako kaže nesorazmerje moči. Migracije ne moremo razumeti kot edinstven pojem, ki bi vsem predstavljale enake priložnosti moči. Pojem migracij, žal, razdvaja binarni sistem, kjer imamo na eni strani bogate ljudi, ki lahko migrirajo kadar koli in kamor koli, na drugi strani pa imamo ljudi, ki so povsem omejeni in hkrati tarča popolnega dehumaniziranega nadzora. To pa je popolnoma etično nedopustno. J. Zorn (2006) meni, da je nasprotovanje nadzoru nad priseljevanjem edina možna etična pozicija. Pravičen nadzor ne obstaja, saj vsak nadzor selekcionira ljudi na tiste, ki lahko pridejo v zahodne države in tiste, ki ne smejo. Dejstvo je, da migracije upravljajo tako kot ustreza zahodnim vladam.

Slika 2: »Solidarnost« Evropske Unije

Vir: Schrank, 2015

“

**Adnan
iz
SIRIJE**

Odkar je izbruhnila vojna sem živel v nenehnem strahu tako za svoje življenje kot za svoje bližnje. Zaradi bombe sem izgubil svojo ženo, kar me je popolnoma uničilo. Kar naenkrat sem izgubil vse. In v tistem trenutku sem si želel tudi sam umreti, saj si nisem več predstavljal življenja brez nje.

”

“

**Mohammad iz
SIRIJE**

Tam nimamo ničesar. Za mlade moške je še toliko težje, ker bi se tam morali boriti, ubijati. Jaz tega nočem. Želel sem ven iz vojne.

”

“

**Sohail
iz
Afganistana**

...že kot otroke so nas brain-washali in nas silili v vojno, vendar jaz tega nisem želel. Nenehno so nas obračali en proti drugemu. Nisem smel nikamor...To, da sem pobegnil je bila moja edina priložnost za življenje.

”

“

**Jahan
iz
SIRIJE**

Tam so me silili v to, da se naučim izdelovati bombe. Tega nisem želel, zato so mi grozili s smrtjo. Nekajkrat so me tudi pretepli in me celo ustrelili.

”

Slika 3: Izjave sogovornikov raziskave

Vir: Intervjuji raziskave, ki so del priloge

4. Koncept »varna država« kot možna kršitev begunskega prava

Leta 1951 je bila sprejeta Konvencija o statusu beguncev, ki je ključni dokument mednarodne zaščite beguncev. Konvencija opredeljuje, kdo je begunec ter kakšno pravno zaščito, pomoč in socialne pravice morajo države, ki so podpisale konvencijo, zagotoviti beguncem. Konvencija prav tako zagotavlja, da begunci ne smejo biti vrnjeni v državo, v kateri bi bilo njihovo življenje ogroženo. Poleg omenjenega so znotraj konvencije opredeljene dolžnosti, ki jih ima begunec do svoje države gostiteljice ter navaja, katere skupine ljudi niso upravičene do statusa begunca (npr. vojni zločinci) (UNHCR). Kot del procesa pri obravnavi postopka za mednarodno zaščito se pristojni organi naslanjajo na koncept »varna« država, ki pa v nekaterih primerih lahko povzroči diskriminacijo in s tem tudi kršitev človekovih pravic. Najprej bomo opredelili pojma *varna izvorna država* in *varna tretja država*, nato pa predstavili pomisleke o njunem pomenu.

V pojem *varna izvorna država* se v skladu z mednarodnim pravom (Ženevska konvencija) in pravom EU (direktiva o azilnih postopkih) šteje država, v kateri je vzpostavljen demokratični sistem, v kateri ni nikakršnega preganjanja, mučenja ali nečloveškega ravnanja in kaznovanja. Vlada Republike Slovenije je kot varne izvirne države določila Albanijo, Alžirijo, Bangladeš, Bosno in Hercegovino, Črno goro, Egipt, Kosovo, Makedonijo, Maroko, Srbijo, Tunizijo in Turčijo. Nacionalni seznam varnih držav Avstrije pa sodijo Albanija, Bosna in Hercegovina, Makedonija, Kosovo, Črna gora, Srbija, Ukrajina, Mongolija, Alžirija, Tunizija, Gruzija, Armenija, Šrilanka, Senegal, države EGP / Švica, Kanada, Avstralija, Nova Zelandija (Evropska komisija, b. d.).

Pojem *varne tretje države* zajema tiste države, ki se nahajajo v bližini ali na mejah EU. Evropsko sodišče za človekove pravice je leta 1996 izreklo, da je mogoče prosilca za mednarodno zaščito oz. azil poslati v tretjo državo samo, če ta tretja država nudi zaščito (zaščito pred kršitvijo načela nevračanja), ki je primerljiva tisti, ki jo prosilec pričakuje v državi, kjer je zaprosila za azil (med njima mora obstajati pomembna povezava²).

---

² Sodba Evropskega sodišča za človekove pravice, Amuur proti Franciji, z dne 25. 6. 1996.

Varne tretje države dobijo ta naziv, če izpolnjuje določene pogoje, ki jih določata 27. člen Postopkovne direktive oz. 38. člen Postopkovne direktive II, in sicer, da:

- življenje in svoboda nista ogroženi zaradi rase, vere, državljanstva, pripadnosti določeni družbeni skupini ali političnega prepričanja;
- v skladu z Ženevsko konvencijo mora država spoštovati načelo nevračanja (*non-refoulement*);
- mora država upoštevati prepoved odstranitve, ki bi kršila prepoved mučenja in krutega, nečloveškega, ponižujočega ravnanja, kakor je določena v mednarodnem pravu;
- v državi mora obstajati možnost zaprositi za status begunca.

Zakaj je torej sporno govoriti o varnih državah? Pri postopku ugotavljanja statusa begunca je ključno, da se vsak postopek obravnava kot individualen in edinstven primer, saj so vsake okoliščine posameznika drugačne od drugega. Če je za nekoga v neki državi varno, še ne pomeni, da je ta tudi varna zanj. Zato v azilnih postopkih prihaja do diskriminacije. Označevanje države kot »varne« lahko predstavlja grožnjo prosilcu za azil in hkrati veliko težav pri vložitvi prošnje, saj bo ta obravnavan bistveno hitreje. Zaradi pospešenega postopka bo lahko posledično oseba »oropana« možnosti brezplačne pravne pomoči. Omenjeno lahko vodi k vrnitvi prosilca nazaj v izvirno državo, kar pa lahko zanj pomeni grožnjo. Kot primer lahko navedemo Turčijo, ki je na seznamu varnih izvornih držav v Sloveniji, katero odločitev je sprejela pred začetkom Erdoganovega preganjanja političnih nasprotnikov. Pri tem je potrebno opomniti, da je Turčija v zadnjih letih priprla vsaj 150 tisoč ljudi in odpustila več kot 110 tisoč uslužbencev. Priprtih je več kot 150 novinarjev, zagovornikov človekovih pravic in pisateljev. Poleg omenjenega je zaskrbljujoča visoka stopnja spolnega nasilja, diskriminacije in napadov iz sovraštva ter kršenja pravic LGBTQ-manjšin (Jurekovič, 2018).

5. »MI« in »ONI«

5.1. Od diskriminacije do stereotipov migracij

Vse od begunskega koridorja, ki je zavzel Evropo leta 2015, smo priča različnim odzivom – vse od nizkotnih graj pa do transparentov dobrodošlice. Na eni strani imamo ljudi, ki si želijo odstraniti vse mejne kontrole, na drugi strani pa so ljudje, ki menijo, da je potrebno postaviti bodeče meje in sprejeti še dodatne ukrepe, s katerimi bi zaustavili prihod imigrantov. Ob vsem tem se ne moremo izogniti besedam, kot so rasizem, diskriminacija, predsodek, stereotip, sovražni govor in stigmatizacija, saj še vedno živimo v svetu, kjer je odnos do »drugačnih« pogosto diskriminatoren. Družba dojema prihod beguncev kot grožnjo, ki bo uničila »popolno« družbo in ogrozila dobrobit njihovega življenja. Problem družbe pa niso begunci ali prosilci za azil, problem je kriza javnega diskurza, ki je izredno stereotipen in izključevalen. Strpnost se morda izboljšuje, vendar je še ta daleč od idealnega. Kljub številnim aktivističnim akcijam so migranti, begunci in etnične manjšine na sploh še vedno zapostavljeni. Družba jih pogosto označuje za neustrezne, lene, barbarske in nevarne. Pogosto jih vidijo in obravnavajo kot kriminalce, skratka kot ljudi brez vsakršne morale. Zdi se, da večinska družba živi v nezavedanju, kako boleča je lahko izkušnja migracije, saj le-ta pogosto za nekoga predstavlja travmo, ki ga spremlja vse življenje.

Potrebno je opozoriti tudi na nadzor priseljevanja, ki je en izmed bistvenih dejavnikov izključevanja. Evropski imigracijski režim je prepleten z restriktivnimi in selektivnimi ukrepi, kar se kaže v zaprtosti meja. V širšem družbenem kontekstu se nenehno pojavljajo dileme v zvezi z objektivnim ločevanjem iskalcev zatočišča od ekonomskih migrantov ter z njimi povezano vprašanje kriminalizacije. Celoten imigracijski oz. azilni sistem deluje na način odvrnitve ljudi, da bi zaprosili azil in tako pridobili pravni status begunca. Ena izmed strategij odvrčanja, ki ima učinek kriminalizacije, je omejevanje prostega izhoda osebam preden formalno podajo vlogo za azil. Na ta način se ljudi popolnoma dehumanizira (Zorn, 2005).

Vidnost potovanja beguncev (zlasti v času begunskega koridorja) se je v medijih rezoniral v kopico stereotipnih razmišljanj. Pogosta, katera se nenehno prepletajo v družbi, so naslednja (Iniciativa za demokratični socializem, 2015):

»Zakaj bežijo, namesto da bi se borili za svojo domovino?«

Omenjena izjava je še kako pogosta, saj se ljudje ne zavedajo, da na primer begunci iz Sirije bežijo v Evropo, potem ko so nekateri že leta preživel v prenatrpanih begunskih taboriščih v sosednjih državah Sirije. V mnogih državah trenutno ni perspektive za boljše življenje. Kaj točno ljudje mislijo s tem, glede na to da gre za državljansko vojno, v kateri se med seboj bojujejo štiri ali pet vojskujočih strani? Radikalni islamisti prakticirajo prisilni vpoklic, zato je edino pametno, da ljudje bežijo iz države.

»Sile v ozadju z begunsko krizo načrtno destabilizirajo Evropo.«

Z napačno politiko (predvsem) EU destabilizira samo sebe. V okviru zveze NATO in tudi drugih raznih vojaških koalicij je EU nedvomno soodgovorna za mnoge vojaške spopade Bližnjega vzhoda in Severne Afrike. Rezultat tega so etnični in verski konflikti, družbenoekonomska stagnacija in vojni begunci. Oborožene formacije uživajo bolj ali manj konkretno podporo s strani globalnih ali regionalnih sil, kot so ZDA, Rusija, Savdska Arabija, Turčija in Iran. Tovrstne formacije obstajajo že od začetka hladne vojne, da pa pridejo do uspehov, kakršne »slavi« ISIS v Iraku in Siriji, je potrebno najprej destabilizirati družbo z zunanjo intervencijo. Te krivde ni mogoče pripisati samo ZDA in več evropskim državam izvoznicam orožja, da si niso obetale koristi teh »intervencij«.

»Vojne begunce bomo sprejeli, zakaj bi sprejemali ekonomske migrante?«

Nesmiselno je delati razliko med vojnimi begunci in ekonomski migranti. Razlika je med bežanjem, ker so razstrelili tvojo hišo in bežanjem, ker je zaradi vojne polovica podjetij v ruševinah, zaradi česar je nemogoče dobiti službo ali zaslužiti za preživetje. Oboje je rezultat vojne, zato je povsem nesmiselno operirati s kategorijo ekonomskih migrantov za begunce, ki prihajajo z območij, kjer poteka oborožen konflikt, kot so Sirija, Irak, Afganistan, Jemen, Palestina itd. Pri tem velja opozoriti, da je problematično tudi razlikovanje med prišleki iz vojnih žarišč in območij, kjer vlada bolj ali manj stabilen mir. Kapitalističen sistem, ki ga vodijo zahodne razvite države, vzdržuje in pogloblja globalne neenakosti. Tako ostajajo prebivalci tretjega sveta v večni revščini, kljub temu

da gre velikokrat za območja, bogata z naravnimi viri. Revščina in pomanjkanje so tista podlaga, na kateri vzplamtijo etnični in verski konflikti ter vojne. Ker je »zahod« soodgovoren za nastalo situacijo, je tudi sprejem ekonomskih migrantov naša odgovornost.

Poleg zgoraj naštetih stereotipov smo pogosto priča izjav, kot so: Zakaj je med begunci največ mladih moških? Zakaj odmetavajo hrano, ki jim damo? Zakaj imajo vsi najboljše telefone? Z njimi sigurno pride mnogo teroristov, itd. To so navadno izjave ljudi, ki nikoli niso imele neposrednega stika z migranti. Kako bi se počutili vi, ko bi za vami bila neizmerno dolga pot in bi bili nenehno izpostavljeni različnim dejavnikom, kot so mraz, grožnje, bodeče žice? Pogosto se zdi, da je družba ob vsem tem izgubila zdrav razum. To se kaže pri pomanjkanju sočutja do ljudi. Funkcija stereotipov ne smejo služiti kot »opravičilo« za njihovo uporabo, če so ti izhodišče za diskriminacijo. Razvrščanje določenih skupin v družbi je vedno tudi politično, vsaj v svojih posledicah. Človekova kognicija ni nekaj povsem individualnega oz. zasebnega, temveč je zmeraj dovzetna tudi za družbene norme, vrednote ipd. Posameznikovo delovanje je vedno tudi družbeno posredovano (Kuhar, 2009).

5.2. Predsodki in rasizem

Odnos migrantov, beguncev oz. skupin z manjšo ali nično družbeno močjo je ogledalo neke družbe, ki odseva prevladujoče mentalitete. To so delitvene mentalitete, ki se kažejo skozi binarna vprašanja, »kdo je znotraj in kdo zunaj«, »kdo je naš in kdo ne«, »kdo je pravi in kdo napačen«. Vsa ta vprašanja, »kdo je in kdo ni«, prikazujejo prepričanje večinske družbe o svojevrstni posebnosti, katero je treba braniti. Ob takem razmišljanju se pogosto pojavi strah pred vdorom tujosti, kar imenujemo ksenofobija. Vsa ta bojazen, ki je dosegla vrhunec leta 2015, se kaže v sprejetju novih, restriktivnejših imigracijskih politik, s čimer evropske države želijo omejiti prihod migrantov na svoje ozemlje. Med ljudmi se širi strah pred migranti, ki z vnašanjem svojih vrednot in navad »ogrožajo našo kulturo«. Migracije tako prinašajo številne predsodke, ki pa v sodobnem svetu niso več le skupek nasilnih fraz o drugačnosti. M. Ule (2005) meni, da sodobne oblike predsodkov vsebujejo argumentativne strategije, ki skušajo doseči strinjanje tudi pri tistih, ki jih predsodki neposredno zadevajo. Predsodki tako racionalizirajo in legitimirajo obstoječe stanje v

družbi. Pri tem je potrebno opomniti, da to ne pomeni, da so sodobni predsodki kaj bolj racionalni, kot so bili tradicionalni predsodki, katerih značilnosti so podcenjevanje, povzdigovanje lastne skupine. Razlika tiči v tem, da so sodobni predsodki nagnjene k pritisku, da bi tudi izključene skupine sprejele govorico večinske kot svojo lastno in se tako sami postavili na margino in se prostovoljno izpostavili različnim vzgojnim, prevzgojnim, nadzornim, zdravstvenim, socialnim in drugim posegom, s katerimi bi njihovo drugačnost izničili (strategija asimilacije), ali jih izolirali (strategija naturalizacije razlik). Za tradicionalne etnične predsodke pa je značilna navezava na »površinske« razlike med ljudmi v barvi kože, spolu, običajih, vsakdanjem vedenju, sodobne predsodke karakterizira navezovanje na »globinske« razlike, ki niso neposredno opazne; na razlike v izobrazbi, kulturni ravni, religiji, v telesnem in duševnem zdravju, življenjskem stilu. Sodobni rasizem ima več opraviti s potlačenjem občutkov kot tradicionalni. S tem lahko pojasnimo ugotovitve raziskovalcev, da sodobne predsodke spremljajo šibka čustva, zato pa bolj prevladujeta hladno nezanimanje in tihi prezir do drugačnosti. Tudi rasizem je skozi leta spremenil svojo obliko, kjer se ta pogosto izraža bolj posredno in bolj prekrito – ignoriranje, distanca, cinizem (Ule, 1999).

Svet migracij je žal prepleten s predsodki, sovražno nastrojenostjo in nespoštovanjem, kljub temu da ima vsak posameznik pravico do enakega dostojanstva. Vsi smo človeška bitja, ki imamo enako bistvo in s tem enake pravice in dolžnosti. Prav zaradi univerzalne človeškosti pripada spoštovanje vsem. Zato imamo pravico se razlikovati v tej enakosti, biti to, kar smo – edinstvena človeška bitja, različna med seboj, a še vedno vredna spoštovanja. Zahodni svet si pogosto zatiska oči in živi v svetu nevednosti, kjer se migrantom dela krivica. Ljudje se pogosto ne zavedajo, da so lahko merila nekoga drugega drugačna od njihovih, pri čemer je potrebno poudariti, da smo vsi še vedno ljudje s pravico do dostojanstva v tej svoji enkratnosti. Družba bi morala slediti načinu sobivanja, kjer je drugačnost sprejeta in predvsem spoštovana. Pri integracijah ne gre za zanikanje drugačnosti, ampak za vzpostavljanje odnosov spoštovanja, v katerih bi ena skupina drugo potrjevala in dopolnjevala v svoji drugačnosti. Pomemben je dialog, ki lahko vpliva na transformacijo človekovega dojemanja stvarnosti. Pri priznavanju ne gre zgolj za priznavanje dejstva obstoja nekega posameznika, ampak za to da se mu približamo in ga želimo spoznati (Pajnik idr., 2001).

6. Vključevanje imigrantov v skupnost

Vključevanje priseljencev v skupnost je pomemben korak, ki vpliva na posameznikovo življenje in sobivanje v družbi. Evropska komisija je opredelila vključevanje oz. integracijo kot »stalen dvosmerni proces, ki temelji na vzajemnih pravicah in ustreznih obveznostih tako priseljencev kot družbe gostiteljice« (European Commission Home Affairs, 2011). Nanaša se tako na družbene kot kulturne procese vključevanja priseljencev v sociokulturni sistem države, v katero so se preselili na način, kjer priseljenci prav tako lahko prakticirajo kulturo države izvora (Vrečer, 2007).

Integracije je nedvomno postopen proces, v katerem priseljenci postanejo aktivni člani družbe v vseh spektrih nove domovine in je prepleten z nenehno dinamiko, medsebojnim spoznavanjem, prilagajanjem in razumevanjem, kjer tako priseljenci kot domačini imajo priložnost za svoj lasten prispevek (Pucelj, 2016). Gre za stanje notranje skladnosti, s katerimi označujemo vrsto družbenih procesov in interakcij, kakršni so procesi sodelovanja (kooperacije), kulturnega stapljanja (asimilacije), vzgoje (socializacije), družbene menjav, vodenja, načrtovanja in usmerjanja (Jambrek, 1997). Bosswich in Heckmann (2006) dodajata, da se integracija v kontekstu sociologije, nanaša na stabilne odnose, ki temeljijo na medsebojnem sodelovanju znotraj jasno opredeljenega družbenega sistema.

Temeljni elementi integracije, ki jih je definirala Evropska komisija leta 2003, so naslednji:

- 1) spoštovanje temeljnih vrednot v demokratični družbi;
- 2) pravica imigranta, da zadrži svojo identiteto;
- 3) pravice kompatibilne s tistimi, ki so že v EU državljani in pripadajoče odgovornosti;
- 4) aktivno enakopravno sodelovanje v vseh aspektih življenja (ekonomskega, socialnega, kulturnega, političnega in družbenega) (Entzinger in Biezeveld, 2003).

Kljub temu da elementi integracije pogosto omenjajo pomembnost pravic in njeno enakost v primerjavi z državljani, temu, žal, ni tako. Pogosto je v ospredju prepričanje družbe, ki meni, da je fizično zavetje, nekaj hrane in obleke popolnoma dovolj za prosilce za azil in begunce, in da tako niso upravičeni do kakovosti življenja. Vendar človekove pravice so standard, ki bi moral veljati za vse ljudi, saj predstavljajo orodje, s katerim lahko učinkovito izboljšujemo kakovost življenja ljudi v begunstvu. Vsi zakoni in direktive o vključevanju priseljencev veljajo za vse enako, vendar se

hitrost in način integriranja razlikujejo od posameznika do posameznika. Dejavniki integracije lahko namreč spodbujajo ali zavirajo integracijske procese. Pomemben dejavnik, ki vpliva na stopnjo integriranosti v državi sprejema, so pogoji v državi izvora. To lahko trdimo na podlagi dejstva, da pogosto zbežijo pred nasiljem tisti, ki imajo prihranke za pot in najem stanovanja v tujini za vsaj prvih nekaj mesecev. Najrevnejši se za pot ne odločajo, saj nimajo denarja za potne stroške. Na stopnjo integriranosti prav tako vplivajo pogoji ob sprejemu, ki odločajo o možnostih vključevanja v družbo. Pri procesu integracije je pomemben tudi obstoj socialnih mrež v državi sprejema in možnost ohranjanja stikov s tistimi bližnjimi, ki so ostali v domovini. Kot dejavnik, ki bistveno vpliva na vključevanje v novo okolje, je obstoj ksenofobije in rasizma, ki preprečujeta učinkovito integracijo (Vrečer, 2007).

6.1. Integracija pripadnikov muslimanske vere

Na uspešnost integracije v družbo je, žal, pogosto odvisen tudi od izvora imigranta, pri čemer nedvomno izstopajo pripadniki muslimanske vere. Mediji in družba v zadnjih letih dajejo pripadnikom muslimanske vere več pozornosti kot kateri koli drugi verski skupini – še posebej v sklopu policijskega nadzora ter državne varnosti. Omenjena skupina je tako najbolj podvržena diskurzu in ukrepom varnostnizacije, saj je v rasistični konceptualizaciji sveta islam povezan z nasiljem. Dvig proti islamističnih občutkov na »zahodu«, ki je tako oblikoval »dramatično« sovražnost, zavira uspešno integracijo muslimanov. Zadnje čase pogosto slišimo o neuspešnih obstoječih modelih integracije v EU – predvsem pripadnikov muslimanske vere, katere tako politična sfera kot javnost dojema za najmanj integrirane manjšinske skupine v Evropi. Družba povezuje muslimane s segregiranim³ življenjskim stilom, ki je dovzeten za nasilen terorizem, zavrnitev evropskih vrednot in identitete. Zahodni svet se tako boji, da bo izgubil prevlado, čeprav se je zgodovinsko že izkazalo, da lahko islam in zahodna civilizacija sobivata skupaj. Sovražen odziv do islama je postal zlasti viden po 11. septembru 2001, ko se je zgodil teroristični napad na WTC v ZDA. Ukrepi, kot so »vojne proti terorizmu«, poslabšujejo možnost uspešne integracije

---

³ Pojem segregacija pomeni ločevanje, zapostavljanje določene rase, določenega družbenega sloja na vseh področjih javnega življenja (SSKJ, 1970).

muslimanov v zahodno družbo, saj posledično povečujejo diskriminacijo in ksenofobična dejanja, kot so verbalni in fizični napadi. Islamofobija⁴ in antislaminizem⁵ sta pojma, ki sta v zadnjem času v precejšnjem porastu in hkrati vzroka za slabšo integracijo muslimanov (Pucelj, 2016).

Vzroki za manj uspešno integracijo muslimanov na »zahodu« opisuje Benotman (2015), ki je le-to razdelil na tri dele:

1) Notranja integracija

Večina muslimanskih skupnosti so prevzela notranji integracijski model, namesto da bi se integrirale v širšo družbo. To pomeni, da se člani v širšem obsegu integrirajo s svojimi muslimanskimi skupnostmi, ki temeljijo na segmentih njihove etničnega ozadja, kultur, skupnega jezika in države izvora.

2) Zunanje zbliževanje

Islamisti in drugi skrajneži so izkoriščali demonizirano situacijo muslimanov na »zahodu«, pri čemer so konstatirali načine, kako jih povezati pod enotnimi islamski simboli, ali poskušali ustvariti eno islamsko skupnost. Kot posledica tega se je v teh skupnostih povečala prisotnost ločenega islamskega šolskega sistema in pravilo so postale zakonske zveze med muslimani različnih kulturnih zaledij. S tem so skrajneži želeli ustvariti versko islamsko identiteto, ki presega etnične in kulturne razlike.

3) Integracija z »domačim« narodom

Namesto integracije s svojim širšim družbenim okoljem se številne muslimanske skupnosti na »zahodu« nagibajo proti integraciji z državami izvora. Redno spremljajo medije in novice iz držav njihovega izvora, pri čemer vlagajo manj truda v učenje o kulturi, družbenih zadevah, življenjskih veščin in / ali zakonih v svojih državah (Pucelj, 2016).

---

⁴ Islamofobija se lahko kaže kot strah ali predsodek islama, muslimanov in vseh stvari, ki se nanašajo nanje. Omenjeno vpliva na porast sovražnega govora do njih, za katerega so značilni globoko zakoreninjeni predsodki, nevednost in v nekaterih primerih, fizično in verbalno nadlegovanje (Ramberg, 2004).

⁵ Antiislamizem ima v primerjavi z islamofobijo bolj aktivno konotacijo. Izrazit primer antiislamizma se je pokazal ob terorističnem dogodku v Parizu, ko se je oblikovala Patriotska zaveza proti islamizaciji Evrope. Pojem vključuje označevanje ali izražanje sovražnosti zoper muslimanom ali islamski veri (Merriam Webster, b. d.).

6.2. Integracija in ne prilagajanje ali adaptacija!

Kadar je družba (družba na vseh treh ravneh: nacionalna, lokalna in individualna raven) »prisiljena« v sobivanje z imigranti, le-ta pogosto deluje z vplivom hierarhičnega modela, kjer so državljani države tisti, ki so na samem vrhu. Od imigrantov se tako pogosto zahteva in se osredotoča zgolj na proces prilagoditve, pri tem pa sam kontekst integracije, ki zajema skupno sobivanje in sodelovanje, pade v ozadje. Družba kot taka ima globoko zakoreninjena mišljenja, kjer je večinski način edini »pravi« način, zato zahtevajo, da imigranti sprejmejo tega kot del svojega novega vsakdanjika.

Integracija je rezultat sposobnosti, da se človek »prilagodi na realnost ter da ima hkrati tudi kritično sposobnost izbire in spreminjanja realnosti«. Če odločitve niso več njegove, če jih nekdo drug opravlja zanj, ne more biti integriran, pač pa zgolj prilagojen (Gregorčič, 2006). Zakaj nas torej motita drugačen način življenja, drugačna kultura? Družba se pogosto obnaša v »sobivanju« z imigranti, kot da jih bodo okužili s svojimi navadami. Ljudje se bojijo, da če bodo sprejeli muslimane in jim pustili, da živijo na način, kot so ga vajeni, da bo država postala islamizirana in tako okužena z vsem slabim. Gre za popoln nesmisel, vendar, žal, pogosto za resnično bojazen ljudi, zaradi česar se odnos družbe do imigrantov kaže kot, »če želiš živeti pri nas, boš živel natanko, tako kot živimo mi«. Ta način je izredno zaničevalen in pogosto vnaša v proces integracije konflikte, zaradi česar ostajamo ujeti v sistemu razdvojitve.

Ob integracijskih procesih imamo v mislih različne stopnje interakcije med etničnimi skupinami, ki so v državi sprejema, in na novo prispelo skupino ljudi. Države sprejema namreč niso homogene, temveč so sestavljene iz različnih etničnih skupin (Frechette, 1994). Ne glede na različne opredelitve integracije imajo slednje eno skupno lastnost, to je dvosmernost procesa. Pri preoblikovanju definicije v realno življenje je še vedno mogoče zaslediti pridih asimilacijske politike, kjer je v ospredju enosmernost procesa, ki za priseljence pomeni popolna prilagoditev novi dominantni kulturi. Asimilacijske politike so v preteklosti povzročale krize priseljencev, saj so ti morali v kratkem času zamenjati veliko identitetnih elementov. Predvsem prve generacije priseljencev so se znašle v deprivilegiranih situacijah (Vrečer, 2007).

7. Integracijske politike v Avstriji

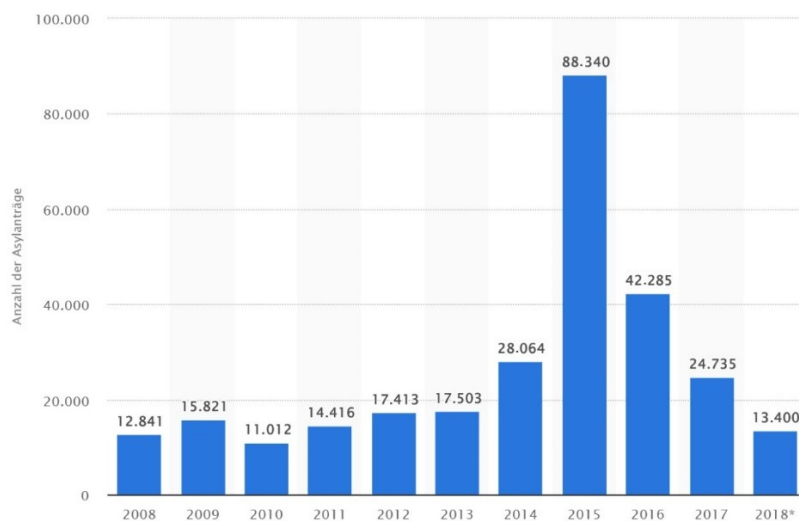
Integracijske politike zajemajo načela, pravila in postopke, ki imigrantom dovoljuje vstop in bivanje, nadzor nad njimi kot tudi politiko priseljencev (Medved, 1998). Gre torej za politiko, s katero država ureja odnose med večinsko družbo in imigranti, ki so že naseljeni na njenem ozemlju. Postavlja okvire za vključevanje imigrantov ter usmerja prilagajanje večinske družbe. Imigracijske politike so prepletene s politiko asimilacije, segregacije in kulturnega pluralizma (Bešter, 2006).

V proces integracije prosilcev za azil in oseb z begunskim statusom oz. mednarodno zaščito so vključeni številni organi. Sodelujejo državne in občinske ustanove, nevladne in humanitarne organizacije, šole, zdravstvo, javni uslužbenci, najemniki, prostovoljci in drugi. Kadar govorimo o celovitosti procesov migracij ljudi in o njihovih integracijah, je pomembno sodelovanje različnih družbenih akterjev, ki skupaj oblikujejo in opravljajo javne prakse. Gre za interdisciplinarno področje, v katerem morajo sodelovati različni strokovni delavci, izvajalci pomoči in imigranti. Ljudje, ki jim je priznan status begunca ali pa subsidiarne zaščite, nujno potrebujejo podporo in pomoč, kako se najbolje vključiti v družbo, v kateri so trenutno (Zajc, 2017).

Avstrijski zakon o priznanju azila (Asylgesetz, 2005) v 68. členu določa, da se tujcu z mednarodno zaščito (azilom) lahko dodeli integracijska pomoč (Integrationshilfe). Namen te pomoči je popolna vključitev tujca v gospodarski, kulturni in družbeni prostor Avstrije ter mu omogočiti največjo možno izenačitev na vseh področjih z avstrijskimi državljani. Integracijska pomoč vključuje:

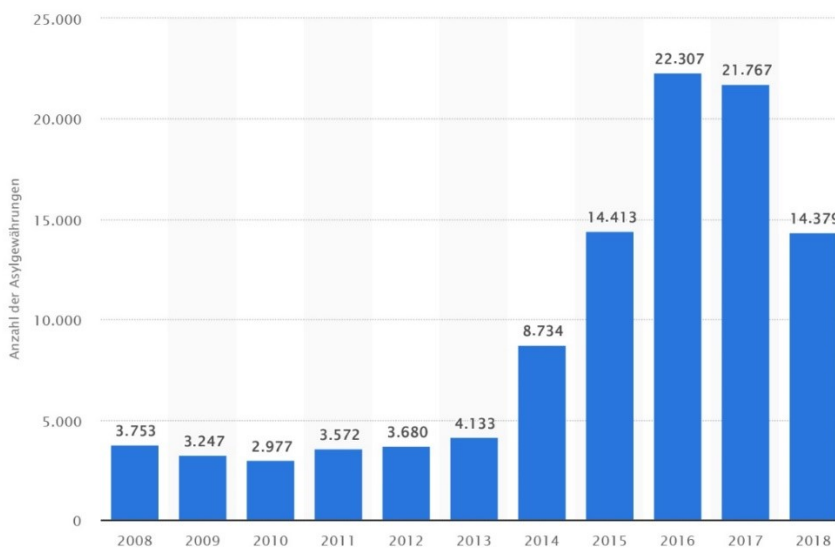
- jezikovne tečaje,
- tečaje za pridobitev ali nadaljevanje izobraževanja,
- uvodna predavanja o avstrijski kulturi in zgodovini,
- srečanja z avstrijskimi državljani glede medsebojnega razumevanja,
- informiranje o nepremičninskem trgu in
- pomoč s strani Avstrijskega integracijskega sklada (UNHRC, 2015).

Sliki 3 prikazuje število vloženih prošelj za azil, slika 4 pa število odobrenih pravnih statusov begunca.

Slika 4: Število prošelj za azil v Avstriji od leta 2008 do 2018

Vir: Statista, 2019

Slika 5: Število dodeljenih statusov begunca

Vir: Statista, 2019

Integracija prosilcev za azil in oseb, ki so že pridobili pravni status begunca, se bistveno razlikuje. Prosilci za azil, katerih prihodnost je še vedno zaobjeta z nesigurnostjo, imajo bistveno manj pravic, kar vpliva na uspešnost oz. neuspešnost integracije (predvsem na področju dela). Tudi osebe z že pridobljenim pravnim statusom begunca nimajo enakih pravic, kot jih imajo sicer državljani države. Iz tega razloga je tudi za njih integracija težja, kar se kaže kot posledica hierarhične lestvice nacionalen ravni.

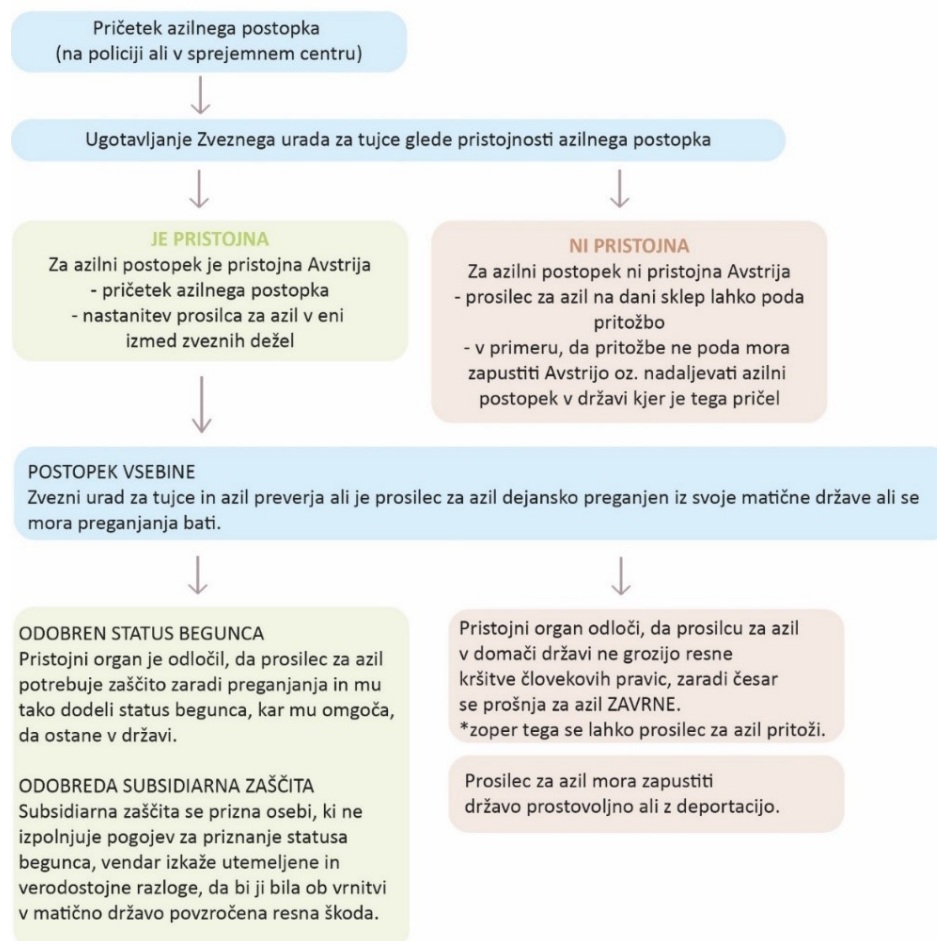
7.1. Postopek pridobitve mednarodne zaščite oz. azil

Azilni postopek se prične na samem začetku, ko oseba želi ostati v državi. To naredi tako, da gre na policijo ali neposredno v sprejemni center, kjer vloži prošnjo za mednarodno zaščito oz. prošnjo za azil. V skladu z dublinsko uredbo se mora azilni postopek izvajati v državi, v kateri je prosilec za azil prvič dokazano vstopil v EU ali zaprosil za azil. Za postopek je pristojni organ Zvezni urad za tujce in azil (Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl – BFA), kjer najprej ugotavljajo, ali je za postopek odgovorna Avstrija ali druga država EU. S pomočjo podatkovne baze Eurodac so v EU shranjeni podatki in prstni odtisi vseh prosilcev za azil, na podlagi katere organi preverjajo, ali je bila slučajno prošnja za azil vložena v drugi državi. V primeru, da je bila, osebo pošljejo nazaj v tisto državo, kjer mora dokončati svoj azilni postopek. Pomanjkljivost dublinske uredbe je, da v EU ni enotnega azilnega sistema, kar pomeni, da nekatere države prosilcem za azil ne zagotavljajo zadostne zaščite. Problematičnost dublinske uredbe je predstavljena v podpoglavju *Prosilec za mednarodno zaščito oz. azil*. Vsak prosilec za azil lahko dano odločitev vloži pritožbo na Zvezno upravno sodišče. Po vložitvi prošnje bo prosilec registriran v eni od bivalnih prostorov, kjer bodo ostali v času trajanja postopka. V primeru, da je Avstrija odgovorna za prosilca za azil, je ta nastanjen v eni izmed zveznih dežel. V katero deželo bodo nastanjeni določi država, razen v primerih, kjer upoštevajo željo prosilca za azil, ko gre za zvezno deželo, kjer ni prevelik naval. Zvezne dežele so potem tiste, ki so odgovorne za osnovno pomoč (grundversorgung), ki jo dobi prosilec za azil (UNHCR, 2015).

Ko prosilec vloži prošnjo za azil, se prične proučevanje njegovega primera ali je prosilec za azil v njegovi matični državi dejansko preganjan ali ima utemeljen strah pred preganjanjem. Če razlogi niso v skladu z Ženevsko konvencijo o beguncih in v domači državi ne gre za resne kršitve

človekovih pravic, je prošnja za azil zavrnjena. Zoper zavrnjene prošnje se lahko poda pritožba. V primeru, da pritožba ni vložena, mora prosilec za azil zapustiti državo. Če tega ne stori prostovoljno, se ga deportira. V primeru, ko se ugotovi, da je prosilec za azil preganjen, mu odobrijo prošnjo in tako pridobi pravni status begunca. S tem statusom lahko oseba ostane v državi in ima oz. bi naj imel skoraj enake pravice in dolžnosti kot Avstrijci. Če se ugotovi, da je prosilec za azil v nevarnosti, npr. zaradi državljanske vojne, lahko pridobi t. i. subsidiarno zaščito (načelo nevračanja). Prošnjo lahko odobrijo tudi nekomu, ki je že leta v Avstriji in si je tu zgradil življenje ter se dobro vključil v družbo in / ali živi z bližnjimi družinskimi člani (tudi v primeru, če ni grožnje in nevarnosti v domači državi) (UNHCR, 2015).

Kako deluje postopek azila v Avstriji?

Slika 6: Postopek pridobitve mednarodne zaščite

Vir: UNHCR, 2015

Ker se postopek o odločanju azila oz. mednarodne zaščite lahko zavleče, je potrebno med tem poskrbeti za življenje prosilcev za azil. Prosilci za azil v Avstriji prejmejo t. i. osnovno oskrbo oz. pomoč. Ta se odobri, če je prosilec za azil brez denarja ali drugih sredstev. Pri tem je treba opozoriti, da je delo med azilnim postopkom omejeno, zaradi česar je osnovna pomoč za mnoge ključna. Osnovna pomoč vključuje tudi zdravstveno zavarovanje. Prosilci za azil niso upravičeni do podpore minimalnega dohodka (t.j. nekdanja socialna pomoč), družinskega dodatka in otroškega dodatka. Osnovna pomoč zagotavlja skromno življenje in je hkrati znatno nižja od socialnih ugodnosti, ki jih prejmejo Avstrijci. V osnovno pomoč so vključene naslednje storitve:

- Kadar prosilec za azil živi v organizirani nastanitvi, prejme maksimalno 19 € na dan (za nastanitev in prehrano). V tem primeru gre omenjeni znesek (znesek ni izplačan) neposredno v nastanitveni objekt. Ob tem prav tako prejme maksimalno 40 € na mesec za osebne stroške.
- Kadar prosilec za azil živi neodvisno, dobijo maksimalno 320 € na mesec (za nastanitev, prehrano, elektriko in ostale stroške). Da bi prejeli omenjeno vsoto denarja, mora dokazati, da dejansko plača najemnino.

Prosilci za azil dobijo tudi bone za oblačila in šolske potrebščine za otroke. Petčlanska družina prejme skupaj cca. 910 € na mesec. Za primerjavo lahko damo avstrijsko družino, ki dobi 2200 €. V primeru, da azilni postopek traja več kot 12 mesecev, mora Zvezna vlada Republike Avstrije sama kriti celotne stroške. V času trajanja azilnega postopka imajo prosilci za azil zelo omejen dostop do trga dela. Ta je odobren šele po pozitivnem zaključku azilnega postopka, torej če so bili priznani kot begunci ali so prejeli subsidiarno zaščito. Prosilci pogosto opravljajo dobrodelna dela, ker nimajo dovoljenja za delo. Ti vključujejo na primer vzdrževanje javnih zgradb ali nega zelenih površin. Prosilci za azil prejmejo t. i. priznanje za te dejavnosti. S tem običajno prejmejo le nekaj evrov na uro, tako da se prosilci za azil ne morejo finančno zavarovati (UNHCR, 2015).

S pridobitvijo pravnega statusa begunca morajo te osebe imeti enake pravice in ugodnosti kot drugi, ki zakonito prebivajo v državi. Mednje sodijo npr. osnovne državljanske pravice, kot so svoboda mnjenja, gibanja in zaščita pred mučenjem in ponižnim ravnanjem ter ekonomske in socialne pravice, kot so dostop do zdravstvene oskrbe, izobraževanja in trga dela. Begunci imajo tudi dolžnosti ter morajo upoštevati zakone in predpise države azila.

7.2. Pravna integracija

Pravna integracija je pomemben proces integriranja, saj omogoča doseganje enakih možnosti za vse prebivalce (pridobitev pravne ureditve, politične pravice in dolžnosti). Pri tem je potrebno opozoriti, da priseljenci pridobijo polno pravno integracijo šele, ko pridobijo državljanstvo. Postopek pridobitve državljanstva je izredno dolgotrajen proces. Četudi predstavlja pravna integracija pomemben del integriranosti človeka v družbo, je pa pri tem potrebno izpostaviti njene restriktivnosti. V zadnjih letih se veliko držav EU loteva restriktivnih imigracijskih politik. V Avstriji je ena izmed teh npr. omejitev združitve z družino. To potrjuje Mipex (2011), ki navaja, da je Avstrija, kar se tiče združitve družin, pod evropskim povprečjem, saj od leta 2006 očetje lahko živijo s svojo družino le, če izpolnjujejo visoke dohodkovne zahteve in integracijske sporazume. Avstrija tako spada med države, ki ima izredno visoke zahteve glede pridobitev državljanstva (npr. imigranti morajo doseči nivo A2 po skupnem evropskem referenčnem okvirju za jezike v obdobju petih let) (Bijl in Verwei, 2012).

Status begunca po Ženevski konvenciji opredeljuje pravice in dolžnosti begunca, ki jim med drugim omogoča versko integracijo. Begunca se ne sme obravnavati drugače kakor tujce (razen če so določbe te Konvencije zanje ugodnejše). Imeti mora prost dostop do sodišč in je glede dostopa do sodišč obravnavan v skladu z državljani države podpisnice Ženevske konvencije, pravica do zagotovitve do plačane zaposlitve, zaščita enakopravnosti pravic na področju zagotovitve osnovnošolskega izobraževanja, glede drugih oblik izobraževanja pa jim zagotavlja vsaj tako raven pravic, kot jih imajo tujci (zlasti glede pristopa k študiju, priznavanju tujih šolskih spričeval, diplom in univerzitetnih naslovov, oprostitve plačevanja pristojbin in taks ter dodeljevanja štipendij. Pri tem pogosto naletijo na kršitve 33. člena Ženevske konvencije, in sicer načela o nevračanju (Vrečer, 2007).

V sklopu pravne integracije lahko vključimo še politično integracijo, kar pomeni, da so priseljenci vključeni v politična odločanja v državi, ter da lahko aktivno sodelujejo in vplivajo na odločitve. To ne pomeni samo tega, da imajo priseljenci le možnost sodelovanja v političnih procesih, temveč da lahko sodelujejo na volitvah, v političnih strankah ter posebnih oblikah manjšinskega predstavnštva (Komac, 2007).

7.3. Poselitvena in bivanjska integracija

Poselitvena in bivanjska integracija za priseljence pomeni, da imajo enake pogoje glede možnosti naselitve kot ostali prebivalci. Poselitvena integracija beguncev je na splošno manj uspešna, saj se etnične skupine pogosto koncentrirajo skupaj na določenem delu mesta oz. vasi. V tovrstni integraciji je močno opazna prostorska segregacija, ki nedvomno prinaša negativne posledice. Dana situacija se v zadnjih letih nekoliko izboljšuje, saj je mogoče opaziti, da člani naraščajočega muslimanskega srednjega razreda živijo v nemuslimanskih soseskah (Euro-islam, 2013). V procesu integracije so opazne razlike med državljani in nedržavljan, kar se kaže tudi v neenakosti stanovanjskih pogojev, na katere opozarjata Hokovský in Kopal (2013). Ti so namreč za priseljence nedvomno slabši v primerjavi z »domačo« populacijo. Za primer podajata osebe s turškim migracijskim ozadjem (21 m²) in priseljence iz nekdanje Jugoslavije (26 m²), medtem ko državljani unije (47 m²) v povprečju živijo v večjih stanovanjih (Hokovský in Kopal, 2013).

7.4. Socialno ekonomska integracija

Ta vrsta integracije se nanaša na položaj priseljencev in na trg dela. Socialno ekonomska integracija naj bi omogočala vsem ljudem enake možnosti na trgu dela, vendar je realnost pogosto drugačna. Avstrija in Nemčija sta imigrantom preprečevali enakopravno dostopanje do trga dela, kar posledično pomeni veliko nezakonitega dela (Mipex, 2011). Tudi Bijl in Verwij (2012) ugotavljata, da je ne zaposlenost med imigranti opazno višja kot med »domačim« prebivalstvom, zaradi česar se priseljenci na splošno soočajo s slabšimi življenjskimi pogoji. Kadar govorimo o neenakostih, ki se dogajajo na področju zaposlovanja, je treba upoštevati še dodatne dejavnike, ki jih navaja Biffl (2007, str. 280), ki pravi, da gre za neskladje med ponudbo in povpraševanjem, omejeno zmožnost prenosljivost znanja, ki ga je imigrant pridobil v državi izvora, jezikovne težave, pomanjkanje lokalnih socialnih mrež in diskriminacijo. Vlada je v Avstriji leta 1990 v zakonodajo dodala načelo, da število tujih delavcev ne sme presegati 8 % vseh delavcev. To načelo (»Inländerprimat«) ustvarja določene ovire za trg dela, ker je pomemben dejavnik za integracijo na splošno (Europaforum Wien, 2002).

7.5. Integracija na področju izobraževanja

Za uspešno integracijo na področju izobraževanja je potreben enakopraven dostop do izobraževanja oz. izobraževalnih institucij. Pucelj (2016) v svoji raziskavi ugotavlja, da je dostop do izobraževanja v Avstriji v primerjavi z drugimi evropskimi državami v povprečju. Kljub enakopravnim možnostim so migrantski otroci še vedno precej pod izobrazbenim povprečjem, kar se kaže kot rezultat v višjih nezaposljivih stopnjah in večjih možnosti revščine, predvsem kar se tiče pripadnikov muslimanske vere, vendar število izobraženih muslimanov narašča, ti še vedno predstavljajo manjšino). V praksi je tako še vedno prisotna asimilacija. Integracija na področju izobraževanja bi nedvomno mogla strmeti ne samo k izobraževanju, temveč tudi k vključevanju. Otroci, ki so začasno v Avstriji, imajo pravico do obiskovanja šole, vendar tega niso dolžni. V primeru otrok prosilcev za azil se lahko domneva, da je namen, da ostane, zato šolski odbor mora vključiti vse otroke, tudi če status prebivanja ni pojasnjen. Šolski otroci lahko opravijo obvezno izobraževanje tudi na nižji sekundarni ravni splošne srednje šole (AHS – Allgemein bildende höhere Schule). AHS ni dolžna sprejeti izredne študente oz. študente, ki se npr. zaradi pomanjkanja jezikovnih spretnosti ne štejejo za redne študente (prosilci za azil in begunci). Nedvomno obstajajo razlike na področju izobraževanja med ljudmi, ki so državljani in tistimi z migracijskem ozadjem. Učenci z migracijskem ozadjem imajo bistveno manj priložnosti za dokončanje visokošolskega izobraževanja. Tu je predvsem ovira jezik, zaradi katerega so lahko manj uspešni v šoli, kar lahko posledično vodi v prezgodnjo opustitev šolanja (Österreichischer Integrationsfonds, 2013).

7.6. Kulturna integracija

Kulturna integracija pokriva široko in raznoliko področje, ki vključuje jezik, vero, vrednote in na sploh vsakdanje življenjske prakse. V kulturni integraciji smo priča skupku raznolikih vrednot, norm in vedenjskih vzorcev, čigar namen je pridobivanje kulturnega pluralizma. Pri različnih kulturah gre za različne skupke vrednot, vendar to ni nujno slabo. V procesu sobivanja in skupnega sodelovanja se lahko drug od drugega veliko naučimo. Žal še vedno mnogo držav, čeprav javno

zagovarjajo multikulturalizem, prakticira asimilacijske prakse, kar je za družbo lahko izredno škodljivo.

Ko priseljenci prispejo v državo sprejema, pride do stika in prepleta različnih kultur. V zgodovini antropoloških študij so pogosto omenjali o stiku dveh kultur, vendar pa priseljenci danes vstopajo v družbo, kjer je prisotnih več različnih kultur (Šumi, 2000). Homogenih družb tako v sodobnem svetu skorajda več ni. Kulturna integracije je pomembna, saj je kultura del človekovih identitet. Gre za vrsto družbenih procesov, ki so živi in dinamični in potrebujejo kontekst skupnosti, da se lahko živi naprej (Colic-Peisker, 2003).

Skozi proces kulturne integracije je pomembno izpostaviti muslimansko skupnost, do katerih ima družba običajno največ zadržkov. Povzeli bomo zgodovino islamske verske skupnosti v Avstriji, ki je prisotna že o leta 1912. Takratna vojska je že leta 1881 zaposlila Bošnjake in jim podelila svoje verske pravice (molitev, pripravo hrane). Vključitev Bosne in Hercegovine v habsburško monarhijo leta 1878 je pripeljalo 600.000 muslimanov, ki so živeli na območju Avstrije. V tem dolgem obdobju zgodovine ni mogoče izpostaviti nobenega dogodka, ki bi lahko dal legitimne razloge za domnevo, da so muslimani protidemokratski, nevarni, ali da se nočejo vključevati. Težave se pojavljajo predvsem zaradi posploševanja, ki enači pripadnike muslimanske vere z ekstremisti in teroristi (Antidiskriminierungsstelle Steiermark, 2013).

Pomemben del kulturne migracije je seveda jezik, katerega se v procesu integracije moraš naučiti, vendar se v njem pogosto težko najdeš. Treba se je zavedati, da jezik ne predstavlja samo orodje komunikacije, temveč zajema razmišljanje, čustvovanje, ki prihaja iz človeškega srca in so tako neizogibno ujete v maternem jeziku – jeziku, ki se ga človek nauči v svoji primarni socializaciji. Iz tega razloga se jezika nikoli ne dá naučiti v celoti, saj ga je potrebno ponotranjiti. Meje sveta migrantov se torej nikoli v celoti ne premaknejo, saj jih v ozadju še vedno zadržujejo meje njihovega maternega jezika (Mlekuž, 2011).

8. Problem

Vse od leta 2015 smo priča številnim razpravam na temo migracij. Zakaj tak množičen naval beguncev v Evropo? Kakšen je njihov namen? Kaj narediti? Pri vseh teh vprašanjih se je potrebno zavedati, da so migracije dejstvo, ki je prisotno, odkar pomni človeštvo. Razlogi, ki silijo ljudi, da zapustijo svojo domovino, so različni, vendar pa je vsem skupna želja po boljšem življenju. Da bi pa želja bila konkretizirana, je potrebno sodelovanje vseh akterjev. Evropa je nedvomno ena izmed sokrivcev za nastali begunski koridor, ki potiska ljudi v brezupne položaje. Njena dolžnost je, da ljudem pomaga. Potrebno se je zavedati, da ljudje, ki so prišli in ki še prihajajo, zraven nosijo svojo zgodbo, katera je pogosto prepletena z obupom in s travmatičnimi dogodki. Ob težkih razmerah in morebitnih teroriziranjih se ob prihodu v novo državo morajo soočiti še z izzivi, ki jih daje proces integracije. Uspešna integracija, ki je dvosmeren proces, zahteva aktivno participacijo vseh udeležencev in je ključnega pomena za kakovostno življenje, še posebej za marginalne skupine, kamor štejemo prosilce za azil in begunce. Definicije integracije pogosto poudarjajo pomembnost aktivnega in enakopravnega sodelovanja v vseh aspektih življenja (socialnega, ekonomskega, kulturnega, političnega in družbenega), a za prosilce za azil to ni popolnoma mogoče, saj so njihove pravice izredno omejene. Prosilci za azil in begunci sodijo med ranljive skupine, s čimer se jim pogosto pripisujejo komponente nemoči in šibkosti. Pri tem je potrebno ljudi opomniti, da je omenjena skupina še kako močna, saj je za njimi pot, katere si marsikdo niti predstavljati ne upa, zato jim moramo dati kredibilnost poguma in moči.

Mnoge raziskave kažejo, da je imigrantom otežena popolna integracija v novo okolje. Srečujejo se z ovirami, kot so nov jezik, kultura in omejene pravice. Prosilec za azil npr. nima pravice do redne zaposlitve, s čimer nima rednega prihodka, s katerim bi si lahko zgradil novo življenje. Integracija tako postane kruta realnosti, ki zaobjema cel spekter kompleksnosti, vendar kljub temu ni nemogoča. Z rednim sodelovanjem tako imigrantov kot »domačega« prebivalstva se lahko izboljšajo ali celo premagajo marsikateri ovire. Ena izmed nalog mora biti spodbujanje izvajanja integracijskih ukrepov. Pomembno je, da se išče načine in strategije za možnost sobivanja.

Preko pogovorov z nekaterimi prosilci za azil v Sloveniji sem dobila vpogled v tukajšnji proces integracije, ki je v njihovih očeh vse prej kot enostaven in pogosto brezupen. Sestra, ki dela v domu starejših v Feldbachu (Avstrija), je omenila, da imajo v domu nove prostovoljce, ki so prosilci za azil. To je v meni spodbudilo zanimanje, zaradi česar sem se odločila, da jih obiščem. Dom za starejše sem tako obiskala večkrat in jih na ta način bolje spoznala. Med obiski sem opazila, da so starejši zelo naklonjeni prosilcem za azil. Zdi se, da tudi njim veliko pomeni, da lahko kakovostno preživijo svoj prosti čas in se istočasno učijo nemškega jezika. Odločila sem se, da bom raziskala, kako poteka integracije prosilcev za azil in beguncev v Feldbachu. Raziskava vsebuje intervjuje dvanajstih intervjuvancev, ki predstavijo svoj pogled na integracijo.

Vprašanja, na katere sem si želela odgovoriti s pomočjo raziskave, so:

- Kako prosilci za azil in begunci vidijo svojo integracijo v novo okolje?
- S kakšnimi ovirami se v procesu integracije soočajo?
- V katere vidike integracije so intervjuvanci bolj uspešno integrirani in v katere manj?
- Kakšna je razlika med življenjem osebe s statusom begunca in tistim, ki tega statusa nima?

9. Metodologija

9.1. Vrsta raziskave

Zanimalo me je, kako doživljajo integracijo prosilci za azil in begunci v Feldbachu. Izvedla sem kvalitativno raziskavo. Odgovore sem pridobila s pomočjo polstrukturiranih intervjujev. Polstrukturirane intervjuje sem izvedla na dva načina, in sicer na individualni način – intervju s sedmimi osebami, od katerih jih pet ima status begunca, en s pridobljeno subsidiarno zaščito in en, ki je prosilec za azil in skupinski način – intervju s skupino petih prosilcev za azil. Pridobljene informacije sem uredila in jih nato analizirala s pomočjo kodiranja. Kvalitativna raziskava mi je omogočila poglobljen pogled v proces integracije prosilcev za azil in beguncev v mestu Feldbach (Avstrija).

9.2. Opis uporabljene metodologije

Kvalitativna raziskava vsebuje polstrukturirane intervjuje z dvanajstimi sogovorniki (sedem individualnih intervjujev z osebami s statusom begunca, osebo s subsidiarno zaščito, prosilcem za azil in s petimi prosilci za azil). Metodo skupinskega intervjuja sem zbrala na željo sogovornikov, saj se mi je zdelo pomembno, da pogovor poteka na način, ki bo vsem čim bolj prijeten in sproščen. Polstrukturirani intervjuji so bili sestavljeni iz osmih odprtih vprašanj, ki so v taki raziskavi pomembna, saj ne omejujejo in omogočajo sogovornikom svobodo pri izražanju in pripovedovanju svojih zgodb. Intervjuji so potekali v povprečju od 45 do 90 minut. Metoda, ki sem jo izbrala, je bila odličen pokazatelj njihovega pogleda na uspešnost integracije. Intervjuji so večinoma potekali v angleškem in nekaj tudi v nemškem jeziku, zaradi česar sem pri skupinskem intervjuju zraven imela sestro, ki je prevajala določene odgovore v nemščini.

9.3. Vzorčenje in populacija

V raziskavo je bilo vključenih 12 intervjuvancev starih od 20 do 31 let. Vsi sogovorniki so bili moškega spola. Intervjuvance sem spoznala v domu starejših v Feldbachu, kjer delajo kot prostovoljci. Intervjuji so potekali na lokacijah, ki so jih izbrali sogovorniki sami. Skupinski intervju (s petimi prosilci za azil) in sedem individualnih intervjujev (z begunci, osebo s subsidiarno zaščito in prosilcem za azil) so potekali v enem izmed prostorov v domu starejših. En intervju z beguncem je potekal pri njem na domu. Za analizo intervjujev sem uporabljala naključna izmišljena imena, saj so intervjuvanci želeli ostati anonimni. Intervjuvanci prihajajo iz Afganistana in Sirije. Podatke sem s pomočjo kodiranja zbrala v obvladljive in smiselne vsebinske segmente.

9.4. Zbiranje podatkov

Zbiranje podatkov v obliki polstrukturiranih intervjujev se je pričelo novembra 2018 in je trajalo do aprila 2019. Sogovornike sem spoznala v domu starejših v Feldbachu, kjer so delali oz. delajo kot prostovoljci. Pet sogovornikov je izrazilo željo po skupinskem intervjuju, ki je potekal 16. 11. 2018 v enem izmed prostorov v domu starejših. Pri skupinskem intervjuju je bila z menoj sestra, ki je prevajala iz nemščine, drugače pa je intervju potekal v angleškem jeziku. Čas intervjuja je bil uro in pol. Iz skupinskega intervjuja sem dobila veliko informacij. Menim, da če bi ti bili izvedeni individualno, da bi dobila bolj versatilne odgovore. Zbiranje podatkov v obliki individualnih intervjujev so se izvajali: 24. 11. 2018, 5. 12. 2018, 12. 1. 2019, 13. in 15. 4. 2019. Sedem intervjujev je potekalo v enem izmed prostorov v domu starejših, en pa v stanovanju sogovornika, kjer živi z avstrijsko družino. Pri individualnih intervjujih je pogovor potekal v angleškem jeziku. Imena v intervjujih so izmišljena. Pogovori individualnih intervjujev so trajali od 45 do 60 minut. Vse intervjuje sem s privolitvijo udeležениh snemala s pomočjo telefona. Po opravljenih intervjujih sem naredila transkripcijo intervjujev, jih nato uredila in podatke obdelala.

9.5. Obdelava in analiza podatkov

Pridobljene podatke sem obdelala kvalitativno in naredila kvalitativno analizo s pomočjo kodiranja. Zapisano besedilo sem najprej kodirala na večje dele. To mi je omogočilo večji pregled. Rezultat kvalitativne raziskave je tako obseg nestrukturiranega besedila. S pomočjo kodiranja celotnega besedila sem pridobila zmanjšani obseg podatkov, ki se nanašajo na raziskovalno tematiko.

Zgled 1

Naključno izbran primer intervjuja, kjer se je vprašanje glasilo: Na kakšen način si se integriral v novo okolje?

Sohail: Mislim, da mi je pri integraciji veliko pomagalo prostovoljstvo. Ne le, da sem se povezal z novimi ljudmi, s tem sem utrjeval jezik. Drugače smo se z drugimi prosilci za azil veliko hodili kopat v mestno kopališče ... Naredil sem tudi izpit za reševalca iz vode in se vključil v plavalno društvo. Delal sem tudi kot spremljevalec otrok v šoli v naravi. Mislim, da je vse to pomembno vplivalo na mojo integracijo, saj sem naenkrat pridobil v svoje življenje nov krog ljudi ...

Na podlagi zgornjega odgovora sem podčrtala tisti del izjave, ki se nanaša na načine integracije v okolje. Podčrtane dele izjav sem zapisala, jih nato oštevilčila z zaporednimi številkami in dodala začetno črko intervjuvanca. V nadaljevanju sem kodam dodala pojme, s katerimi sem lahko opredelila posamezno kodo.

Zgled 2 – primer kodiranja s pripisanimi pojmi

A1: Počutil sem se kot kriminallec, ko so me zaprli, a nisem kriminallec! Učinek kriminalizacije kot posledica restriktivnih ukrepov

A13: Edina ovira, ki je bila na začetku je torej bil jezik... Menim pa, da je ljudem, ki so prišli v novo okolje precej težko, saj moramo res dati vse od sebe, da nas bi potem okolica sprejela. In če ne osvojiš jezika, ti bo zelo težko. Jezik kot ovira

J13: Sem pa opazil, da nas mediji pogosto opisujejo kot nekoga, ki izkorišča in predstavlja grožnjo. Ja, časopisi...predvsem »Krone«...ti pišejo o nas napačne stvari, kot na primer, da so ljudje iz Afganista prišli v Avstrijo samo za to, da bi od njih želeli denar in da za to ne bi delali. Ampak to ni res, še kako si želimo delati, vendar ne smemo. Če bi lahko delal brez strahu v Afganistanu bi ostal tam. **Negativni vpliv medijev**

E1: ...postopki so predolgi. Težko je, ker ne veš kaj bi. Sem pozitiven, vendar še vedno je nekje zadaj v glavi dvom, da bom moral oditi. **Dvom kot posledica dolgih azilnih postopkov**

Pojme sem v nadaljevanju med seboj primerjala, jih strukturirala in klasificirala v razpredelnici na način, s katerim sem na koncu dobila smiselne kategorije, ki predstavljajo odgovore raziskovalnih vprašanj. Na podlagi pridobljenih kategorij sem predstavila rezultat raziskave.

Zgled 3 – Naključni primeri razpredelnice združevanja sorodnih pojmov v kategorije

Učinek kriminalizacije kot posledica restriktivne ukrepov	
A1	Počutil sem se kot kriminallec, ko so me zaprli. In nisem kriminallec.
M3	Ni mi bilo enostavno, še posebej tiste prve dni, ko sem bil pridržan in nisem bil povsem prepričan kaj se bo z mano zgodilo.
L1	Želela sva v Nemčijo, vendar so naju v Avstriji zaprli. Tako, da sva potem tu ostala.

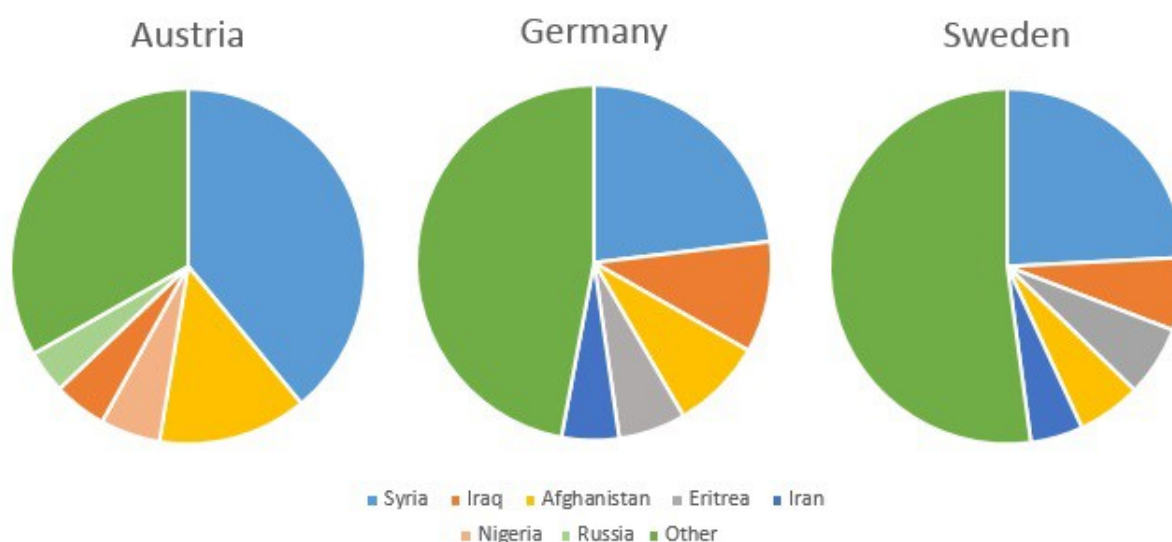
Ovire prosilcev za azil	
Dolgi azilni postopki	
A14	...postopki so enostavno predolgi. Sem se zmes spraševal, če ima sploh smisel čakati ali naj odidem naprej.
M15	...ker me je prej bilo strah, da bom deportiran.
O2	vendar pa postopek, ki določa kdo bo dobil azil in kdo ne, poteka preveč dolgo. Tu sem že od leta 2015 in še vedno ne vem, če naj ostanem ali grem. Ni enostavno, ko ne veš kaj se bo zgodilo s tabo oz. da nimaš zasigurano prihodnost. Sicer razmišljam pozitivno, vendar bom pa bolj miren, ko dobim status begunca.
J1	Ja postopki so res predolgi.
J7	...postopki so res dolgi.
E1	...postopki so predolgi. Težko je, ker ne veš kaj bi. Sem pozitiven, vendar še vedno je nekje zadaj v glavi dvom, da bom moral oditi.
E5	Kot druga ovira je pa definitivno dolgotrajni azilni postopek, vendar pa jih večina tu vseeno dobi, zato razmišljam pozitivno....preden ne dobiš azil je kljub vsemu prisoten še tisti majhen strah.

Jezik kot ovira	
A2	... ni mi bilo lahko, ker nisem govoril jezika. Počutil sem se precej brezupno.
A13	Edina ovira, ki je bila na začetku je torej bil jezik... Menim pa, da je ljudem, ki so prišli v novo okolje precej težko, saj moramo res dati vse od sebe, da nas bi potem okolica sprejela. In če ne osvojiš jezika, ti bo zelo težko.
M2	Težko mi je bilo, ker nisem znal jezika.
M8	Želel sem v šolo pa nisem mogel, ker nisem dovolj dobro poznal jezika...

Negativni vpliv medijev	
A25	Se mi pa zdi, da mediji pogosto pišejo negativno o nas in zato mislim, da tisti ljudje, ki nas ne sprejemajo, da ne poznajo naše situacije. Niso imeli nobenega pravega stika z nami in jih je zato mogoče strah, ker se jim zdimo drugačni. Ampak res nismo drugačni. Vsi smo samo ljudje.
A27	In niti nisem tu, da bi komu vsiljeval svojo vero, kot to pogosto pišejo mediji.
O7	...mediji dajejo napačno predstavo o nas. Res nismo slabi. Smo samo ljudje. Želimo si samo mirno in pravično življenje. Nočemo nobenemu nič slabega.
J13	Sem pa opazil, da nas mediji pogosto opisujejo kot nekoga, ki izkorišča in predstavlja grožnjo. Ja, časopisi...predvsem »Krone«...ti pišejo o nas napačne stvari, kot na primer, da so ljudje iz Afganista prišli v Avstrijo samo za to, da bi od njih želeli denar in da za to ne bi delali. Ampak to ni res, še kako si želimo delati, vendar ne smemo. Če bi lahko delal brez strahu v Afganistanu bi ostal tam.
Z9	Mediji res uničujejo našo podobo, zato se mi zdi pomembno, da ljudje pogledajo našo situacijo bolj podrobno, bolj od blizu.
K17	Mediji so pogosto tudi na strani države. Večkrat vidim napačne zgodbe o nas. Predstavljajo nas kot da smo teroristi. Ampak želim, da ljudje vedo, da nas naša vera ne uči, da bi ubijali. Nočem, da nas vidijo kot ekstremiste, zato ker to nismo. Smo normalni ljudje, kot vsi tukaj.

10. Rezultati in razprava

Vsi intervjuvanci v raziskavi so prišli v Avstrijo zaradi izredno težkih pogojev, ki so jih bili deležni v matični državi. S prihodom v novo državo se soočajo s številnimi izzivi, ki jih daje proces integracije. Intervjuje smo pričeli z zgodbami, ki opisujejo razloge, zakaj so zapustili svojo državo, ki pa so bili različni. Ti so vidni v poglavju *Boj za boljše življenje* in v prilogi kot del intervjujev. Če povzamemo, so pri večini bili razlogi nevzdržne razmere, ki so jih prinesle vojne in vojni skrajneži, zaradi katerih je življenje bilo vse prej kot enostavno. Osem sogovornikov je prišlo iz Afganistana, štirje pa iz Sirije. Statistika kaže, da so prosilci za azil, ki prihajajo iz Sirije, Iraka in Afganistana, v Avstriji leta 2015 predstavljali 70 % vseh prosilcev za azil (slika 7). Za primerjavo sta dodani tudi Nemčija in Švedska. V letu 2018 glavnino vseh prosilcev za azil še vedno predstavljajo osebe iz omenjenih treh držav (Eurostat, 2018).

Slika 7: Nacionalni izvor prosilcev za azil v Avstriji leta 2015

Vir: Directorate-general for internal policies, 2018

Sogovorniki navajajo, da so se v omenjenih državah bali za svoje življenje, zato so pobeg videli kot edino možno priložnost, ki bi jim lahko ponudila dostojno življenje. Sogovorniki so stari med 20 in 31 let. Sogovorniki iz Afganistana so se zaradi let počutili še bolj ogrožene, saj so bili tarča talibanov, ki so jih silili v vojno, oni pa tega niso hoteli. Primer sta naslednji izjavi: »*Tam so me silili*

v to, da se naučim izdelovati bombe. Tega nisem želel, zato so mi grozili s smrtjo. Nekajkrat so me tudi pretepli in me celo ustrelili.» in » ... saj so nas že kot otroke brainwashali in nas silili v vojno, vendar jaz tega nisem želel. Nenehno so nas obračali enega proti drugemu. Nisem smel nikamor, če sem že šel, sem moral povedati kam. Nisem imel nobene svobode.«

Nekateri so opisali svojo pot v Avstrijo, ki je bila izjemno težka, saj so bili postavljeni pred številne ovire, ki so kazale izjemno restriktivno naravnost Evrope. Trije izmed sogovornikov so povedali, da so najprej želeli v Nemčijo, vendar so zaradi policijskega pridržanja ostali v Avstriji. Omenjeno prikazuje problematičnost dublinske uredbe, ki jim odreka izbiro države, kjer bi si želeli zaprositi za mednarodno zaščito oz. azil, hkrati pa s policijskim pridržanjem in zapiranjem onemogoča svobodo gibanja prosilcev za azil in jih s tem kriminalizira. Občutek kriminalizacije opisujejo trije sogovorniki, kjer ena izmed izjav pravi: *»Počutil sem se kot kriminallec, ko so me zaprli, a nisem kriminallec!«*. Pet izmed sogovornikov je pred prihodom v Avstrijo, le-to videlo kot varno državo, kjer je za begunce dobro poskrbljeno. Zaradi poti do sem, ki je bila izredno nevarna, je v enem sogovorniku sprožila dvome glede življenja v Evropi, saj so bili deležni grobega in zatiranega odnosa, zaradi česar se je počutil nezaželenega: *»Zaradi zavračanja in zaprtosti mej sem dobil občutek, da tu nismo zaželeni. Kot da smo grožnja, ki bo uničila Evropo.«* in *»Začutil sem toliko sovraštva zoper nas. Meje so bile zaprte. V nas so metali kamne. Počutil sem se kot potepuška žival, ki ni nikjer dobrodošla.«* Omenjeni restriktivni ukrepi Evrope se niso kazali le na poti, temveč tudi kot del državne politike, ki pravice imigrantov vedno bolj omejuje. Z omejevanjem in zaostrovanjem vseh pogojev pa prosilcem za azil in beguncem onemogočajo uspešno integracijo. Integracija je za imigrante izredno pomemben proces, vendar se ta pogosto pokaže kot zahteven izziv. Postala je pogosta beseda našega vsakdanjika, vendar je le-ta žal veliko krat obdana z depriviligiranim podtonom *»ustrezanja naši družbi«*, ki bi naj bila ena izmed dolžnosti imigrantov. Za uspešno integracijo je potrebno sodelovanje vseh akterjev. Pri tem je pomembno, da se proces integracije prične takoj ob prihodu, saj so prvi meseci ključni pokazatelj, ki pokaže, kako se bo posameznik integriral v novo družbo.

Šest sogovornikov vidi kot del problema integracije novo vlado, katero opisujejo kot tako, ki deluje proti imigrantom in je z omejevanjem pravic skrajno restriktivna. Leta 2017 namreč je v Avstriji prišla na oblast nova desničarska vlada (ljudska stranka ÖVP in svobodnjaki FPÖ) pod vodstvom

kanclerja Sebastiana Kurza. S tem so nastali novi načrti, ki prosilcem za azil zavirajo uspešen proces integracije. Kot prednostna naloga sedanje vlade se kaže v omejitvah neregularnih selitev. Nova zakonodaja je s tem izpodrinila zakonodajo prejšnje vlade socialdemokratov, ki je to uvedla leta 2012. Njen namen je bil spodbujanje pripravnosti prosilcev s ciljem zagotovitve njihove integracije. Z omenjeno politiko pa današnja vlada zavira uspešno integracijo že tako prikrajšani skupini. Nova zakonodaja krči denarne resurse, kot npr. denar za tečaj nemščine za tiste, ki nimajo statusa begunca. Omenjeno potiska prosilca za azil v še bolj marginaliziran položaj, saj so postopki za pridobitev azila neizmerno dolgi. To pomeni, da bi bil prosilec za azil med dolgim čakanjem prikrajšan možnosti za vključevanje v okolje. Kot ovira dolgega čakanja na odločitev ali bo prosilec za azil lahko ostal v državi ali ne, opisuje devet sogovornikov. Kot pravijo so dolgi azilni postopki izjemno težki, saj je njihova prihodnost v novi državi pod vprašajem. Dolgi postopki predstavljajo oviro, ki lahko pri posamezniku povzroči manjšo motiviranost za integracijo. Dva sogovornika dodajata, da skušata ostati pozitivna, saj menita, da jih večina dobi azil. Kljub pozitivnemu razmišljanju se mi zdi pomembno izpostaviti, da je zaradi restriktivne politike potrebno biti pri procesu integracije vedno bolj inovativen. V enem izmed člankov je U. Struppe, vodja občinskega oddelka MA 17 (Integracija in raznolikost), izpostavila, da se je s prihodom nove vlade povečalo število deportacij, predvsem tistih, ki prihajajo iz Afganistana. Tudi ljudje, ki so dosegali napredno znanje jezika, so bili deportirani, zato pri prosilcih za azil še vedno ostaja dvom glede njihovega obstanka v Avstriji (Apolitical, 2018). Prosilci za azil, ki imajo za sabo težko ozadje, tako še vedno ostajajo ogroženi, saj ni noben popolnoma varen pred deportacijo. Pri tem univerzitetni profesor dr. Cristoph Reinprecht opozarja, da so tudi tisti, ki so pridobili subsidiarno zaščito, še vedno ogroženi, saj je zvezna vlada uvedla časovno omejeno obliko zaščitnega statusa, kar posledično pomeni, da še vedno obstaja možnost, da bodo po treh ali petih letih morali zapustiti državo (Apolitical, 2018). Dodatno omejevanje tečajev nemščine za novo prispele prosilce za azil pa je lahko kritično, saj je z neznanjem jezika proces integracije že takoj usojeni na propad, saj navsezadnje predstavlja orodje komunikacije in način povezovanja ljudi. Vsi sogovorniki jezik navajajo kot prvo oviro, s katero so se morali soočiti ob prihodu. Kljub omejitvam tečajev v Avstriji so vsi sogovorniki raziskave bili deležni jezikovnih tečajev, katere je organiziralo mesto. Jezik so dobro osvojili in jim ta ne povzroča večjih problemov. Dodajajo, da brez jezika integracija ne bi

bila mogoča. V intervjujih je bil jezik tisti, ki je prvotno bil predstavljen kot ovira, vendar se je skozi tranzicijo preoblikovala v dimenzijo, ki je uspešno spodbudila njihovo življenje v novem okolju. Poleg jezikovnih tečajev trije sogovorniki omenjajo, da so bili deležni učenja jezika tudi s pomočjo prostovoljcev, ki prihajajo v dom »Tafelspitz«, kjer so prvotno bili nastanjeni vsi sogovorniki intervjujev. Devet sogovornikov prav tako opisuje svoje prostovoljstvo v domu starejših kot odlično in uspešno komponento, ki jim je pomagala pri utrjevanju nemščine. Omenjeni projekt je uspešen, saj prikazuje primer dobre prakse, ki temelji na medsebojnem sodelovanju in učenju. Starejši so prosilcem za azil zelo naklonjeni, saj skupaj preživljajo kakovosten prosti čas. Gre za vzajemen projekt, ki nudi medsebojno učenje in vzpostavitev medkulturnega razumevanja, kjer se raznolikost obravnava kot pozitiven pojav. Prosilci za azil tako krepijo nemški jezik in medsebojne odnose kakor tudi navezovanje novih stikov (tudi z delavci doma). Projekt pomembno prispeva k uspešnejši integraciji prosilcev za azil in beguncev. Vsi sogovorniki so v Feldbachu tri leta. Po pogovoru lahko potrdim, da je njihovo znanje jezika zelo dobro in jim ta ne povzroča večjih težav. To pa je ena izmed pomembnih komponent, s pomočjo katere lahko (ob pridobitvi statusa begunca) dosežejo uspešno integracijo na vseh področjih.

Naslednja ovira pri integraciji, ki so jo omenjali sogovorniki, so omejene pravice prosilcev za azil. Pri tem so predvsem izpostavili prikrajšanost na ekonomski plati integracije – prosilci za azil nimajo pravice do zaposlitve. Opravljajo lahko le dobrodelna, sezonska in prostovoljna dela, za katera prejmejo skromno denarno nagrado. To zanje predstavlja minus, saj so kot prosilci za azil finančno odvisni od osnovne oskrbe. Osnovna oskrba je sestavljena iz financ, ki so namenjene nastanitvi in prehrani. Vsi sogovorniki živijo ali so živeli v domu »Tafelspitz«, katero opisujejo kot nastanitev, kjer je poskrbljeno za osnovne življenjske razmere, vendar pa dodajajo, da ni enostavno, saj si sobe deli več oseb, zaradi česar nimajo zasebnosti. V domu živijo izključno imigranti, vendar pa je pri tem potrebno izpostaviti, da je le-ta lociran v centru mesta, kar jim daje priložnost za povezovanje z ostalimi prebivalci. Omenjeno uspešno zavira možnost segregacije. Za nastanitev dnevno plačajo 12 €, kar znaša 360 € na mesec. Kot poroča en izmed njih, so poleg tega dobili okrog 110 € na mesec za prehrano, hkrati pa jim pripada 150 € na leto za oblačila. Sogovorniki omenjajo, da si želijo službe, saj bi radi poskrbeli zase. Šestim od njih ne pripada pravica do dela, saj so še vedno prosilci za azil, vendar pa sem ob tem vključujejo v druge aktivnosti

(občinska dela, sezonska dela, prostočasne aktivnosti in prostovoljstvo). Sedem izmed prostovoljcev se vključuje ali se je vključevala v delo kot občinski delavci, ki skrbijo za okolico mesta in za pripravo prostorov raznih dogodkov. Dva dodajata, da opravljata tudi sezonska dela. Vsi sogovorniki pa se skušajo vključiti v okolje skozi prostočasne aktivnosti, kot so nogomet, kopanje v mestnem kopališču, udeleževanje dogodkov, ki jih organizira mesto. Kljub temu, da se prosilci za azil ne morejo redno zaposliti, menijo, da jim je prostovoljno delo bistveno pomagalo pri vzpostavitvi stika z okolico.

Pet izmed sogovornikov je pridobilo status begunca, en je dobil subsidiarno zaščito. Štirje izmed njih so zaposleni, en je vključen v izobraževalni sistem, drugi pa se bo vanj vključil kmalu. Šolanje predstavlja velik korak za zmanjševanje razlik med beguncem in prosilcem za azil, saj posredno predstavlja večjo možnost integriranosti. Omenjene osebe menijo, da jim je pridobljen status bistveno spremenilo življenje na boljše, saj so s tem postali samostojnejši. En izmed njih, ki ima status begunca je kot uspešen vidik pri integraciji izpostavil življenje pri Avstrijski družini, saj mu ponuja dodatno pomoč pri učenju in utrjevanju jezika, pomoč pri ponovni vključitvi v šolo in širjenju socialne mreže. Sogovornik, ki je pridobil subsidiarno zaščito, je uspešno dobil zaposlitev in je nastanjen skupaj s prijateljem v podnajemniškem stanovanju. Pri tem omenja, da si želi ostati v Avstriji in upa, da bo čez čas pridobil status begunca s čimer bo njegova prihodnost zasigurana. Socialno-ekonomska integracija je torej uspešna pri osebah, ki so pridobile status begunca, saj imajo dostop na trg dela, medtem ko ostali, ki so prosilci za azil, te pravice nimajo. Vsi se aktivno vključujejo v aktivnosti mesta, kjer so v stiku z okolico, kar jim omogoča uspešnejšo navezovanje stikov.

Izobraževalna integracija je bila skozi raziskavo prikazana predvsem v obliki tečajev jezika. Sogovorniki so v večji meri izpostavili le željo po zaposlitvi, zato se izobraževalne tematike nismo podrobno dotaknili. Z vidika nacionalne politike je za prosilce za azil izobraževalna integracija skoraj nemogoča (razen za mladoletne migrante). Zaradi krčenja resursov je vedno manj denarja namenjenega tečajem nemščine. Velik minus, ki onemogoča uspešno integracijo na izobraževalnem področju, je med drugim z letom 2018 ukinjena možnost, da bi prosilci za azil lahko dokončali vajeništvo. Izobraževanje je tako omogočeno samo osebam, ki imajo status begunca, vendar pa morajo pri tem izpolnjevati določene pogoje. Tako npr., če se želi oseba s

statusom begunca vključiti v univerzitetni študij, mora pri tem dodati dokazilo o znanju nemškega jezika na nivoju C1, kar pomeni, da mora oseba jezik že odlično obvladati. En izmed sogovornikov, ki ima status begunca je povedal, da bo v letošnjem letu ponovno sedel med šolske klopi, drugi, ki je prav tako pridobil status begunca, je s šolanjem že pričel.

Dimenzijo kulturne integracije so sogovorniki osvojili predvsem s pomočjo učenja jezika, ki jim je pomagal, da se lažje povežejo z okoljem. Zavedajo se, da imajo drugačno kulturo, kot je v Avstriji. Pri tem devet sogovornikov dodaja, da jim je omogočeno ohranjanje lastne kulturne identitete. Kot del ohranjanja lastne kulture jim omogoča izražanje veroizpovedi. V bližini Feldbacha, in sicer v Möheldorfu, imajo islamsko verski in kulturni center. Kot uspešno medsebojno sodelovanje različnih kultur je omenjeni center med drugim že organiziral dogodke, kot je dan odprtih vrat. Štirje sogovorniki prav tako dodajajo, da jim veliko pomeni, da imajo ob sebi ljudi, ki prihajajo iz istih držav, saj jim omogoča komuniciranje v svojem maternem jeziku.

Poselitvena in bivanjska integracija je uspešnejša pri osebah, ki so pridobile status begunca. Šest sogovornikov, ki so begunci ali imajo subsidiarno zaščito, živijo na svojem. Njihova nastanitev se nahaja znotraj centra mesta. En izmed njih svojo izkušnjo pridobitve novega stanovanja opiše kot pozitivno, saj mu je lastnica stanovanja dala občutek popolne enakovrednosti. Kot uspešno možnost sobivanja prikaže pet sogovornikov, kjer en živi pri avstrijski družini, ostali štirje pa skupaj s prijatelji.

Ob pregledu različnih raziskav, ki so bila narejena v Avstriji, predvsem na Dunaju, kažejo, da je integracija imigrantov bolj neuspešna kot uspešna. Na primer, Maja Pucelj (2017, str. 128) v svojem delu opisuje, da se integracija imigrantov v Avstriji v večini dimenzij kaže kot neuspešna in dodaja, da sta edini dimenziji, na katerih so imigranti nekoliko bolj uspešno integrirani, psihološka in kulturna integracija. Da bi pa lahko opredelili, če je integracija nekega posameznika uspešna ali ne, je potrebno pogledati številne dimenzije, ki pa se med seboj prepletajo. Izabela Koryš (2005, str. 32) dodaja, da je dimenzije kljub temu mogoče jasno določiti, in da se le-te nanašajo na različne vidike življenja. Napredek pri eni dimenziji lahko povzroči spodbudo ali oviro pri napredku (ali pomanjkanju le tega) v drugi dimenziji: npr. pridobitev zaposlitve na trgu dela (institucionalna dimenzija) je odvisna od jezikovnih kompetenc (kulturna dimenzija), ki je lahko v

zameno odvisna od obsega posameznikovih socialnih stikov in razpoložljivih možnosti za učenje in prakso jezika države gostiteljeve družbe (socialna dimenzija). Iz podobnega razloga lahko jezikovne spretnosti omejujejo socialne stike in prispevajo k povečanju občutka za izolacijo ter vodijo v getoizacijo in marginalizacijo znotraj etnične niše (identifikacijska dimenzija) (Pucelj, 2017). Največja razlika med osebami s statusom begunca in osebami brez statusa se kaže v dimenziji socialno-ekonomske integracije, kar so izpostavili tudi sogovorniki. Na podlagi analize intervjujev lahko potrdimo, da so osebe s statusom begunca bistveno bolj integrirani v okolje kot sogovorniki brez statusa, saj so uspešno vključeni v več dimenzij integracije.

Na vprašanje, ali se počutijo sprejete in enakopravne, je povsod bil odgovor enak. Vsi poročajo, da se s strani Avstrijcev počutijo sprejete, z izjemo enega, ki pove, da se počuti le delno sprejetega (sprejet se počuti predvsem s strani ljudi s katerimi je v stiku, medtem ko od drugih včasih občuti grde poglede). Ob tem opozarjajo, da ne morejo trditi, da so enakopravni, saj so njihove pravice omejene. O uspešni pravni integraciji, ki je vezana na nacionalno raven, v trenutni fazi, v kateri se nahajajo sogovorniki, ne moremo govoriti, saj so njihove pravice še vedno v veliki meri omejene. Popolna pravna integracija je mogoča šele ob pridobitvi državljanstva. Občutek pozitivnega sprejemanja okolice, ki ga opisujejo sogovorniki, pomembno vpliva na uspešnost integracije. Vendar, če za zgled vzamemo celotno državo Avstrije, bode v oči dejstvo, da je 58 % ljudi izvolilo dve skrajno anti-imigrantski politični stranki, kar kaže, da velika večina ljudi še vedno želi omejiti vstop imigrantov. Na podlagi raziskave (Statistisches Jahrbuch für Migration & Integration, 2017) je med drugim vidno, da je 55 % vprašanih skeptičnih glede možnosti uspešne integracije v Avstriji. Eurostat (2017) kaže, da je vladi z omejitvijo nereguliranih migracij in policijsko racijo uspelo omejiti vstop imigrantov v državo, saj je število prošelj za azil od leta 2017 do 2019 močno upadlo.

Na podlagi opazovanja in pogovorov je mogoče sklepati, da imigranti ne občutijo diskriminacijo na osebni in lokalni ravni, saj opisujejo, da se počutijo s strani okolice dobro sprejete. Problem se pojavi na višji nacionalni ravni, ki s svojo restriktivno politiko deluje proti migracijam. Na sliki 8 je prikazan plakat desničarske svobodnjaške stranke FPÖ (Freiheitlichen Partei Österreich) in plakat konservativne ljudske stranke ÖVP (Österreichische Volkspartei), ki sta izkoristili aktualno temo migracij in s tem povezanim strahom pred priseljevanjem in islama. Napisi plakatov »Die Islamisierung gehört gestoppt« (»Ustavimo islamizacijo«) in »Der Islam gehört zu Österreich«

(Islam pripada Avstriji), »Jetzt. Oder nie!« (Zdaj. Ali nikoli!), kažejo svojo ekstremistično in izredno konservativno stran, ki je za imigrantovo integracijo lahko pogubna.

Slika 8: Plakati desničarske svobodnjaške stranke FPÖe in konservativne ljudske stranke ÖVP

Vir: Zak, 2017

Kot je povedalo sedem sogovornikov, svoj delež diskriminacije prispevajo tudi mediji. En izmed sogovornikov pove, da jih ti pogosto prikazujejo kot ljudi, ki so prišli v Avstrijo, da bi izkoriščali državo, medtem pa za to ne bi nič delali. Izpostavljam, da prosilci za azil nimajo pravice do dela, zaradi česar so, žal, odvisni le od osnovne oskrbe. Menim, da ljudje pogosto pozabijo, da to ni njihova izbira in da jim v fazi dolgega čakanja na azil drugo ne preostane. Vsi sogovorniki so odločno povedali, da si želijo delati in da jim je to tudi glavni cilj, vendar jim nacionalna raven trenutno tega ne omogoča. Živimo v času globalizacije, kjer so mediji postali izjemno močno orodje in imajo velik vpliv na javno mnenje. Glede na vrsto medijev in ciljev, ki se skrivajo za njimi, lahko ti dodatno krepijo kriminalizirano podobo imigrantov, ali pa s pomočjo osebnih zgodb pripomorejo k sprejemanju imigrantov, s čimer skušajo razbiti strahove, ki se pojavljajo v javnem diskurzu. Opaziti je, da se v zvezi z besedo migrant pogosto uporablja beseda 'nezakonito'.

Velikokrat je mogoče opaziti naslove, kot so »Povečanje števila nezakonitih priseljencev«, »... med njimi teroristi« ipd. Uporaba takšnih besed je izredno sporna, saj kriminalizira imigrante. Tovrstni naslovi so pogosto brez podprtih podatkov, s čimer se kaže odnos medijev. Omenjeno je za migrante ogrožajoče, saj mainstream mediji predstavljajo glavni vir informacij, s čimer pomembno vplivajo na zavest bralcev / gledalcev. Med opazovanjem in pogovori, ki sem jih imela z nekaterimi prebivalci v mestu Feldbach, je opazno strinjanje, da je nacionalna raven tista, ki imigrantom najbolj onemogoča možnost uspešne integracije. Poudarjajo, da imajo z migranti dobre izkušnje, vendar pa mediji s svojimi velikokrat skrajno pretiranimi zgodbami vplivajo na mnenja ljudi, saj migrante predstavljajo kot državni problem in grožnjo, ki je prišla uničit Evropo.

Za uspešne vidike integracije sogovornikov so nedvomno prispevali oni sami in lokalna skupnost, ki jim je s tečaji in raznimi projekti olajšala življenje v novem okolju. Integracija je, žal, še v veliki meri odvisna od kriterijev, ki jih določa nacionalna raven, pri čemer pa posamezniki nimajo velikega vpliva. Menim, da so lokalni projekti izredno pomembni za vključevanje imigrantov v okolje, saj ponujajo določen spekter, ki ima prav tako pomemben vpliv na proces integracije.

Za izboljšanje integracije priseljencev v novo okolje je potrebno vzajemno sodelovanje, kjer vsi akterji igrajo pomembno vlogo. Kaže, da mesto Feldbach uspešno prispeva k skupnemu sobivanju z jezikovnimi tečaji in projekti, kot je medgeneracijsko sodelovanje imigrantov z uporabniki doma starejših. Imigranti prav tako prispevajo svoj delež z vključevanjem skozi različne prostočasne aktivnosti. Kljub naštetemu menim, da lahko naredimo še več. Ugotavljam, da na medsebojno razumevanje vplivajo osebne zgodbe in izkušnje ljudi, zato bi te bilo potrebno prenesti na ostale ljudi – npr. preko predavanj v šolah, okroglih miz, simpozijev, lokalnih medijev. Z uspešno integracijo imigrantov v lokalno okolje se lahko doseže večje dosežke tudi na ostalih višjih ravneh.

11. Zaključek

Vse od begunskega koridorja leta 2015 dalje je tematika migracij, ki skozi medije zaobjema številne negativne in pozitivne odzive, v nenehnem ospredju. V oči so bodli restriktivni ukrepi, ki so se jih posluževale evropske države pred in po zaprtju koridorja. Kljub restriktivnim ukrepom so ljudje prišli v »naše« okolje in zato je pomembno takoj pričeti s procesom integracije. Način ni tako enostaven, saj je integracijska politika v Avstriji z nastopom nove desničarske vlade manj naklonjena migrantom. To se kaže v sprejetju bolj restriktivne zakonodaje, ki v proces integracije postavlja še več izzivov, ki zavirajo uspešnost integracije, npr. ne doseganje jezikovnega znanja nivoja B1 pomeni manjšanje socialne denarne pomoči. Država s svojo politiko zaostrojuje pogoje in s tem odvrča imigrante, da bi ostali, kjer so. Prosilci za azil se po dolgi poti, ki zaobjema težke in travmatične prizore, morajo soočiti z dolgimi azilnimi postopki, ki povzročajo skrb in nemir, saj je njihova prihodnost nejasna. Na podlagi dublinske uredbe jim lahko grozi deportacija, če določijo, da razmere v njegovi izvorni državi niso zanj ogrožajoče, ali če je bila oseba registrirana kot prosilec za azil v drugi državi. To predstavlja dodaten pritisk in grožnjo. Nejasnost, ki jo prinaša postopek, ki določa kdo lahko ostane in kdo ne, je pogosto neizmerno dolg (navadno traja več kot dve leti), zaradi česar se pogosto pojavlja pomislek ali bi ostali v trenutni državi ali ne. Dublinska uredba se je izkazala za neuspešno, saj deluje nepravilno in v smeri kršenja človekovih pravic. Avstrija tako postaja vse bolj prepletena z restriktivnimi ukrepi in restriktivno politiko, ki deluje v smeri odganjana imigrantov.

Prosilci za azil imajo v primerjavi z osebami, ki so prejeli pravni status begunca in subsidiarno zaščito, bistveno manj priložnosti, da bi se lahko uspešno integrirali v različne aspekte življenja, saj jih poleg dolgotrajnih azilnih postopkov in strahom pred deportacijo, omejuje zakonodaja (onemogočan dostop na trg dela in s tem popolna odvisnost od državne finančne podpore, skrajno omejen dostop v šolski sistem, nastanitev v azilnih domovih, itd.). Sogovorniki so poleg omejenih pravic izpostavili tudi komunikacijsko oviro, ki pa predstavlja pomembno orodje, ki omogoča interakcijo in medsebojno povezovanje. Sogovorniki, ki bivajo v Feldbachu, so bili deležni tečajev nemščine, organizirane s strani mesta, društev in prostovoljcev. Gre za pomemben vidik, ki je nujen in pomembno vpliva na potek integracije. Nastop nove vlade pa je prinesel zmanjšani obseg resursov, ki so med drugim namenjena tečaju nemščine. Ker se nacionalna

raven kaže kot precej restriktivna, je še toliko bolj ključnega pomena vloga lokalne ravni, ki skupaj z organizacijami, društvi in prostovoljci organizira jezikovne tečaje, predavanja o multikulturalnosti in pomembnosti sobivanja in projekte, katerih glavni namen je sodelovanje in vključevanje. Vsi udeleženci raziskave so se kot prosilci za azil skušali integrirati v okolje skozi različne aktivnosti in projekte. Mnogi so pomagali pri urejanju mesta kot občinski delavci, nekateri so opravljali sezonska in prostovoljna dela in se hkrati vključevali skozi prostočasne aktivnosti (igranje nogometa, plavanje). Vsi so prav tako bili prostovoljci v domu starejših, kjer so skozi druženje utrjevali jezik. Prostovoljstvo v domu starejših se kaže kot primer dobre prakse, saj gre za medgeneracijski projekt, ki temelji na medsebojnem sodelovanju in učenju. Raziskava je med drugim tudi pokazala, da pridobitev statusa begunca odpira vrata več področij, ki so ključnega pomena za grajenje novega življenja. Sogovorniki, ki so pridobili status begunca in subsidiarno zaščito, so uspešno vstopili na trg dela in v šolski sistem (en je začel s šolanjem, drugi pa bo s tem pričel v bližnji prihodnosti). Prav tako so se vsi sogovorniki s pridobljeno mednarodno zaščito preselili na svoje. Kljub vsemu pa so tako prosilci za azil kot begunci v primerjavi z državljani Avstrije neenakopravni, saj popolna enakopravnost nastopi šele s pridobitvijo državljanstva (pravna in politična integracija).

Sogovorniki poročajo, da se s strani okolice počutijo sprejete, ob tem pa nekateri opozarjajo na negativni vpliv medijev, ki pogosto predstavljajo negativno in napačno sliko o imigrantih in tako posledično vplivajo na oblikovanje javnega mnenja, kar pa lahko zavira uspešno sobivanje različnih kultur. Imigranti v Feldbachu imajo kulturni in verski center, ki jim omogoča ohranjanje lastne kulturne identitete. To predstavlja pomembno komponento, saj jim ohranitev kulturne identitete daje občutek domačnosti.

Ne glede na vse je integracija proces, ki se od vsakega posameznika razlikuje. Pri tem je pomembno, da vsi akterji sodelujemo in skušamo drug drugemu omogočiti dostojno življenje, kjer je vsak člen pomemben, slišan in tudi spoštovan. Feldbach je mesto, ki je po besedah sogovornikov, odprto in kjer je integracija ob pridobitvi statusa begunca lahko uspešna. Mesto, nevladne organizacije, društva in Rdeči križ redno pomagajo imigrantom, da bi se integrirali in jim v sklopu tega nudijo tečaje učenja jezika, ki je prvi korak, s pomočjo katerega je upanje na prihodnost sploh lahko mogoče. Zaradi dobre organiziranosti glede učenja jezika imajo

sogovorniki priložnost za novo življenje. Žal pa nimajo vpliva na postopek pridobitve azila, kar pa je trenutno največji zaviralec integracije, saj jim ta onemogoča oz. omejuje dostop na številna področja (trg dela, zdravstvo, izobraževalni sistem).

Literatura in viri

- Antidiskriminierungsstelle Steiermark. (2013). *Migrantinnen und Migranten in Österreich*. Pridobljeno 22.1.2019 s http://www.antidiskriminierungsstelle.steiermark.at/cms/dokumente/12621944_120485604/a9e0497d/migration2017.pdf
- Apolitical. (2018). *As Austria cracks down on asylum seekers, Vienna integrates them anyway*. Pridobljeno 30.3.2019 s https://apolitical.co/solution_article/as-austria-cracks-down-on-asylum-seekers-vienna-integrates-them-anyway/
- Benotman, N. (2015). *Muslim communities: Between integration and securitization*. Pridobljeno 22.1.2019 s <http://www.quilliamfoundation.org/wp-content/uploads/publications/free/muslim-communities-between-integration-and-securitization.pdf>
- Bešter, R. (2006). *Integracijska politika – politika integracije imigrantov: teoretični model in študija primera Republike Slovenije*. Doktorska disertacija. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede.
- Bezec, B. (2006). *Migracije/ Alternativni mediji*. Ljubljana: Študentska založba.
- Biffi, G. (2007). *Report on Labour Migration: Austria 2006-2007*. Vienna: WIFO Study for the OECD.
- Bijl, R., Verweij, A. (2012). *Measuring and monitoring immigrant in Europe*. Pridobljeno 15.1.2019 s <http://www.scp.nl/english/content.jsp?objectid=28297>
- Bosswick, W., Heckmann, F. (2006). *Integration of migrants: Contribution of local and regional authorities*. Pridobljeno 12.2.2019 s https://www.researchgate.net/publication/297802930_Integration_of_Migrants_Contribution_of_Local_and_Regional_Authorities
- Bundesministerium für Bildung. (2017). *Flüchtlingskinder und –jugendliche an österreichischen Schulen*. Beilage zum Rundschreiben Nr.21/2017. Pridobljeno 12.2.2019 s https://bildung.bmbwf.gv.at/ministerium/rs/2017_21_beilage.pdf?6cczmg
- Colic-Peisker, V. (2003). *Bosnian refugees in Australia: Identity, community and labour market integration. New issues in refugee research*. Ženeva: UNHCR.

- De Genova, N. (2010). *The deportation regime: Sovereignty, space and the freedom of movement*. Durham, NC: Duke University press.
- Demokracija. (2017). Migrantom denar, nam pa davke!, št. 5., 2.2., str.1.
- Directorate-general for internal policies. (2018). Policy department A: Economic and scientific policy. Integration of Refugees in Austria, Germany and Sweden: Comparative Analysis. Pridobljeno 30.3.2019 s
[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/614200/IPOL_STU\(2018\)614200_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/614200/IPOL_STU(2018)614200_EN.pdf)
- Expertenrat für Integration (2017). *Integrationsbericht. Flüchtlingsintegration bilanzieren – Regelintegration wieder thematisieren*. Pridobljeno 15.1.2019 s
https://www.integrationsstelle-ooe.at/Mediendateien/Integrationsbericht_2017_bmeia.pdf
- Entzinger, H., Biezeveld, R. (2003). *Benchmarking in immigrant integration. European research center on migration and ethic relations*. Pridobljeno 12.2.2019 s
http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/policies/immigration/pdf/general/benchmarking_final_en.pdf
- Euro-islam. (2013). *Austria*. Pridobljeno 10.1.2019 s »<http://www.euro-islam.info/country-profiles/austria>«
- Eurostat. (2018). Asylum quarterly report. Pridobljeno 30.3.2019 s
https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Asylum_quarterly_report%23Further_Eurostat_information
- European Commission Home Affairs (2011). *Immigration – General*. Pridobljeno 16.12.2018 s
http://ec.europa.eu/home-affairs/doc_centre/immigration/immigration_intro_en.htm
- Evropska komisija, b.d. *Evropski seznam "varnih izvornih držav"*. Pridobljeno 8.3.2019 s
https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/background-information/docs/2_eu_safe_countries_of_origin_sl.pdf
- Gregorčič, M. (2005). *Alerta roja! Teorije in prakse onkraj neoliberalizma*. Ljubljana: Študentska založba.
- Hardt, M., Negri, A. (2010). *Skupnost*. Ljubljana: Študentska založba.

- Hokovský, R., Kopal, J. (2013). *Politics and policies of integration in austria, hungary, czechia, denmark and at the EU level*. Pridobljeno 17.2.2019 s http://www.evropskehodnoty.cz/wp-content/uploads/2014/01/INTEGRATION_BOOK.pdf«
- Inicijativa za demokratični socializem. (2015). *Begunska kriza – razbijmo stereotipe*. Pridobljeno 18.10.2018 s *Begunska kriza – razbijamo stereotipe*. Dostopno na: <http://www.demokracicni-socializem.si/begunska-kriza-razbijamo-stereotipe/>
- Jambrek, P. (1997). *Uvod v sociologijo*. Ljubljana: DZS.
- Jurekovič, I. (2018). Turčija ni varna država. *Mladina*, št. 17, 26.4. Pridobljeno 15.4.2019 s <https://www.mladina.si/185291/turcija-ni-varna-drzava/>
- Klinar, P. (1976). *Mednarodne migracije: sociološki vidiki mednarodnih migracij v luči odnosov med imigrantsko družbo in imigrantskimi skupnostmi*. Maribor: Obzorja.
- Kern, S. (2015). *Austria passes reforms to 1912 Islam Law*. Pridobljeno 15.1.2019 s <http://www.gatestoneinstitute.org/5277/austria-reforms-islam-law>«
- Komac, M. (2007). *Priseljenci*. Študije o priseljevanju in vključevanju v slovensko družbo. Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja.
- Koryś, I. (2005). Central European Forum for migration research. *CEFMR Working paper* 3. Dimensions of integration: migrant youth in Poland.
- Kozinc, N. (2016). »Migrantska kriza« / »begunska kriza«. *Časopis za kritiko znanosti*, letnik 44, št. 264, str. 227-235.
- Kuhar, R. (2009). *Na križiščih diskriminacije: večplastna in intersekcijska diskriminacija*. Ljubljana: Mirovni inštitut.
- Mednarodna organizacija za migracije (2006). *Glosar migracij*. Pridobljeno 1.2.2019 s http://publications.iom.int/system/files/pdf/iml_8_slo.pdf
- Medved, F. (1998). Izhodišča za oblikovanje politike priseljevanja Republike Slovenije. *Poročevalec Državnega zbora Republike Slovenije*, str. 9-77.
- Merriam-Webster. (b.d.) *Anti-muslim*. Pridobljeno 2.3.2019 s <http://www.merriam-webster.com/dictionary/anti-muslim>
- Ministrstvo za notranje zadeve. (2015). *Mednarodna zaščita (azil)*. Pridobljeno 10.3.2019 s http://www.mnz.gov.si/mnz_zas_vas/tujci_v_sloveniji/mednarodna_zascita_azil/

- Mipex. (2011). *Migrant Integration Policy Index.2011*. Pridobljeno 12.1.2019 s <http://www.integrationindex.eu/key-findings>
- Mlekuž, J. (2011). *A B C migracij*. Narodna in univerzitetna knjižnica: Založba ZRC.
- Mozetič, P. (2016). Kaznovanje prosilcev za mednarodno zaščito zaradi izbire države azila. *Časopis za kritiko znanosti*, letnik 44, številka 264, str. 159-180.
- NOVA24TV. (2018). Ljubljano preplaval kriminal migrantov. 25.7. Pridobljeno 9.3.2019 s <http://nova24tv.si/slovenija/ekskluzivno-ljubljano-preplaval-kriminal-migrantov-na-kotnikovi-ulici-se-je-odvijal-hud-pretep-medtem-ko-so-na-metelkovi-potrdili-da-naj-bi-vec-migrantov-posililo-dve-mladoletni-slovenki/>
- N'TOKO (2015). Ekonomski migranti, raus! *Mladina*, št. 39., 25.9. Pridobljeno 22.1.2019 s <https://www.mladina.si/169620/ekonomski-migranti-raus/>
- Österreichischer Integrationsfonds. (2013). *Potenziale durch die Integration von Migrant/innen in arbeitsmarkt und bildung. Eine wirtschaftssoziologische Analyse struktureller Intregation*. Pridobljeno 12.2.2019 s <https://www.integrationsfonds.at/publikationen/forschungsberichte-alt/potentiale-durch-die-integration-von-migrantinnen-in-arbeitsmarkt-und-bildung/>
- Program sindikatov proti omejevanju priseljevanja. (2006). V B. Bezec. *Migracije/Alternativni mediji* (str. 74 - 88). Ljubljana: Študentska založba.
- Pucelj, M. (2016). *Nivo uspešnosti integracije priseljencev islamske veroizpovedi v zahodne države*. Ljubljana: Vega.
- Ramberg, I. (2004). *Islamofobia and its consequences on young people*. Pridobljeno: <https://rm.coe.int/16807037e1>
- Sajovic, B. (2018). Nesramni, nehvaležni in nasilni – to zagotovo niso pravi begunci. *Demokracija*, 3.6., Pridobljeno 9.3.2019 s <https://demokracija.si/komentar/porocilo-iz-velike-kladuse-nesramni-nehvalezni-in-nasilni-to-zagotovo-niso-pravi-begunci.html>
- Schrank, P. (2015). *Solidarity. The Economist*. Pridobljeno 11.3.2019 s <https://twitter.com/TheEconomist/status/609112247126904832>
- *Slovar slovenskega knjižnega jezika* (1970). Ljubljana: Državna založba Slovenije.

- Statista. (2019). Število odobrenih prošelj za azil v Avstriji od leta 2009 do leta 2019. Pridobljeno 1.3.2019 s <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/572551/umfrage/asylgewaehrungen-in-oesterreich/>
- Statista. (2019). Število prošelj za azil v Avstriji od leta 2009 do leta 2019. Pridobljeno 1.3.2019 s <https://de.statista.com/statistik/daten/studie/293189/umfrage/asylantraege-in-oesterreich/>
- Šuljić, T. (2018). Migranti kradejo na Čopovi. *Slovenske novice*, 12.6. Pridobljeno 9.3.2019 s <https://www.slovenskenovice.si/iz-tiskane-izdaje/migranti-kradejo-na-copovi-59423>
- Šumi, I. (2000). *Kultura, etničnost in mejnost: konstrukcije različnosti v antropološki presoji*. Ljubljana: Založba ZRC.
- Ule, M. (2005). Predsodki v sodobnih družbah znanja. *Vzgoja*, letnik 15, št. 59, str. 14-15.
- Ule, M. (1999). *Predsodki in diskriminacije: izbrane socialno-psihološke študije*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
- UNHCR. (2015). *Flucht und asyl in Österreich*. Pridobljeno 22.1.2019 s https://www.unhcr.org/dach/wp-content/uploads/sites/27/2018/01/AT_UNHCR_Fragen-und-Antworten_2017.pdf
- UNHCR. (2016). *Konvencija o statusu beguncev*. Pridobljeno 15.1.2019 s <https://www.unhcr.org/si/konvencija-o-statusu-beguncev>
- UNIS. (2015). *Pogled UNHCR: »begunec« ali »migrant« - kaj je pravilno?*. Pridobljeno 1.2.2019 s <http://www.unis.unvienna.org/unis/sl/pressrels/2015/unisinf513.html>
- Večer. (2016). Stop za ekonomske migrante. 15.2. str. 1.
- Verbinc, F. (1976). *Slovar tujk*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Zak, R. (2017). Jahn, G. (2017). *Austria set for rightward political turn after Sunday vote*. Pridobljeno 21.3.2019 s <https://www.timesofisrael.com/austria-set-for-rightward-political-turn-after-sunday-vote/>
- Zavratnik Zimic, S. (2003). Trdnjava Evropa ali odprta Evropa? Izzivi za države »Schengenske periferije«. V M. Pajnik, S. Zavratnik Zimic. *Migracije – globalizacija – Evropska unija*. Ljubljana: Mirovni inštitut, Inštitut za sodobne družbene in politične študije.

- Zorn, J. (2004). Nihče ni nelegalen! Za svet brez meja! Proti kontroli imigracije! *Časopis za kritiko znanosti*, letnik 32., št. 217/218, str. 150-161.
- Zorn, J. (2005). Strategije izključevanja begunk, beguncev oziroma prosilcev za azil ali oseb brez statusa. *Socialno delo*, letnik 44, št. 4/5.
- Zorn, J. (2005). Globalne neenakosti: predgovor. *Socialno delo*, letnik 44, št. 4/5.
- Zorn, J. (2006). Od izjeme do norme: centri za tujce, pridrževanje in deportacije. *Časopis za kritiko znanosti*, letnik 34, št. 226, str. 54-73.
- Vrečer, N. (2007). *Integracija kot človekova pravica – Prisilni priseljenci iz Bosne in Hercegovine v Sloveniji*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Zajc, I. (2017). *Integracija oseb z mednarodno zaščito v luči socialnega dela*. Pridobljeno 15.2.2019 s http://odnos.si/uploads/odnos/public/document/17-integracija_oseb_z_mednarodno_zascito_v_luci_socialnega_dela_sl.pdf

Priloge

Priloga 1 – Individualni intervju (Sirija, pridobljen status begunca)

Adnan / Sirija / 31 let / status begunca / prišel v Avstrijo 2015

Larisa: Bi mogoče bili pripravljeni povedati razlog zakaj ste zapustil Sirijo?

Adnan: Zaradi nevzdržnih razmer, ki jih je prinesla vojna. Mislim, da si ljudje tu tega ne predstavljate. Odkar je izbruhnila vojna sem živel v nenehnem strahu tako za svoje življenje kot za svoje bližnje. Zaradi bombe sem izgubil svojo ženo, kar me je popolnoma uničilo. Kar naenkrat sem izgubil vse. In v tistem trenutku sem si želel tudi sam umreti, saj si nisem več predstavljal življenja brez nje. Res mi je pomenila vse. Vojna mi je tako vzela vse, ostal sem brez vsega. Nisem videl druge možnosti kot da zbežim.

Larisa: Mi je zares žal za tvojo ženo in cenim da si to delil z mano. Se strinjam, da se ljudje tu pogosto ne zavedajo situacije in prav zaradi tega se mi zdi da take osebne zgodbe prispevajo k temu, da ljudje odprejo oči...da vidijo realnost.

Adnan: Ja, mislim, da ljudje morejo slišati to. Na začetku nisem mogel o tem govoriti, ker je bilo preveč boleče....in še vedno je, vendar pa vseeno menim, da je pomembno, da ljudje slišijo tovrstne zgodbe, saj se mi zdi, da potem bolj razumejo zakaj smo nekateri zbežali. Take grozote, ki se dogajajo tam...to res ne privoščim nobenemu. In tudi grozote, ki so se dogajale na poti do sem.

Larisa: To pa verjamem. Lahko mogoče poveste kako je potekala pot do sem?

Adnan: Ja, pot ni bila enostavna in za njo sem odštél veliko denarja. Iz Sirije sem najprej šel v Turčijo in od tam naprej s čolnom. Na čolnu je bilo preveč ljudi, nisi se sploh mogel premikati in težko je bilo dihati. Skoraj bi utonili, vendar nas je rešila večja ladja, ki nas je odpeljala do Grčije. Celotna pot je bila zelo težka, znova in znova smo se srečevali z ovirami. Začutil sem toliko sovraštva zoper nas. Meje so bile zaprte, v nas so metali kamne. Počutil sem se kot neka potepuška žival, ki ni nikjer dobrodošla. Tu bi seveda rad povedal, da so na poti bili tudi ljudje, ki so nam pomagali in sem za te izredno hvaležen! Na koncu sem pristal v Avstriji, kjer so me aretirali in tako sem potem tu zaprosil za azil.

Larisa: Grozno je to slišati kaj šele ko moraš kaj takega doživeti. Ko vas je policija zaprla ste torej začeli s postopkom za azil? Menite, da je bilo za vas kot prosilca za azil dobro poskrbljeno? Ste imeli dovolj informacij glede azilnega postopka, ste imeli primerno nastanitev?

Adnan: Počutil sem se kot kriminallec, ko so me zaprli. In nisem kriminallec! Nikoli nisem storil nič slabega. In ni mi bilo lahko, ker nisem govoril jezika. Počutil sem se precej brezupno. Vendar so bili tu ljudje, ki so mi pomagali skozi celoten proces in sem za to zelo hvaležen. Ampak kljub težkim začetkom sem zdaj zadovoljen. Menim, da sem dobil vse potrebne informacije. Povedali so mi kako bi naj potekal azilni postopek in kako bo življenje potekalo med tem časom. Kar se tiče nastanitve, sem pa najprej živel v zasebnem, privatnem »azilnem domu«, kjer sem si delil sobo s šestimi osebami, vendar pa je bilo poskrbljeno za osnovne življenjske potrebe. Seveda ni enostavno, saj nimaš veliko zasebnosti, vendar kaj drugega ti ne preostane. Predvsem na začetku, ko si šele prosilec za azil in nimaš dovolj denarja za kaj drugega.

Larisa: Povedali ste, da ste v Avstriji ostali zato, ker vas je prijela policija. Zanima me v kakšni luči ste videli Avstrijo pred prihodom?

Adnan: Tako je, najprej sem želel v Nemčijo, vendar sem potem zaradi policije pristal tu. Kljub temu, sem tako Avstrijo kot Nemčijo videl kot državi, ki poskrbita za begunce. Priznam pa da so me na poti sem začeli obdajati dvomi. Zaradi zavračanja in zaprtosti mej sem dobil občutek, da tu nismo zaželeni. Kot da smo huda grožnja, ki bo uničila Evropo. Vendar vsi smo samo ljudje. Ljudje, ki si želijo le normalno življenje, brez vojn, brez strahu. No čez čas so ti občutki odšli v stran, saj se zdaj tu dobro počutim.

Larisa: Sem vesela, da se tu dobro počutite, še posebej po toliko slabih izkušnjah, ki ste jih žal morali dati skozi in vas za to res občudujem. To pokaže kako močna oseba ste.

Adnan: Hvala ti.

Larisa: Na kakšen način ste se poskušali integrirati v okolje? Ste se pri tem srečevali mogoče s kakšnimi ovirami?

Adnan: Med samim postopkom za azil sem živel v Tafelspitzu in tu so nam predstavili kaj lahko počnemo, da se bomo lažje integrirali v okolico. Problem je, da kot prosilec za azil nimaš veliko

pravic in se na primer ne moreš zaposliti. Zato sem veliko delal kot prostovoljec, predvsem za mesto. Urejal sem okolico, pripravljaj stvari za razne dogodke. Vse to mi je omogočilo, da sem vzpostavil stik s tukajšnjimi ljudmi. Medtem je bilo veliko prostovoljcev, ki so mi pomagali pri učenju nemščine. In veliko sem tudi hodil kot prostovoljec v bližnji dom za stare, kjer so mi tudi oni pomagali pri učenju jezika. In z nenehno interakcijo sem to tudi dobro osvojil, zato mi je sedaj veliko lažje. Vedno sem bil aktiven, kar menim, da mi je pomagalo pri integraciji. Edina ovira, ki je bila na začetku je torej bil jezik, ampak kot sem povedal te ovire skoraj, da več ni. Menim pa, da je ljudem, ki so prišli v novo okolje precej težko, saj moramo res dati vse od sebe, da nas bi potem okolica sprejela. In če ne osvojiš jezika, ti bo zelo težko.

Larisa: Če se ne motim ste dobil status begunca?

Adnan: Sem ja, končno. Veš, ti postopki so enostavno predolgi. Sem se zmes spraševal, če ima sploh smisel čakati ali naj odidem naprej. Na srečo sem dobil status begunca in si s tem oddahnil. Zdi se mi, da končno lahko zadiham in si začnem zares graditi življenje.

Larisa: Se vam zdi zdaj, ko imate status begunca življenje boljše kot prej?

Adnan: Seveda, saj imam zdaj veliko več pravic kot prej. Sedaj lahko končno delam. Sem zaposlen v eni izmed restavracij tu v mestu. Prej sem bil odvisen od mesečne socialne oskrbe in kakšnih manjših denarnih nagrad, ker sem pomagal pri določenih dogodkih. Za osnovno življene je bilo poskrbljeno, ampak več tisto ni bilo pravo življenje. Živeti v domu, kjer si deliš sobo z več osebami ni enostavno, no ampak se nisem nikoli pritoževal. In tudi dejstvo, da si predhodno vedno moral povedati kam greš. Sedaj se mi zdi, da sem bolj svoboden.

Larisa: Čestitam za službo, to je res velik korak, ki ti omogoča večjo neodvisnost. Ste imeli kake težave pri iskanju zaposlitve?

Adnan: Hvala! Definitivno je služba velik korak ja. Je dober občutek, ko nisi toliko odvisen od drugih. Glede službe pa moram povedati, da mi je pomagala ena izmed prijateljic, ki je bila in je še prostovoljka v Tafelspitzu. Namreč pozna lastnika in so takrat slučajno nekoga iskali. Tako, da sem mogoče imel res srečo.

Larisa: Pa se vam zdi, da je za osebo, ki ima status begunca težje najti službo v primerjavi z državljani?

Adnan: Mogoče je res nekoliko težje, zato ker je velikokrat ovira jezik. Vendar če poznaš jezik, mislim, da nimaš nekih večjih ovir.

Larisa: Kako vidite svojo prihodnost?

Adnan: Trenutno sem v procesu selitve v novo stanovanje, sicer je manjša garsonjera, ampak zame čisto dovolj. S pomočjo prijateljev mi je uspelo najeti stanovanje in morem povedati, da se tega zelo veselim. Zadnjih nekaj let sem veliko dal skozi in mislim da si zaslužim novo življenje. In s pridobitvijo statusa begunca se mi zdi da lahko končno vidim svetlo prihodnost.

Larisa: To je lepo slišati. A ste pri iskanju stanovanja imeli kake težave?

Adnan: Niti ne. Prijatelji so mi pomagali pri iskanju oglasov. En izmed njih je šel tudi z mano do tega stanovanja. Lastnica je bila zelo prijazna in mi je v bistvu še isti dan povedala, da če želim stanovanje, da je to moje. Počutil sem se dobrodošlega in sprejetega.

Larisa: Torej se ti zdi, da je integracija beguncev uspešna v Feldbachu? Ali vidite mogoče vseeno kje kake pomanjkljivosti?

Adnan: Mislim, da je. Ampak je tu seveda pomembno, da si vsi med seboj pomagamo. Skratka jaz osebno imam dobro izkušnjo. Imaš razna društva in na sploh ljudi, ki so pripravljeni pomagati beguncem, tako, da če si aktiven je integracija lahko uspešna. Ko se enkrat naučiš jezika se mi zdi, da ni več nobenih večjih ovir. Takrat so vsa vrata odprta. Verjamem, da se najdejo ljudje, ki te ne sprejemajo, ampak nekega večjega občutka ne sprejemanja nisem občutil. Na splošno se mi zdi, da me je okolica lepo sprejela. Sam nimam z nobenim probleme. Nisem tu da bi povzročal težav. Želim samo živeti v miru. Se mi pa zdi, da mediji pogosto pišejo negativno o nas in zato mislim, da tisti ljudje, ki nas ne sprejemajo, da ne poznajo naše situacije. Niso imeli nobenega pravega stika z nami in jih je zato mogoče strah, ker se jim zdimo drugačni. Ampak res nismo drugačni. Vsi smo samo ljudje.

Larisa: Menite, da imate tu možnost ohraniti svojo lastno kulturo?

Adnan: Ja, vseeno nisem edini musliman, ki živi v Feldbachu. Nas je kar veliko, zato mi je tudi bolj prijetno. Še vedno sem lahko jaz, čeprav Avstrija ni muslimanska država in ima drugačno kulturo. In niti nisem tu, da bi komu vsiljeval svojo vero, kot to pogosto pišejo mediji. Zdi se mi, da lahko različne kulture normalno živimo skupaj.

Larisa: Prej ste omenili, da ste se poskušali integrirati s pomočjo učenja jezika, omenili ste tudi občinska dela in prostovoljstvo v domu starejših. Mi lahko mogoče poveste kako je potekalo prostovoljstvo v domu starejših?

Adnan: Zelo dobro, saj so mi dali občutek sprejetosti. Takrat sem bil prosilec za azil in sem zaradi tega imel veliko prostega časa in seveda starejši tudi, zato je nekako bilo idealno, da se povežemo. Tako sem se lahko veliko pogovarjal in utrjeval jezik. Skupaj smo se družili, igrali družabne igre, hodili na sprehod. Ta izkušnja mi je veliko pomenila.

Larisa: So še bili kakšni drugi načini integracije?

Adnan: Pogosto smo hodili igrati nogomet z domačini. To je bil tudi en način kako sem spoznal nove ljudi. Sedaj ko sem dobil službo sem še dodatno pridobil nov krog ljudi, tako, da je s pridobitvijo statusa vse postalo bolje.

Larisa: Kako se ti pa zdi, da država poskrbi za prosilce za azil in begunce?

Adnan: Lahko bi bilo boljše poskrbljeno, predvsem za prosilce za azil, saj si takrat zelo omejen. Sicer vem, da imajo sedaj probleme, ker ni več toliko tečajev nemščine. Sebastian Kurz je vse bolj zaostril in zato sem še toliko bolj srečen, da sem že pridobil status begunca, saj bi me drugače skrbelo.

Priloga 2 – Individualni intervju (Sirija, pridobljen status begunca)

Mohammad / Sirija / 23 let / prišel v Avstrijo leta 2015/ begunec/

Larisa: Bi mi mogoče lahko zaupal razlog zakaj si zapustil Sirijo?

Mohammad: Zaradi nevzdržnih razmer. Tam nimamo ničesar. Za mlade moške je še toliko težje, ker bi se tam morali boriti, ubijati. Jaz tega nočem. Želel sem ven iz vojne. *(*Mohammodu je bilo nekoliko neprijetno govoriti o razlogu zakaj je zapustil izvirno državo, zato sva nadaljevala s vprašanji integracije).*

Larisa: Hvala, da si delil to z mano, verjamem, da ni lahko in je za to potrebno veliko poguma. Če ti je prav bova nadaljevala s vprašanji glede življenja v Avstriji.

Mohammad: Lahko ja.

Larisa: Mi lahko poveš najprej v kakšni luči si videl Avstrijo preden si prišel sem?

Mohammad: Za Avstrijo sem slišal veliko dobrih stvari. Da je poskrbljeno za begunce. Imel sem dobro predstavo in upanje, da bom lahko končno imel normalno življenje.

Larisa: Kakšni so bili začetki v Avstriji? Meniš, da je bilo za vas kot prosilca za azil dobro poskrbljeno? Ste imeli dovolj informacij glede azilnega postopka, ste imeli primerno nastanitev?

Mohammad: Težko mi je bilo, ker nisem znal jezika. Ni mi bilo enostavno, še posebej tiste prve dni, ko sem bil pridržan in nisem bil povsem prepričan kaj se bo z mano zgodilo. Zdi se mi, da sem dobil vse potrebne informacije, ampak to predvsem takrat, ko sem prišel v Feldbach v Tafelspitz in so mi tu povedali kako naprej. Tu nam je pomagala občinska svetnica in prostovoljci. Oni so nam tudi omogočili učenje jezika. Učenje jezika mi je veliko pomenilo, in tu sem še posebej hvaležen Mariji in njeni družini. Z njihovo pomočjo sem čez čas osvojil jezik tako, da mi je sedaj veliko lažje. Glede nastanitve, sem pa najprej živel v Tafelspitzu, nato pa se preselil k Mariji in njeni družini, kjer živim še danes. Zame so kot druga družina. Mariji tudi pravim moja druga mama, saj me je sprejela kot svojega pravega otroka. Veliko so mi pomagali, predvsem na začetku, ko sem se veliko lovil zaradi neznanje jezika. Tudi moja prava družina, ki je še vedno v Siriji, je zelo vesela, da sem tu na varnem in da imam nekoga, ki skrbi zame. Biti tujec v novem okolju je še dodatno

težko, saj nimaš veliko pravic. Želel sem v šolo pa nisem mogel, ker nisem dovolj dobro poznal jezika, želel sem si zaslužiti denar, pa nisem mogel, ker se nisem smel zaposliti.

Larisa: Torej, je vaše življenje kot prosilec za azil pogosto težko zaradi omejenih pravic. Na kakšen način si se poskusil integrirati v novo okolje?

Mohammad: Kot prosilec za azil so ti zelo omejene pravice, ja. Sem se pa kljub temu poskušal redno vključevati v projekte, ki jih je organiziralo mesto. Zdi se mi, da je tu veliko priložnosti, ki nam omogočajo, da se povežemo s tukajšnjimi ljudmi. Ko sem bil v Tafelspitzu, smo fantje imeli tudi svoje nogometno ekipo in smo pogosto igrali s tukajšnjimi domačini. Na ta način sem si pridobil nove prijatelje s katerimi se družim še danes. Poleg tega sem kot prostovoljec hodil v dom starejših, kjer sem se družil s starejšimi in jim pomagal. Na ta način sem še bolj okrepil svojo nemščino. Kot sem pa povedal že prej, mi je pri integraciji veliko pomagala tudi Marijina družina.

Larisa: Torej, če se ne motim imaš status begunca?

Mohammad: Ja.

Larisa: Se ti zdi, da je zdaj življenje s statusom begunca boljše kot prej?

Mohammad: Boljšje je v smislu tega, da imam možnost se zaposliti in tako postati finančno neodvisen, hkrati ti je lažje, ker me je prej bilo strah, da bom deportiran. Ampak še vedno nimaš vseh enakih pravic, kot jih imajo državljani. Kljub statusu se zame življenje ni preveč spremenilo v primerjavi s takrat ko sem bil prosilec, saj že nekaj časa živim tu z Marijino družino in vse poteka dokaj enako. Bom pa kmalu pričel s šolanjem, tako, da se tega zelo veselim. Šolal se bom za negovalca, saj sem se med svojim prostovoljnim delom v domu starejših, spoprijateljil z eno varovanko, katera me je sprejela kot prijatelja. Hodim jo obiskovat skoraj vsak dan. Ona me je navdušila za ta poklic, da pomagam starejšim.

Larisa: Torej se na splošno počutiš tu sprejetega in enakopravnega?

Mohammad: Definitivno se počutim sprejetega. Enakopravnega pa v določeni meri. Vseeno nimam toliko pravic, kot jih imajo pravi državljani. Vendar se zavedam, da je za to potreben čas. Verjamem, da bom čez čas postal enakopraven.

Larisa: Menite, da je za imigranta v Avstriji mogoča uspešna integracija?

Mohammad: Ja. Na začetku je težko, ampak se da. Ko enkrat dobiš dovoljenje, da ostaneš tu, potem lahko začneš resnično živeti.

Larisa: Menite, da ste lahko ohranili svojo kulturno identiteto?

Mohammad: Kultura tu je res drugačna kot doma v Siriji, vendar me to prav nič ne ovira. Jezik sem se naučil, tako da sem se dobro vključil v okolje. Imamo pa tudi skupine ljudi, ki so prav tako prišli iz Sirije in mi je hkrati lepo, da se lahko z njimi pogovarjam v svojem maternem jeziku. Na splošno mi je pa tukajšnja kultura všeč.

Priloga 3 – Individualni intervju (Afganistan, pridobljen status begunca)

Sohail / Afganistan / 22 let / begunec / prišel v Avstrijo 2015

Larisa: Mi lahko za začetek poveš razlog zakaj si zapustil Afganistan? Kakšno je bilo življenje tam?

Sohail: Življenje tam je bilo zelo težko, saj so nas že kot otroke brainwashali in nas silili v vojno, vendar jaz tega nisem želel. Nenehno so nas obračali en proti drugemu. Nisem smel nikamor, če že sem moral povedati kam. Nisem imel nobene svobode. To, da sem pobegnil je bila moja edina priložnost za življenje.

Larisa: Res grozno, hvala, da si to delil z mano. Bi mi mogoče lahko na kratko povedal, kako je potekala pot sem?

Sohail: Pot je bila dolga. Večino poti smo prehodili. Bilo je težko, bili smo popolnoma izčrpani. Nekateri žal niso niti prišli do cilja. Tudi sam sem izgubil svojega prijatelja v Grčiji. Srečevali smo se s številnimi ovirami, ljudje nas niso hoteli pustiti naprej, spali smo na hladnem, na dežju in v blatu. Večino časa smo bili premočeni. Ljudje si sploh ne predstavljajo stanja. Vendar me je naprej gnala misel, da huje ne more biti kot je bilo doma. Vedel sem, da moram vztrajati in iti naprej.

Larisa: Mi je res žal, da ste morali dati čez tako težko pot. Te lahko vprašam kako to da si se odločil za Avstrijo? Kakšno je bilo tvoje mnenje o Avstriji?

Sohail: Ja, želel sem priti v Avstrijo, ker imam tu prijatelja, ki mi je povedal, da je Avstrija varna država in da je najboljša kar se tiče prosilcev za azil. Zato sem tudi prišel sem.

Larisa: Kakšni so bili začetki v Avstriji? Si kot prosilec za azil pridobil vse potrebne informacije, si imel ustrezno nastanitev?

Sohail: Seveda začetki niso bili enostavni, predvsem zaradi jezika, vendar pa sem si oddahnil, saj sem se končno počutil varnega. Tu je veliko dobrih ljudi, ki so meni in ostalim pomagali pri samem procesu pridobitve azila. Tako sem dobil vse informacije, ki se jim potreboval. Seznanili so me kako poteka proces, kakšne so moje možnosti glede nastanitve, katere so moje pravice in kaj lahko naredim, da se bom lahko vključeval v okolje. Hodil sem na tečaj nemščine in sedaj nimam več

večjih problemov s komunikacijo. Na začetku sem živel v Tafelspitzu, kjer sem si delil sobo s šestimi osebami, sedaj, ko sem pa dobil status begunca pa živim v stanovanju pri prijatelju.

Larisa: Torej si še vedno prosilec za azil?

Sohail: Ne, sem pridobil status begunca.

Larisa: Mi lahko potem poveš kako se tvoje življenje razlikuje zdaj, ko imaš uradni status begunca v primerjavi s takrat ko ga nisi?

Sohail: Življenje je veliko bolje, saj lahko zdaj normalno delam in služim. Kot prosilec za azil res nisem imel veliko pravic. Za sobo je bilo potrebno dati 12€ na dan, 150 € na mesec pa sem dobil za prehrano. Delal sem pa lahko le kot prostovoljec. Prej sem pomagal mestu s tem, da sem čistil in urejal okolico, potem na primer čistil prostor po koncertih in podobno. Za to smo prejeli nekaj denarja, kar je seveda bolje kot nič. Sem pa tudi bil reden prostovoljec v domu starejših, kjer sem veliko časa preživel s tamkajšnjimi ljudmi. Z njimi sem se pogovarjal, hodil na sprehode. Povezal sem se tudi z nekaterimi tamkajšnjimi delavci, ki so bili podobne starosti kot jaz. Tako sem tudi dobil priložnost, da spoznam nove ljudi in dobim nove prijatelje. Ko sem bil prosilec za azil, sem moral vedno prej sporočiti, če sem želel kam iti, vendar kljub temu smo se lahko prosto gibal. Tako sem videl kar nekaj mest tu v Avstriji kamor sem se odpravil z javnimi prevozi. No zdaj že 10 mesecev delam kot poštar.

Larisa: Super, me veseli. Mi lahko mogoče opišeš kako je potekala tvoja integracija?

Sohail: Mislim, da mi je pri integraciji veliko pomagalo prostovoljstvo. Ne le, da sem se povezal z novimi ljudmi, s tem sem utrjeval jezik. Drugače pa smo se z drugimi prosilci za azil veliko hodili kopat v mestno kopališče. Enkrat so tam imeli tekmovanje v plavanju kravla in sem vprašal, če se lahko pridružim. No skratka, na koncu sem zmagal. Ti bom pokazal slike...Sohail mi je pokazal fotografije iz tekmovanja in druženja na kopališču. Naredil sem tudi izpit za reševalca iz vode in se vključil v plavalno društvo, kjer sem delal tudi kot spremljevalec otrok v šoli v naravi. Mislim, da je vse to pomembno vplivalo na mojo integracijo, saj sem naenkrat pridobil v svoje življenje nov krog ljudi. Enkrat sem plavalno društvo celo povabil v Tafelspitz in jim skuhal kosilo. Sohail pokaže

fotografije kosila in njihovega druženja. Res je bilo odlično kosilo. Se moram kar pohvaliti, da sem dober kuhar.

Larisa: Res zgleda okusno. Torej glede integracije, se ti zdi, da je za begunca v Avstriji integracija lahko uspešna?

Sohail: Seveda. Če imaš voljo je mogoče prav vse.

Larisa: Torej se počutiš sprejetega in enakopravnega?

Sohail: Ja, počutim se sprejetega. Enakopravnega tudi, vendar ne iz pravnega vidika, saj še vedno nimam enakih pravic kot državljani, ampak nikoli se nisem počutil manjvrednega. Se mi zdi, da so ljudje prijazni in me nikoli niso gledali postrani.

Larisa: Lahko rečeš, da si zdaj tu zadovoljen?

Sohail: Zelo sem zadovoljen. Avstrija je res super država, in Feldbach je odlično mesto. Ljudje so zelo odprti. Počutim se sprejetega in tu sem si začel ustvarjati novo življenje.

Larisa: Kako vidiš svojo prihodnost?

Sohail: Pozitivno. Končno sem svoboden, končno lahko delam, služim denar in to brez strahu. Kar bi želel še za svojo prihodnost je to, da se mi pridružita mama in brat.

Larisa: A z njima maš stike?

Sohail: Ja, slišimo se zelo pogosto in njun prihod sem bi potem bil res češnja na vrhu. To bi me zelo osrečilo.

Larisa: Res upam, da se boste spet združili kmalu. Kaj pa kulturna identiteta. Se ti zdi, da si lahko ohranil to?

Sohail: Je drugačna kultura, ampak vseeno imam občutek, da sem lahko jaz.

Priloga 4 – Skupinski intervju (Afganistan, prosilci za azil)

Zalmani/ Afganistan / 23 let / prosilec za azil

Wasim / Afganistan / 22 et / prosilec za azil

Eshan / Afganistan / 24 let / prosilec za azil

Jahan / Afganistan / 25 let / prosilec za azil

Omid / Afganistan / 23 let / prosilec za azil

Larisa: Mi lahko poveste razlog zakaj ste zapustil Afganistan in pot kako ste prišli v Avstrijo?

Zalmai: Tam je zelo težko živeti. In nisem imel ustreznih uradnih dokumentov. Enostavno sem si želel boljše življenje, da bi se lahko šolal in delal brez strahu. Zato sem odšel. Slišal sem, da je Nemčija odprta za begunce, zato sem želel tja, vendar me je v Avstriji zaprla policija in zato sem tu začel s postopkom za azil. Pot sem pa je bila zelo dolga in vesel sem, da je ta del za mano.

Wasim: Se strinjam, da je življenje tam težko. Jaz sem jo zapustil zaradi nepravilnosti. In sem sem prišel popolnoma naključno. Nisem planiral priti sem. Tudi jaz sem najprej želel v Nemčijo, vendar sem zdaj tu zadovoljen. Pot pa je bila dolga in izjemno naporna.

Ehsan: Zapustil sem zaradi osebnih razlogov. Sem se pa prišel zato, ker je Avstrija varna država.

Jahan: Odšel sem zaradi groznih razmer. Tam so me silili v to, da se naučim izdelovati bombe. Tega nisem želel, zato so mi grozili s smrtjo. Nekajkrat so me tudi pretepli in me celo ustrelili. *(Jahan pokaže rano za ušesom)*. Enostavno nisem več želel tako živeti. Pobegnil sem. Pot do sem pa je bila prav tako grozna in večkrat sem tudi mislil, da bom umrl. Vsem tem tihotapcem je vseeno za ljudi, važen jim je le denar. Na pot smo se med drugim odpravili z majhnim gumijastim čolnom, ki bi naj bil za 10 ljudi, tako so mi vsaj povedali. Vendar nas je na njem bilo 50. Dogajale so se grozote, vendar poti nazaj več ni bilo.

Omid: Tudi jaz sem odšel zaradi groznih stvari, ki so se dogajale v Afganistanu. In se strinjam, da pot do sem ni bila enostavna. Se mi zdi, da smo vsi doživeli precej podobne stvari. In kar se tiče poti, se mi zdi, da je nekoč bilo veliko lažje priti v Evropo kot pa zdaj.

Larisa: Res hvala vsem, da ste prispevali del svoje izkušnje. Bomo nadaljevali z življenjem tu v Avstriji. Menite, da je za vas kot prosilce za azil bilo dobro poskrbljeno? Mislim glede nastanitve, informacij glede postopka in podobno.

Omid: Dobil sem vse potrebne informacije, vendar pa postopek, ki določa kdo bo dobil azil in kdo ne, poteka preveč dolgo. Tu sem že od leta 2015 in še vedno ne vem, če naj ostanem ali grem. Ni enostavno, ko ne veš kaj se bo zgodilo s tabo oz. da nimaš zasigurano prihodnost. Sicer razmišljam pozitivno, vendar bom pa bolj miren, ko dobim status begunca.

Jahan: Ja postopki so res predolgi. In življenje v Tafelspitzu tudi ni življenje, ki bi ga lahko živel celo večnost. Nas je kar nekaj in si moramo deliti vse, kar ni enostavno. Rad bi šel na svoje in imel službo, vendar to kot prosilec za azil ni mogoče. Ne smemo delati. Delamo le kot prostovoljci. Pomagamo pri urejanju mesta in zato dobimo nagrado, vendar to ni to. Ja država nam je dala in poskrbela, da imamo osnovne stvari za življenje, vendar pa nas vseeno omejuje, saj zdaj živim tako že tri leta in rad bi postal neodvisen. Me pa tudi skrbi, ker menim, da je sedanja vlada precej proti nam.

Ehsan: Se popolnoma strinjam z vama, postopki so predolgi. Težko je, ker ne veš kaj bi. Sem pozitiven, vendar še vedno je nekje zadaj v glavi dvom, da bom moral oditi. Tudi jaz bi rad, da si začnem služiti svoj denar. In sedanja vlada mislim, da ni na naši strani, kar me skrbi, da bodo vedno bolj strogi zakoni, zaradi česar ne bomo smeli ostati tu.

Wasim: Se strinjam z vsem povedanim, predolgi postopki, strah, da boš deportiran. Je pa res, da sem skozi celoten proces bil deležen pomoči. Že takoj na začetku so mi vse razložili, kako poteka postopek in kakšne so moje dolžnosti. Želel bi si le, da se vse skupaj hitreje odvija.

Zalmai: Mislim, da je poskrbljeno za nas, dobili smo vse potrebne informacije. Bi pa res bilo veliko boljše, če bi postopki bili krajši, saj bi si tako lahko prej našli službo in začeli z novim življenjem. Tako pa nam ostale le to, da čakamo.

Larisa: Mi lahko poveste še malo o tem kako so bili vaši začetki? Ste se soočali s kakšnimi ovirami?

Zalmai: Seveda mi na začetku ni bilo lahko, saj nisem poznal jezika. Nič nisem razumel. Pogovarjali smo se v angleščini, vendar je vseeno komunikacija bila težka. Ampak nikoli nisem bil sam, vedno mi je nekdo pomagal pri urejanju vseh papirjev. Na splošno je težko, ko prideš v novo okolje, saj ti je vse neznano. Nisem se počutil domačega, ampak mi zdaj je bolje. Poleg tega kot prosilec za azil nimaš veliko pravic, kar je precej velika ovira, saj se ne moreš popolnoma vključiti v okolje.

Wasim: Sam nisem vedel kaj pričakovati, ko sem prišel sem. Vendar je prva ovira definitivno bil jezik. Nisem nič razumel. Ampak so mi pomagali, vendar se mi zdi, da je vse potekalo zelo počasi. V bistvu še sedaj obravnavajo mojo prošnjo za azil. Hodim na razgovore glede azila, vendar se še vedno ni nič premaknilo. Vse skupaj traja predolgo. Mi pa tu čakamo in čakamo.

Ehsan: Kot sta povedala že prijatelja, je na začetku res največja ovira bil jezik. Je pa dobro, ker smo imeli možnost tečajev nemščine in to mi veliko pomeni, ker lahko komuniciram z ostalimi in ker si bom kasneje lahko našel službo. Kot druga ovira je pa definitivno dolgotrajni azilni postopek, vendar pa jih večina tu vseeno dobi, zato razmišljam pozitivno. Vendar veste, kot sem že povedal prej, preden ne dobiš azil je kljub vsemu prisoten še tisti majhen strah, celo z današnjo vlado, ki skuša vse skupaj še bolj omejiti.

Jahan: Ja ti postopki so res dolgi. In jezik seveda. Ampak zdaj ko sem se naučil jezik, se mi zdi, da je veliko lažje.

Omid: Se strinjam z vsem tem kar so povedali ostali. Vendar pa bi še enkrat rad omenil to, da kot prosilci za azil ne smemo delati. Res imamo poskrbljeno za osnovno življenje, vendar bi bil zelo vesel, če bi se lahko zaposlil in kaj zaslužil. Je pa lepo, da imamo tu priložnost, da pomagamo mestu kot občinski delavci. S tem tudi nekaj malega zaslužimo. Tako, da ja začetki so bili težki, ampak skozi čas je nekoliko lažje, predvsem zato, ker zdaj že precej dobro govorimo jezik.

Larisa: Mi lahko poveste na kakšen način ste se integrirali v novo okolje?

Zalmai: Sem prostovoljec tu v domu starejših. Z njimi se igram družabne igre, oni mi pa pomagajo pri utrjevanju jezika.

Wasim: Vsi smo tu prostovoljci v domu starejših, tako da je to definitivno en način, ki nam pomaga pri integraciji. Starejši in njihovi svojci nas sprejemajo in to je res dober občutek. Mi je pa

pomembno, da imamo drug drugega in si stojimo ob strani. Veliko stvari delamo skupaj, saj je
lepo ko se lahko pogovarjaš v svojem jeziku. Se vseeno tako lažje izražaš in lažje poveš, opišeš
stvari. Torej pomembno mi je, da imam priložnost komunicirati tako z tukajšnjimi domačini, kot
tudi s svojimi ljudmi.

Ehsan: Jezik je zares tista največja ovira, ki dela nekoliko težav pri vključevanju v okolje, vendar se
trudimo. Zdi se mi, da nam bo veliko lažje ko bomo dobili azil, saj bomo tako lahko vstopili na trg
dela.

Jahan: Ja zdi se mi, da neka popolna integracija trenutno še ni mogoča, saj so naše pravice precej
omejene. Kljub temu, da osvajamo jezik in se lahko sporazumevamo v nemščini, je problem, ker
ne moremo delati. Brez službe pa ni denarja. In če ni denarja ne moreš dobiti svojega stanovanja,
ne moreš v bistvu narediti nobenega velikega koraka.

Omid: Se strinjam s povedanim. Meni trenutno predstavlja oviro to, da se kot prosilec za azil ne
morem zaposliti, saj že z samo službo si širiš socialno mrežo. Zdaj smo pa bolj ali manj prepuščeni
samim sebi. Imamo drug drugega. Se pa probamo redno vključevati v projekte, ki jih ponuja
mesto. Imeli smo predavanja o tukajšnji kulturi. In zdi se mi, da smo prek projektov in
prostovoljstva navezali stike z domačini. S tem so videli, da nismo slabi in se mi zdi, da smo se
dobro ujeli. Ampak vsi si želimo, da bi dobili status begunca, ker bi nam to zares omogočilo boljšo
integracijo.

Larisa: Se počutite sprejetega s strani okolice? Se počutite enakopravne?

Zalmai: Ja, počutim se sprejetega. Res je, da je potreben čas, da te sprejmejo, vendar je mogoče.
Tako, da sem na splošno zadovoljen tu. Enakopravni pa seveda nismo, ker nimamo veliko pravic.

Wasim: Še vedno sem prosilec za azil, tako da nisem enakopraven, ker nimam veliko pravic.
Vendar se tu ne počutim ogroženega in noben ne ravna z mano slabo, tako, da se počutim
sprejetega.

Ehsan: Počutim se sprejetega, vendar enakopravnega pa ne, saj nimamo veliko pravic.

Jahan: Ja zdi se mi, da nas okolica lepo sprejema. Ni nobenih grdih pogledov, kljub temu, da
prihajamo iz druge kulture. V bistvu mi veliko pomeni, da lahko še vedno ohranjam svojo kulturno,

saj imamo v bližini tudi versko kulturni center. Sem pa opazil, da nas mediji pogosto opisujejo kot nekoga, ki izkorišča in predstavlja grožnjo.

Omid: Se strinjam ja, da mediji dajejo napačno predstavo o nas. Res nismo slabi. Smo samo ljudje. Želimo si samo mirno in pravično življenje. Nočemo nobenemu nič slabega. In mislim, da so ljudje ko so govorili z nami to tudi ugotovili. Zato je pomembno, da slišijo naše zgodbe, da se skupaj pogovarjamo in navsezadnje skupaj živimo. Počutim se sprejetega tu. Glede pravic pa žal ne moremo povedati, da bi bili enakopravni, saj nam je marsikaj omejeno.

Jahan: Ja, časopisi...predvsem »Krone«...ti pišejo o nas napačne stvari, kot na primer, da so ljudje iz Afganista prišli v Avstrijo samo za to, da bi od njih želeli denar in da za to ne bi delali. Ampak to ni res, še kako si želimo delati, vendar ne smemo. Če bi lahko delal brez strahu v Afganistanu bi ostal tam. Prav tako se je videlo, da so nas nekatere politične stranke izkoriščale za svoj dobrobit, samo da bi tako dobili na svojo stran več ljudi. No ampak morem pa povedati, da je tudi veliko ljudi, ki so nam pomagali in tistim bi rad povedal hvala!

Zalmai: Mediji res uničujejo našo podobo, zato se mi zdi pomembno, da ljudje pogledajo našo situacijo bolj podrobno, bolj od blizu. Dali smo veliko skozi in življenje v Afganistanu ni enostavno. Pomembno je, da slišijo našo zgodbo preden se odločijo kakšno bo njihovo mnenje.

Priloga 5 – Individualni intervju (Sirija, pridobljen status begunca)

Khalil/ 20 /Sirija/ status begunca/ prišel v Avstrijo leta 2015

Larisa: Mi za začetek lahko poveste zakaj ste zapustili svojo matično državo?

Khalil: Ker je tam nevarno. Bombe vsepovsod, uničujejo naše domove in življenja. Tam ni noben varen. Ostal sem brez vsega. V Siriji trenutno res ni nobenih priložnosti. Živel sem v strahu, saj nikoli nisi vedel kdaj bo spet eksplodirala bomba. Veš, eno je gledati situacijo na televiziji, drugo pa je ko moraš v tej situaciji živeti. Izgubil sem ljudi, ki so mi bili blizu. Zdi se mi, da je pobeg bil edina priložnost...edino upanje, da bom lahko nekje drugje znova začel novo življenje.

Larisa: Res grozno, hvala da si delil to z mano. Kaj pa pot do sem? Mi lahko kaj poveš o tem?

Khalil: Pot je bila dolga in res grozna. Počutim sem se kot da nisem vreden nič. Bili smo deležni toliko ponižanja. Noben si ne zasluži tega. Spali smo na hladnem, bili smo mokri od dežja, utrujeni. Vesel sem, da je to za mano.

Larisa: A je Avstrija bila vaša prva izbira?

Khalil: Ja.

Larisa: Kako ste vidili Avstrijo pred prihodom?

Khalil: Slišal sem veliko dobrih stvari o Avstriji, da je odprta za nas. Želim študirati in se zaposliti, da bom potem lahko poskrbel zase.

Larisa: Pa se vam zdi, da vam Avstrija to zdaj omogoča?

Khalil: Sedaj, ko sem dobil status begunca se mi zdi da ja. Prej ni bilo mogoče.

Larisa: Zakaj pa ne? Katere so bile ovire, ki so vam to onemogočale?

Khalil: Nisem poznal jezika, zato je vse bilo težko. In jezik je zelo pomemben in ga moraš osvojiti, če želiš graditi novo življenje. In glede na to, da je moj cilj bil, da grem v šolo, ki mi bo pomagala, da se v prihodnosti zaposlim, je bilo zelo pomembno, da se naučim jezik. Hodil sem na tečaje nemščine, in veliko so mi tudi pomagali prostovoljci. Res sem veliko vložil v to, da se čimprej naučim nemščino.

Larisa: Je poleg jezika še bila kakšna ovira s katero si se srečeval na začetku kot prosilec za azil?

Khalil: Največja ovira je bila to, da nisem mogel nič. Na začetku sem se samo učil jezik, saj brez tega nisem mogel v šolo. Kot prosilec za azil pa tudi nisi mogel delati, zato si odvisen od osnovne pomoči. In težko mi je, saj res nočem prositi za pomoč. Rad bi poskrbel sam zase. Ampak ta situacija te žal sili v to, da zaprosiš za pomoč.

Larisa: Kakšen status imaš zdaj? Si še vedno prosilec za azil ali...

Khalil: dobil sem status begunca.

Larisa: In kako je tvoje življenje sedaj, ko imaš status begunca? Je boljše kot prej ko tega statusa nisi imel?

Khalil: Je ja. Sedaj se počutim veliko bolj varnega. Prej mi ni bilo lahko, ker je v meni bil nenehen občutek, da pa mogoče ne bom smel ostati tu. In postopek navadno traja dolgo. V mojem primeru 3 leta. In vseeno se še počutim, kot da sem imel srečo, ker nekateri postopki trajajo še dlje časa. Je pa boljše zato, ker sem sedaj prišel s šolo in vem da se bom lahko v prihodnosti tudi zaposlil. Lažje načrtujem svoje življenje, sedaj ko vem, da lahko ostanem tu.

Larisa: Mi lahko poveš na kakšne načine si se poskušal integrirati v okolje?

Khalil. Prvi korak je bil jezik. Z učenjem jezika mi je bilo vedno bolj lažje, saj sem lahko lažje komuniciral z ljudmi, ki živijo tu. Prej sem se pogovarjal v angleščini. Hodil sem na tečaje nemščine, imeli smo tudi predavanja o tukajšnji kulturi. Pogosto prihajam tudi sem v dom starejših, kjer se veliko pogovarjam z ljudmi, ki živijo in delajo tu. Oni so bili prvi, ki so mi dali občutek sprejetosti in oni so bili tisti, ki so mi pomagali, da se lažje integriram. Drugače pa sem tudi bil na raznih dogodkih, se vključil v športne aktivnosti in to mi je omogočilo stik s tukajšnjimi ljudmi. Spoznal sem veliko dobrih ljudi, ki so del mojega življenja. To mi veliko pomeni. Res sreča, da obstajajo ljudje, ki ti pomagajo, saj država ne naredi veliko za nas.

Larisa: Kako to misliš, da država ne naredi veliko za vas?

Khalil: Zdi se mi, da država kot institucija dela proti nam. Predvsem to, da nam omejujejo pravice, grozijo z deportacijami. Sedanja vlada je res skrajno proti nam in se mi zdi, da predstavljajo

napačno sliko o migrantih. Želim si, da ljudje znajo, da nismo prišli sem, da bi koga ogrožali. Želimo samo normalno življenje, da bi lahko normalno hodili in končali šolo, se zaposlili in poskrbeli zase in za svoje družine. To je vse. Saj, a si ne želimo vsi tega...Normalnega življenja, brez nevarnosti.

Larisa: Se popolnoma strinjam s tabo. Menim, da je migrantom res oteženo življenje v novi državi. Kaj pa mediji? Kako vidiš te kot vpliv na integracijo?

Khalil: Mediji so pogosto tudi na strani države. Večkrat vidim napačne zgodbe o nas. Predstavljajo nas kot da smo teroristi. Ampak želim, da ljudje vedo, da nas naša vera ne uči, da bi ubijali. Nočem, da nas vidijo kot ekstremiste, zato ker to nismo. Smo normalni ljudje, kot vsi tukaj.

Larisa: Pa se ti zdi, da te okolica v kateri živiš zdaj, sprejema?

Khalil: Zdi se mi, da ja. Nimam nobenega problema z ljudmi, ki živijo v tem mestu, zato se počutim sprejetega. Ampak vidim pa po spletu in na televiziji, da jih je veliko proti nam.

Larisa: A se počutiš enakopravnega?

Khalil: Ne popolnoma. Še vedno menim, da je državljanom v Avstriji lažje, kot nam, ki to nismo, saj moramo za vse stvari, ki jih želimo doseči vložiti več truda. Da bi se lahko šolal sem se moral najprej naučiti jezik in doseči ustrezen nivo znanja. Šolanje v Siriji je popolnoma drugačno kot tu, vse je novo. Ni tako lahko, vendar, če se potrudiš ti lahko uspe. Sem pozitiven in v vse res vložim veliko truda.

Larisa: Prej si omenjal predavanja o tukajšnji kulturi. Zanima me ali lahko se še tu vedno lahko identificiraš s svojo kulturo?

Khalil: Res je, da je življenje tu drugačno kot doma. Drugačen jezik, drugačna vera, drugačna kultura. Lepo mi je, da imam tu tudi kolege, ki so iz Sirije, tako da imam še vedno možnost komunicirati v svojem maternem jeziku. Zdi se mi, da še vedno lahko normalno prakticiram svojo vero, saj imamo tu v bližini verski kulturni center.

Larisa: Tako, da meniš da je sobivanje dveh kultur mogoče?

Khalil: Seveda. Zdi se mi, da se tu ljudje spoštujemo ne glede na to kakšne vere si. No vsaj jaz imam take izkušnje. Verjamem pa, da ni vsepovsod tako. Ampak zdi se mi pomembno, da se učimo

drug od drugega in da se sprejemamo ne glede na to od kje prihajamo. Vsak človek si zasluži spoštovanje.

Larisa: Sem pozabila vprašati, kje pa trenutno stanuješ?

Khalif: Trenutno sem pri enem prijatelju, ki sem ga spoznal tu. Imeli so doma eno prazno sobo in so me povabili, da stanujem tam, dokler želim. Sem zelo vesel, saj imam svoj mir in se lahko učim.

Priloga 6 – Individualni intervju (Afganistan, subsidiarna zaščita)

Afganistan/ Hayyan / subsidiarna zaščita / 28 let/ prišel v Avstrijo leta 2015

Larisa: Mi lahko za začetek poveš kakšni so razlogi, da ste zapustili svojo matično državo?

Hayyan: Ker so tam grozne razmere. Rojen sem v Kabulu, ki pa je zaradi državljanske vojne popolnoma uničeno. Talibani so uničili vse, rušili so šole. Nisi mogel normalno živeti, vedno je bil prisoten strah...strah, da bo tragična zgodba doletela mene in mojo družino, saj nikoli nisi vedel kdaj se bo spet kaj zgodilo. Že nekaj časa sem premišljeval, da bi odšel. Vendar pa nisem želel pustiti svoje družine. Ko sem jim povedal za svoj načrt, so se strinjali. So mi pri tem tudi pomagali, mi dali denar za na pot.

Larisa: Mi mogoče lahko opišete kako je potekala pot do sem? S kakšnimi ovirami ste se srečevali?

Hayyan: Sploh ne vem kje bi začel. Težko je bilo. Včasih sem se vprašal, zakaj sem sploh šel na pot. Imaš občutek, da te noben ne dojema kot človeško bitje. Bili smo samo številke. Popolnoma nezaželeni. Strah me je bilo, vendar sem si želel boljše življenje.

Larisa: A je Avstrija bila vaša prva izbira?

Hayyan: Želel sem v Nemčijo, saj je bila Nemčija odprta za begunce. Vendar se je pot tako odvila, da sem pristal v Avstriji. Jaz in še dva, smo plačali enemu, ki je rekel, da nas bo spravil v Nemčijo. Na koncu nas je prenesel okoli in nas sredi noči pustil sredi ničesar. Tako smo želeli nadaljevati pot, vendar nas je kmalu zatem ustavila policija. Zato sem ostal tu.

Larisa: A si še vedno želite, da bi lahko šli v Nemčijo ali vam Avstrija odgovarja?

Hayyan: Na začetku sem se počutil, kot da sem prisiljen ostati tu. In takrat na nek način nisem imel druge možnosti. Ampak moram povedati, da sem zdaj zadovoljen.

Larisa: Kako so bili vaši začetki? Ste pridobili vse potrebne informacije glede postopka, glede nastanitve in podobno?

Hayyan: Bilo me je strah, ker mi je vse bilo neznano. Vendar ko sem enkrat prišel v Feldbach mi je bilo nekoliko lažje. Zdi se mi, da sem dobil na začetku neke osnovne informacije, ki sem jih

potreboval, ampak se mi zdi, da nimajo veliko časa zate. So mi pa v veliko pomoč bili prostovoljci in ljudje tu v mestu. Preko prostovoljca sem spoznal odvetnika, ki mi je veliko pomagal in razložil kakšne so moje opcije. Zdaj sem že nekaj časa tu in sem pridobil subsidiarno zaščito, tako da še vedno lahko ostanem tu. No ta prijatelj, ki je odvetnik mi je tudi povedal, da če si najdem službo in se bom dobro vključil v okolje, da imam dobre možnosti, da bom lahko tu tudi ostal.

Larisa: Aha, torej ste pridobili subsidiarno zaščito. Preden se osredotočiva na življenje zdaj, bi mi lahko malo povedali kako je potekalo vaše življenje ko ste bili prosilec za azil? Ste se srečevali s kakšnimi ovirami? Ali se še mogoče vedno srečujete s kakšnimi ovirami?

Hayyan: Kot sem povedal že prej, mi na začetku ni bilo enostavno. Preden sem sploh prišel v Feldbach, sem bil na Dunaju v kampu. In tam mi je bilo grozno, saj nas je bilo veliko in noben ni vedel kaj bo z nami. Neprijetna izkušnja. Ko so začeli s postopkom, sem prišel v Feldbach, kjer sem živel Tafelspitz. Tu je bilo veliko boljše, čeprav sem si moral deliti prostore z ostalimi. Ampak sem vsaj dobil občutek, da se je nekaj premaknilo. Prvi problem je bil jezik. Nemščina je težek jezik, zato me je bilo strah, da se ga ne bom mogel naučiti, vendar je s pomočjo tečajev nekako šlo. Res sem želel ostati, zato sem se trudil, da bi lahko tu pričel novo življenje. Je pa težko, saj nikogar ne poznaš, zato sem vedel, da se najprej moram naučiti jezik, da se bom potem lažje povezal z ostalimi ljudmi.

Larisa: In na kakšen način ste se poskusili integrirati v okolje?

Hayyan: Hodil sem na razne dogodke, katere je organiziralo mesto, razne koncerte. Redno sem hodil na jezikovne tečaje in predavanja ter dogodke o različnih kulturah, kako živeti skupaj, o vrednotah. Že na začetku sem skušal imeti čim več stika z ljudmi, ki živijo tu, zato sem res vse te priložnosti vzel resno. Veliko sem delal tudi kot prostovoljec tu v domu starejših. In ta izkušnja mi je res dala veliko, saj sem se s tem učil vsakdanji jezik. Starejši so zelo prijazni in res so mi veliko pomagali pri učenju jezika in na sploh z navezovanjem stikov z drugimi, saj sem spoznal tudi njihove družine. Na začetku se sicer nisem mogel zaposliti, ampak sem veliko pomagal pri skrbi za okolico, opravljal sem tudi sezonska dela, in tako dobil nekaj dodatnega denarja. Pomembno mi je, da sem v nenehni interakciji z ljudmi, ki živijo tu, saj vem, da je to pomembno za mojo prihodnost.

Larisa: In kako je življenje sedaj ko si pridobil subsidiarno zaščito? Kako se počutiš? Vidiš v tem kake pomanjkljivosti?

Hayyan: Mi je lažje, saj sem začel delati. To mi predstavlja pomemben korak v življenju, predvsem tudi zato, da dobim možnost za pridobitev statusa. Skupaj s prijateljem sem se odselil tudi v podnajemniško stanovanje, tako da mi je sedaj veliko bolje, kot prej ko sem živel v Tafelspitzu. Zdi se mi, da sem veliko že dosegel odkar sem prišel v Avstrijo in upam, da bo šlo samo še navzgor. Vem, da nimam še statusa begunca, ampak se res trudim in upam, da bom tega tudi čez čas dobil. Kot sem povedal prej, mi je odvetnik povedal, da imam dobre možnosti. Celo sedaj, ko imam službo, živim na svojem in se res trudim vključiti v okolje. Upam, da bom lahko ostal tu.

Larisa: Zdi se, da si se res lepo vključil v okolje in vidim, da verjamem, da ti to tudi veliko pomeni. Se ob tem počutiš sprejeti s strani ljudi, ki živijo tu?

Hayyan: Morem povedati, da se ja. Zdi se mi, da so me vsi lepo sprejeli in nimam večjih problemov. Na začetku je bilo težje, ker nisem dobro govoril nemški, ampak sem vedno boljši v tem. To, da sem vključeni v aktivnosti mesta mi je pomagalo...no mi še pomaga, da je moja nemščina vedno boljša. Na splošno lahko normalno komuniciram, tako da ja. Ampak mislim, da je za to potreben čas. Vseeno prideš v novo okolje, nikogar ne poznaš.

Larisa: Kaj pa se počutite enakopravnega?

Hayyan: To ne popolnoma, saj si lahko popolnoma enakopraven šele, ko si državljan. Ampak sem zadovoljen s tem kar imam trenutno.

Larisa: Kaj pa kulturna identiteta. Namreč ta je drugačna kot ste jo bili vajeni v Afganistanu.

Hayyan: Ja res je drugačna kultura tu. Sem rabil kar nekaj časa, da se privadim, ampak vseeno mislim, da sem lahko zvest svoji kulturi. Sem muslimanske vere in veliko mi pomeni, da imamo tu v bližini verski kulturni center. Tako, da še vedno imam tudi ljudi, ki so enake kulture kot jaz in hkrati sem spoznal ljudi, ki imajo drugačno kulturo. Pa vendarle se razumem z vsemi. Zdi se mi pomembno, da se drug od drugega učimo, ker na koncu smo vsi isti pod kožo. Vsi smo ljudje.

Larisa: Se ti zdi, da je Avstrija na splošno odprta za imigrante? In kako se ti zdi, da imajo mediji vpliv na prihod migrantov?

Hayyan: Zdaj, če gledam svojo lastno izkušnjo, menim, da sem lepo sprejeti. Ampak kolikor pa spremljam preko medijev, pa se mi zdi, da je veliko ljudi proti imigrantom. Ampak to so tudi mediji, ki radi prikazujejo predvsem negativne stvari. In potem mediji s svojimi zgodbami pogosto prestrašijo ljudi, ki mislijo, da bomo uničili njihovo državo. Ampak to seveda ni res.

Priloga 7 – Individualni intervju (Sirija, pridobljen status begunca)

Rifat / Sirija / 28/ begunec/ prišel v Avstrijo leta 2015

Larisa: Bi mi za začetek lahko povedali zakaj ste zapustili Sirijo?

Rifat: Zaradi državljanske vojne, ki povzroča nenehne nemire. Živel sem v Aleppo, ki pa je popolnoma uničeno. Vsi, ki so tam so v nevarnosti. Tvoje življenje lahko v trenutku izgine. Tam je popolnoma represiven režim in če si proti režimu lahko imaš hitro probleme.

Larisa: Mi lahko poveste kako je potekala pot do sem?

Rifat: Ni bilo enostavno, še posebej, ker sem zapustil svojo mamo in sestro v Siriji. Težko mi je bilo, saj je vse okoli mene bilo neznano. In med potjo je bilo veliko težav.

Larisa: A je Avstrija bila vaša prva izbira?

Rifat: Vedel sem, da želim nekam kjer bom varen in kjer bom lahko dobil službo. Vsi so govorili o Nemčiji, Avstriji in Švedski. No na koncu me je dobila policija in sem pristal na Dunaju in potem pristal tu v Feldbachu. Vendar sedaj želim tu ostati.

Larisa: Ko ste prišli v Avstrijo, kako ste se počutili? Menite, da ste dobili vse potrebne informacije glede azilnega postopka, ste imeli primerno nastanitev?

Rifat: Imel sem mešane občutke. Bil sem vesel, da sem prispel v Avstrijo, vendar sem se potem hitro spet moral soočiti z novo realnostjo. Nobenega nisem poznal, nisem se počutil domačega, saj sem celo življenje živel samo v Siriji. Priznam, da me je bilo strah kako bo moje življenje potekalo tu. Vendar pa ko pomislim na situacijo v Siriji, sem vesel, da sem zdaj tu. Ampak me še vedno skrbi za mamo in sestro. Ampak se slišimo vsak dan. To mi veliko pomeni, saj me spodbujata, da ostanem tu. Mislim, da sem tudi dobil informacije glede postopka. Tu v Feldbachu sem najprej živel v Tofelspitzu, kjer mi ni bilo najbolj všeč, saj nas je bilo preveč v sobi. Ko sem dobil status begunca sem se kmalu zatem odselil drugam.

Larisa: Smem vprašati kam?

Rifat: Z enim izmed prijateljem, ki sem ga spoznal v Tofelspitzu, sva najela manjše stanovanje tu v Feldbachu.

Larisa: Mi lahko poveste če ste se na začetku in tudi sedaj, soočali s kakšnimi ovirami pri integraciji v novo okolje?

Rifat: Ko prideš v novo okolje je seveda težko. Nikogar ne poznaš, vse je neznano. Ni domače. Vseeno je Sirija bila moj dom. Priznam, da se še sedaj nisem povsem navadil. In na začetku nič ne razumeš. Hodim pa redno na tečaje nemščine in to mi je veliko pomagalo, da se povežem z drugimi. Ampak ko sem se naučil osnove, je bil spet problem, ker nisem smel imeti službe, ker mi to kot prosilcu za azil ni bilo dovoljeno. In zaradi tega sem imel veliko prostega časa, kar me je motilo, saj sem prišel sem, da bi delal in poskrbel zase in si uredil življenje. Sem pa potem v prostem času veliko igral nogomet z fanti v Tofelspitzu. Najprej smo veliko igrali mi med sabo, vendar smo se potem parkrat na igrišču srečali z domačini in se tako povezali. Potem smo se kar zmenili, da igramo dvakrat na teden. To mi je bilo super, saj sem tako nemščino začel uporabljati v svojem vsakdanjiku. Mislim, da je to tisti pravi način s katerim se največ naučiš jezika. Sem pa kar dolgo bil prostovoljec tu v domu (*dom starejših*). To mi je pomagalo, da se povežem z ljudmi, da se dodatno učim jezik in da si zapolnim čas. Urejal sem tudi mesto. Skrbel za čistočo. Tudi to mi je potem pomagalo, da sem spoznal nove ljudi, ki so me povezali z drugimi.

Larisa: Kako se vam je zdelo prostovoljstvo tu v domu starejših?

Rifat: Super, res dobra izkušnja. Dobro so nas sprejeli. Dan smo preživeli tako, da smo se kartali, hodili na sprehode, in se predvsem veliko pogovarjali. Nekateri so nam pomagala pri pisanju. Ta izkušnja mi je veliko pomagala pri učenju jezika. In to zelo cenim.

Larisa: Povedali ste, da ste hodili na tečaje nemščine, pomagali ste mestu kot prostovoljec. Ste se še na kakšne način integrirali v okolje?

Rifat: Veliko sem se hodil na predavanja in tečaje, kjer sem se povezal z ljudmi, ki živijo tu. Na ta način smo se učili en od drugega, kar se mi zdi pomembno in se tako naučimo skupaj živeti. Veliko ti pa pomaga če imaš službo ali če hodiš v šolo, saj si tako v nenehni interakciji z drugimi. Meni je pomagalo, da sem začel delati. Zdaj delam kot kuhar in sem v službi dobil prijatelje in si tak povečal svoj socialni krog.

Larisa: Čestitam za službo. Si imel kake težave pri iskanju službe?

Rifat: Niti ne, v restavracija v kateri delam, so bili zelo prijazni in so naklonjeni migrantom.

Larisa: Se ti zdi, da si lepo sprejet s strani ljudi, ki živijo tu?

Rifat: Ja, počutim se sprejetega. Z ljudmi, ki komuniciram so zelo prijazni. Nimam nobenih težav.

Larisa: Menite, da je lahko integracija v Avstriji uspešna?

Rifat: Menim, da je moja zgodba uspešna, zato pravim, da je mogoča uspešna integracija. Mislim, da sem se dobro integriral in da me ljudje tu sprejemajo. Ampak vsak ima drugačno zgodbo. Nekaterim je seveda težje, ampak ne smeš obupati. Je pa težje, ko še nimaš statusa, saj imaš takrat malo priložnosti za vključevanje v okolje.

Larisa: Kaj pa s strani države? Se vam zdi, da je Avstrija naklonjena migrantom?

Rifat: Zdi se mi, da je Avtsrija še vedno bolj odprta do migrantov kot nekatere druge države. Je pa res, da se je skozi leta marsikaj spremenilo. Nastopila je nova vlada in s tem tudi bolj stroga pravila za nas. Tako, da bi lahko rekli, da trenutno država želi omejiti vstop beguncem, vendar to ne moremo posploševati na ljudi, ki živijo tu.

Larisa: Se vam zdi, da ste ohranili lastno kulturno identiteto?

Rifat: Ja. Tu v bližini imamo versko kulturni center, in tako sem še vedno lahko del svoje kulture.

Priloga 8 – Individualni intervju (Afganistan, prosilec za azil)

Latif/ Afganistan / 25 let / prosilec za azil/ prišel v Avstrijo 2015

Larisa: Mi lahko za začetek poveš zakaj ste zapustili Afganistan?

Latif: Ker tisto ni bilo življenje. Vsak dan si lahko nekje slišal eksplozije. Ni bilo varno in nisi smel povedati nič proti režimu, saj bi potem imel probleme. In nisem se strinjal z njimi. Silijo te, da si nekaj kar si ne želiš. Res ni nobene svobode. In nisem se počutil varnega. Nisem pa želel živeti v strahu, ker nikoli nisem vedel kaj se lahko zgodi z mano. Želim si le normalno živeti na način, ki si ga sam izberem.

Larisa: Kakšen je pa bil vaš status v Afganistanu? Ste bili zaposleni, ali...?

Latif: Delal sem pri očetu. Polagala sva ploščice.

Larisa: Torej, zatem ko ste se odločil, da zapustite Afganistan, kako je potekala pot do sem?

Latif: Morem priznati, da nisem vedel v kaj sem se podal. Vedel sem, da ne bo lahko, ampak nisem si predstavljal kako težko bo vse skupaj. Starša sta mi pomagala, da zapustim Afganistan in mi dala tudi nekaj denarja. Nekaj denarja sem pa imel tudi sam. Z mano je šel tudi bratranec. Mi je bilo veliko lažje, da nisem bil popolnoma sam. Da sem imel nekoga, ki mi je tudi družina. Ni bilo enostavno zapustiti starša doma. Ju zelo pogrešam. Na poti pa smo doživeli marsikaj. Veliko je bilo izkoriščanja s strani tihotapcev. Oni lažejo, samo, da dobijo svoj denar. Za drugo jim ni mar. Peljali smo se tudi z čolnom, ki je bil premajhen. Preveč ljudi je bilo na čolnu. Pa tudi vso to čakanje na mejah. Nismo vedeli kaj storiti. Strah me je bilo, da se bom moral vrniti nazaj. Potem sva z bratrancem v Avstriji zaprosila za azil.

Larisa: Pa je bila Avstrija vajina prva izbira?

Latif: Želela sva v Nemčijo, vendar so naju v Avstriji zaprli. Tako, da sva potem tu ostala.

Larisa: Pa se ti zdi, da ste dobil vse potrebne informacije glede azilnega postopka, glede pravic?

Latif: Mislim, da ja. Mogoče ne takoj na začetku. Povedali so mi bistvene stvari, kako bo potekalo življenje v tem času ko čakam na odločitev glede azila. Prosil sem, da z bratrancem ostaneva

skupaj, tako da sva lahko skupaj prišla v Feldbach. Tu sva prišla v Tafelspitz in so nama podrobneje povedali vse informacije, ki so naju zanimale.

Larisa: Torej še vedno živite v Tafelspitzu?

Latif: Ja.

Larisa: Si zadovoljen z nastanitvijo?

Latif: Vesel sem, da imam streho nad glavo, ampak to ni pravi dom, saj si vse moreš deliti z drugimi. Želim si svojo sobo. Soba, ki bi bila samo zame. Da bi lahko imel več miru. Tu pa si nenehno z nekom. Ne moreš se zares umakniti. Upam, da bom kmalu dobil status, da bom lahko začel delati in se odselil drugam.

Larisa: Po treh letih si torej še vedno prosilec za azil, torej so postopki res neizmerno dolgi. Kako bi opisal postopek in njegove pomanjkljivosti?

Latif: Ja, res so dolgi. Predolgi. Najhujše je to čakanje in čakanje. Ne veš kaj se bo s tabo zgodilo. Boš lahko ostal ali ne. To me zelo moti. Rad bi naredil nek korak naprej, vendar ne morem. Imam veliko prostega časa. Sicer delam razne stvari, ampak še vedno pa ne smem imeti službe, da bi lahko služil denar. Priznam, da sem že nekajkrat želel oditi drugam, saj se mi je zdelo brezupno, saj med čakanjem ne moreš nič. Težko si planiram prihodnost, če ne vem kaj točno se bo zgodilo. Saj poskušam biti pozitiven, ampak dokler ne dobiš statusa, nikoli zares ne veš kaj se bo zgodilo.

Larisa: In kaj počneš v prostem času? Na kakšen način se skušaš integrirati?

Latif: Veliko se družimo, kartamo, igramo nogomet. To delamo tudi z ljudmi, ki živijo tu. Kar veliko igram nogomet z Avstrijci. Sem vesel, da sem tako lahko spoznal nove ljudi in tako tudi vadil jezik. Sem pa tudi prostovoljec v domu starejših. Starejši so mi tudi pomagali pri jeziku.

Larisa: Omenjaš učenje jezika. Si bil deležen tečajev nemščine? Kako je bilo na začetku ko si prišel sem?

Latif: Na začetku je bilo zelo težko, saj mi je še vedno, ker ne delam to kar si želim. In želim si delati, vendar ne morem. Nisem poznal jezika in nemščina se mi je zdel zelo težki jezik. No, saj tudi je. Ampak smo imeli tečaje nemščine, kar mi je veliko pomagalo. Pa tudi prostovoljci v

Tafelspitzu so nam veliko pomagali pri učenju. So dobri ljudje, prijazni. In pomagajo mi tudi starejši v domu. Z njimi se kar veliko pogovarjam in to mi pomaga.

Larisa: Kaj pa glede pravic, torej kot prosilcu za azil imaš veliko omejenih pravic ne? Kako se soočate s tem?

Latif: Najbolj me moti, ker se ne morem zaposliti. Rad bi delal, rad bi služil denar. In ne morem. Težko mi je, ker ne morem nič. Zdi se mi, da samo čakam. Ko je sezonsko delo, potem grem delat to, vendar to ni prava služba.

Larisa: Se drugače počutite s strani okolice sprejete?

Latif: S temi ljudmi, ki sem v stiku se počutim sprejete. Vendar včasih, ko grem v trgovino imam občutek, da me kdo pogleda postrani. Tega ne razumem, saj me ne poznajo. Mislim, da so za to veliko krive zgodbe v časopisih, saj sem pogosto videl napačne zgodbe o mojih ljudeh. Pišejo, da smo nasilni in da delamo probleme. Ne poznam nobenega tu v Feldbachu, ki bi delal kakšne probleme. In potem ljudje to berejo in seveda brez, da bi nas sami spoznali, verjamejo takim zgodbam, ki pa so popolnoma neresnične.

Larisa: Pa menite, da so imigranti na splošno dobro sprejeti v Avstriji ali ne? Se vam zdi, da je integracija lahko uspešna?

Latif: Mislim, da nam je zelo težko, saj je za nas vse novo in potrebno je veliko delati, da si potem sprejeti. Možno seveda je. Ampak, če nimaš statusa bo težko, saj ne moreš biti del mnogih področij. Ne moreš si najti službe, v šolo težko prideš. Ko enkrat dobiš status mislim, da je veliko lažje. Potem delaš in spoznaš nove ljudi. Začneš dobivati plačo in si lahko privoščiš stvari. Lahko greš na svoje.

Larisa: Kaj pa se ti zdi, da si lahko ohranil svojo kulturno identiteto?

Latif: Ja, tu nas je kar veliko muslimanov, tako da menim, da ni tak problem. To mi tudi veliko pomeni, saj imam ljudi z enako kulturo.

Priloga 9 – Enote kodiranja s pripisanimi pojmi

A1: Počutil sem se kot kriminallec, ko so me zaprli. In nisem kriminallec! **Učinek kriminalizacije kot posledica restriktivnih ukrepov**

A2: ... ni mi bilo lahko, ker nisem govoril jezika. Počutil sem se precej brezupno. **Jezik kot ovira**

A3: Menim, da sem dobil vse potrebne informacije. Povedali so mi kako bi naj potekal azilni postopek in kako bo življenje potekalo med tem časom. **Pridobitev informacij glede azilnega postopka**

A4: Kar se tiče nastanitve, sem pa najprej živel v zasebnem, privatnem »azilnem domu«, kjer sem si delil sobo s šestimi osebami, vendar pa je bilo poskrbljeno za osnovne življenjske potrebe. Seveda ni enostavno, saj nimaš veliko zasebnosti, vendar kaj drugega ti ne preostane. Predvsem na začetku, ko si šele prosilec za azil in nimaš dovolj denarja za kaj drugega. **Nastanitev v Tafelspitzu**

A5: ... najprej sem želel v Nemčijo, vendar sem potem zaradi policije pristal tu. **Omejeno odločanje pri izbiri države**

A6: ... sem Avstrijo kot Nemčijo videl kot državi, ki poskrbita za begunce. **Avstrija kot država odprta za begunce**

A7: Priznam pa da so me na poti sem začeli obdajati dvomi. Zaradi zavračanja in zaprtosti mej sem dobil občutek, da tu nismo zaželeni. Kot da smo huda grožnja, ki bo uničila Evropo. **Dvomi kot posledica restriktivnih ukrepov**

A8: Med samim postopkom za azil sem živel v Tafelspitzu in tu so nam predstavili kaj lahko počnemo, da se bomo lažje integrirali v okolico. **Pridobitev informacij glede možnosti integriranja**

A9: Problem je, da kot prosilec za azil nimaš veliko pravic in se na primer ne moreš zaposliti. **Onemogočen dostop na trg dela prosilcev za azil**

A10: Zato sem veliko delal kot prostovoljec, predvsem za mesto. Urejal sem okolico, pripravljaj stvari za razne dogodke. Vse to mi je omogočilo, da sem vzpostavil stik s tukajšnjimi ljudmi. **Integracija prosilcev za azil skozi občinska dela**

A11: ...je bilo veliko prostovoljcev, ki so mi pomagali pri učenju nemščine. **Učenje jezika s pomočjo prostovoljcev**

A12: ...veliko sem tudi hodil kot prostovoljec v bližnji dom za stare, kjer so mi tudi oni pomagali pri učenju jezika. In z nenehno interakcijo sem to tudi dobro osvojil, zato mi je sedaj veliko lažje.
Učenje jezika skozi prostovoljstva v domu starejših

A13: Edina ovira, ki je bila na začetku je torej bil jezik... Menim pa, da je ljudem, ki so prišli v novo okolje precej težko, saj moramo res dati vse od sebe, da nas bi potem okolica sprejela. In če ne osvojiš jezika, ti bo zelo težko. **Jezik kot ovira**

A14: ...postopki so enostavno predolgi. Sem se zmes spraševal, če ima sploh smisel čakati ali naj odidem naprej. **Dvomi kot posledica dolgotrajnih azilnih postopkov**

A15: Na srečo sem dobil status begunca in si s tem oddahnil. Zdi se mi, da končno lahko zadiham in si začnem zares graditi življenje. **Nov začetek s pridobitvijo statusa begunca**

A16: ...imam zdaj veliko več pravic kot prej. Sedaj lahko končno delam. Sem zaposlen v eni izmed restavracij tu v mestu. **Vstop na trg dela ob pridobitvi statusa begunca**

A17: Prej sem bil odvisen od mesečne socialne oskrbe in kakšnih manjših denarnih nagrad, ker sem pomagal pri določenih dogodkih. Za osnovno življenje je bilo poskrbljeno, ampak več tisto ni bilo pravo življenje. **Finančna odvisnost pred pridobitvijo mednarodne zaščite**

A18: Živeti v domu, kjer si deliš sobo z več osebami ni enostavno, no ampak se nisem nikoli pritoževal. In tudi dejstvo, da si predhodno vedno moral povedati kam greš. **Nastanitev v domu Tafelspitz**

A19: Definitivno je služba velik korak ja. Je dober občutek, ko nisi toliko odvisen od drugih. Glede službe pa moram povedati, da mi je pomagala ena izmed prijateljic, ki je bila in je še prostovoljka v Tafelspitzu. Namreč pozna lastnika in so takrat slučajno nekoga iskali. Tako, da sem mogoče imel res srečo. **Vstop na trg dela ob pridobitvi statusa begunca**

A20: Trenutno sem v procesu selitve v novo stanovanje, sicer je manjša garsonjera, ampak zame čisto dovolj. S pomočjo prijateljev mi je uspelo najeti stanovanje in morem povedati, da se tega zelo veselim. **Selitev v stanovanje s pridobitvijo statusa begunca**

A21: In s pridobitvijo statusa begunca se mi zdi da lahko končno vidim svetlo prihodnost. **Nov začetek s pridobitvijo statusa begunca**

A22: Lastnica je bila zelo prijazna in mi je v bistvu še isti dan povedala, da če želim stanovanje, da je to moje. Počutil sem se dobrodošlega in sprejetega. **Občutek sprejetosti**

A22: Mislim, da je. Ampak je tu seveda pomembno, da si vsi med seboj pomagamo. Skratka jaz osebno imam dobro izkušnjo. Imaš razna društva in na sploh ljudi, ki so pripravljeni pomagati beguncem, tako, da če si aktiven je integracija lahko uspešna. **Možna uspešna integracija beguncev**

A23: Ko se enkrat naučiš jezika se mi zdi, da ni več nobenih večjih ovir. Takrat so vsa vrata odprta. **Jezik kot pomemben element integracije**

A24: Verjamem, da se najdejo ljudje, ki te ne sprejemajo, ampak nekega večjega občutka ne sprejemanja nisem občutil. Na splošno se mi zdi, da me je okolica lepo sprejela. Sam nimam z nobenim probleme. **Občutek sprejetosti s strani okolice**

A25: Se mi pa zdi, da mediji pogosto pišejo negativno o nas in zato mislim, da tisti ljudje, ki nas ne sprejemajo, da ne poznajo naše situacije. Niso imeli nobenega pravega stika z nami in jih je zato mogoče strah, ker se jim zdimo drugačni. Ampak res nismo drugačni. Vsi smo samo ljudje. **Negativni vpliv medijev**

A26: Ja, vseeno nisem edini musliman, ki živi v Feldbachu. Nas je kar veliko, zato mi je tudi bolj prijetno. Še vedno sem lahko jaz, čeprav Avstrija ni muslimanska država in ima drugačno kulturo. **Ohranitev lastne kulturne identitete**

A27: In niti nisem tu, da bi komu vsiljeval svojo vero, kot to pogosto pišejo mediji. **Negativni vpliv medijev**

A28: Zelo dobro, saj so mi dali občutek sprejetosti. Takrat sem bil prosilec za azil in sem zaradi tega imel veliko prostega časa in seveda starejši tudi, zato je nekako bilo idealno, da se povežemo. Tako sem se lahko veliko pogovarjal in utrjeval jezik. Skupaj smo se družili, igrali družabne igre, hodili na sprehod. Ta izkušnja mi je veliko pomenila. **Način integracije skozi prostovoljstvo v domu starejših**

A29: Pogosto smo hodili igrat nogomet z domačini. To je bil tudi en način kako sem spoznal nove ljudi. **Integracija skozi prostočasne aktivnosti**

A30: Sedaj ko sem dobil službo sem še dodatno pridobil nov krog ljudi, tako, da je s pridobitvijo statusa vse postalo bolje. **Večja možnost integracije s pridobitvijo statusa begunca**

A31: Lahko bi bilo boljše poskrbljeno, predvsem za prosilce za azil, saj si takrat zelo omejen. Sicer vem, da imajo sedaj probleme, ker ni več toliko tečajev nemščine. Sebastian Kurz je vse bolj zaostril in zato sem še toliko bolj srečen, da sem že pridobil status begunca, saj bi me drugače skrbelo. **Restriktivni ukrepi vlade z zmanjševanjem jezikovnih tečajev**

Individualni intervju (Sirija, pridobljen status begunca)

M1: Za Avstrijo sem slišal veliko dobrih stvari. Da je poskrbljeno za begunce. Imel sem dobro predstavo in upanje, da bom lahko končno imel normalno življenje. **Avstrija kot država odprta za begunce**

M2: Težko mi je bilo, ker nisem znal jezika. **Jezik kot ovira**

M3: Ni mi bilo enostavno, še posebej tiste prve dni, ko sem bil pridržan in nisem bil povsem prepričan kaj se bo z mano zgodilo. **Učinek kriminalizacije kot posledica restriktivnih ukrepov**

M4: Zdi se mi, da sem dobil vse potrebne informacije, ampak to predvsem takrat, ko sem prišel v Feldbach v Tafelspitz in so mi tu povedali kako naprej. **Pridobitev ustreznih informacij ob prihodu v Tafelspitz**

M5: Tu nam je pomagala občinska svetnica in prostovoljci. Oni so nam tudi omogočili učenje jezika. Učenje jezika mi je veliko pomenilo, in tu sem še posebej hvaležen Mariji in njeni družini. Z

njihovo pomočjo sem čez čas osvojil jezik tako, da mi je sedaj veliko lažje. **Učenje jezika s pomočjo prostovoljcev**

M6: Glede nastanitve, sem pa najprej živel v Tafelspitzu... **Nastanitev v Tafelspitzu**

M7: ...nato pa se presilil k Mariji in njeni družino, kjer živim še danes. Zame so kot druga družina. Mariji tudi pravim moja druga mama, saj me je sprejela kot svojega pravega otroka. **Nastanitev pri drugi družini**

M8: Želel sem v šolo pa nisem mogel, ker nisem dovolj dobro poznal jezika... **Jezik kot ovira, ki onemogoča vključitev v šolo.**

M9: ... želel sem si zaslužiti denar, pa nisem mogel, ker se nisem smel zaposliti. **Onemogočen dostop na trg dela prosilcev za azil**

M10: Sem se pa kljub temu poskušal redno vključevati v projekte, ki jih je organiziralo mesto. Zdi se mi, da je tu veliko priložnosti, ki nam omogočajo, da se povežemo s tukajšnjimi ljudmi. **Vključevanje v okolje skozi občinska dela**

M11: Ko sem bil v Tafelspitzu, smo fantje imeli tudi svoje nogometno ekipo in smo pogosto igrali s tukajšnjimi domačini. Na ta način sem si pridobil nove prijatelje s katerimi se družim še danes. **Povezovanje z domačini skozi prostočasne aktivnosti**

M12: Poleg tega sem kot prostovoljec hodil v dom starejših, kjer sem se družil s starejšimi in jim pomagal. Na ta način sem še bolj okrepil svojo nemščino. **Utrjevanje jezika skozi prostovoljstvo v domu starejših**

M13: Kot sem pa povedal že prej, mi je pri integraciji veliko pomagala tudi Marijina družina. **Pomoč pri integraciji s pomočjo »druge družine«**

M14: Boliše je v smislu tega, da imam možnost se zaposliti in tako postati finančno neodvisen... **Možnost zaposlitve s pridobitvijo statusa begunca**

M15: ...ker me je prej bilo strah, da bom deportiran. **Strah pred deportacijo v času čakanja na azil**

M16: ...še vedno nimaš vseh enakih pravic, kot jih imajo državljani. **Neenakopravnost v primerjavi z državljani**

M17: Bom pa kmalu pričel s šolanjem, tako, da se tega zelo veselim. Šolal se bom za negovalca, saj sem se med svojim prostovoljnim delom v domu starejših, spoprijateljil z eno varovanko, katera me je sprejela kot prijatelja. Hodim jo obiskovat skoraj vsak dan. Ona me je navdušila za ta poklic, da pomagam starejšim. **Šolanje**

M18: Definitivno se počutim sprejetega. **Občutek sprejetosti**

M19: Enakopravnega pa v določeni meri. Vseeno nimam toliko pravic, kot jih imajo pravi državljani. Vendar se zavedam, da je za to potreben čas. Verjamem, da bom čez čas postal enakopraven. **Enakopravnost v določeni meri**

M20: Na začetku je težko, ampak se da. Ko enkrat dobiš dovoljenje, da ostaneš tu, potem lahko začneš resnično živeti. **Možna uspešna integracija**

M21: Kultura tu je res drugačna kot doma v Siriji, vendar me to prav nič ne ovira. Jezik sem se naučil, tako da sem se dobro vključil v okolje. Imamo pa tudi skupine ljudi, ki so prav tako prišli iz Sirije in mi je hkrati lepo, da se lahko z njimi pogovarjam v svojem maternem jeziku. Na splošno mi je pa tukajšnja kultura všeč. **Ohranitev kulturne identitete**

Individualni intervju (Afganistan, pridobljen status begunca)

S1: Ja, želel sem priti v Avstrijo, ker imam tu prijatelja, ki mi je povedal, da je Avstrija varna država in da je najboljša kar se tiče prosilcev za azil. **Avstrija kot varna država za prosilce za azil**

S2: Seveda začetki niso bili enostavni, predvsem zaradi jezika... **Jezik kot ovira**

S3: Tu je veliko dobrih ljudi, ki so meni in ostalim pomagali pri samem procesu pridobitve azila. Tako sem dobil vse informacije, ki se jim potreboval. Seznanili so me kako poteka proces, kakšne so moje možnosti glede nastanitve, katere so moje pravice in kaj lahko naredim, da se bom lahko vključeval v okolje. **Pridobitev informacij**

S4: Hodil sem na tečaj nemščine in sedaj nimam več večjih problemov s komunikacijo. **Uspešno učenje jezika s pomočjo tečajev nemščine**

S5: Na začetku sem živel v Tafelspitzu, kjer sem si delil sobo s šestimi osebami... **Nastanitev v Tafelspitzu**

S6: ...sedaj, ko sem pa dobil status begunca pa živim v stanovanju pri prijatelju. **Selitev na svoje ob pridobitvi statusa begunca**

S7: Življenje je veliko bolje, saj lahko zdaj normalno delam in služim. **Vstop na trg dela ob pridobitvi statusa begunca**

S8: Za sobo je bilo potrebno dati 12€ na dan, 150 € na mesec pa sem dobil za prehrano. **Osnovna finančna oskrba**

S9: Prej sem pomagal mestu s tem, da sem čistil in urejal okolico, potem na primer čistil prostor po koncertih in podobno. Za to smo prejeli nekaj denarja, kar je seveda bolje kot nič. **Integracija prosilcev za azil skozi občinska dela**

S10: Sem pa tudi bil reden prostovoljec v domu starejših, kjer sem veliko časa preživel s tamkajšnjimi ljudmi. Z njimi sem se pogovarjal, hodil na sprehode. Povezal sem se tudi z nekaterimi tamkajšnjimi delavci, ki so bili podobne starosti kot jaz. Tako sem tudi dobil priložnost, da spoznam nove ljudi in dobim nove prijatelje. **Prostovoljstvo v domu starejših kot način spoznavanja in povezovanja ljudi**

S11: Ko sem bil prosilec za azil, sem moral vedno prej sporočiti, če sem želel kam iti, vendar kljub temu smo se lahko prosto gibali. **Nadzor nad prosilci za azil**

S12: No zdaj že 10 mesecev delam kot poštar. **Pridobitev zaposlitve**

S13: Mislim, da mi je pri integraciji veliko pomagalo prostovoljstvo. Ne le, da sem se povezal z novimi ljudmi, s tem sem utrjeval jezik. **Utrjevanje jezika skozi prostovoljstvo**

S14: Drugače pa smo se z drugimi prosilci za azil veliko hodili kopat v mestno kopališče...Naredil sem tudi izpit za reševalca iz vode in se vključil v plavalno društvo, kjer sem delal tudi kot spremljevalec otrok v šoli v naravi. Mislim, da je vse to pomembno vplivalo na mojo integracijo,

saj sem naenkrat pridobil v svoje življenje nov krog ljudi. Enkrat sem plavalno društvo celo povabil v Tafelspitz in jim skuhal kosilo. **Vključevanje v okolje skozi prostočasne aktivnosti**

S15: Ja, počutim se sprejetega...Se mi zdi, da so ljudje prijazni in me nikoli niso gledali postrani... Zelo sem zadovoljen. Avstrija je res super država, in Feldbach je odlično mesto. Ljudje so zelo odprti. Počutim se sprejetega in tu sem si začel ustvarjati novo življenje. **Občutek sprejetosti**

S16: Enakopravnega tudi, vendar ne iz pravnega vidika, saj še vedno nimam enakih pravic kot državljani, ampak nikoli se nisem počutil manjvrednega. **Pravna neenakopravnost**

S17: Je drugačna kultura, ampak vseeno imam občutek, da sem lahko jaz. **Ohranitev lastne kulturne identitete**

Skupinski intervju (Afganistan, pet prosilcev za azil)

O1: Dobil sem vse potrebne informacije... **Pridobitev informacij**

O2: vendar pa postopek, ki določa kdo bo dobil azil in kdo ne, poteka preveč dolgo. Tu sem že od leta 2015 in še vedno ne vem, če naj ostanem ali grem. Ni enostavno, ko ne veš kaj se bo zgodilo s tabo oz. da nimaš zasigurano prihodnost. Sicer razmišljam pozitivno, vendar bom pa bolj miren, ko dobim status begunca. **Dvomi kot posledica dolgotrajnih azilnih postopkov**

O3: ...da kot prosilci za azil ne smemo delati. Res imamo poskrbljeno za osnovno življenje, vendar bi bil zelo vesel, če bi se lahko zaposlil in kaj zaslužil. **Onemogočen dostop na trg dela prosilcev za azil**

O4: ...da imamo tu priložnost, da pomagamo mestu kot občinski delavci. S tem tudi nekaj malega zaslužimo. **Način integracije skozi občinska dela**

O5: Meni trenutno predstavlja oviro to, da se kot prosilec za azil ne morem zaposliti, saj že z samo službo si širiš socialno mrežo. Zdaj smo pa bolj ali manj prepuščeni samim sebi. **Onemogočen dostop na trg dela prosilcev za azil**

O6: Se pa probamo redno vključevati v projekte, ki jih ponuja mesto. Imeli smo predavanja o tukajšnji kulturi. In zdi se mi, da smo prek projektov in prostovoljstva navezali stike z domačini.

Vključevanje v okolje kot pozitiven učinek povezovanja

O7: ...mediji dajejo napačno predstavo o nas. Res nismo slabi. Smo samo ljudje. Želimo si samo mirno in pravično življenje. Nočemo nobenemu nič slabega. **Negativen vpliv medijev**

O8: Počutim se sprejetega tu. **Občutek sprejetosti**

O9: Glede pravic pa žal ne moremo povedati, da bi bili enakopravni, saj nam je marsikaj omejeno.

Neenakopravnost zaradi omejenih pravic

J1: Ja postopki so res predolgi. **Predolgi azilni postopki**

J2: življenje v Tafelspitzu tudi ni življenje, ki bi ga lahko živel celo večnost. Nas je kar nekaj in si moramo deliti vse, kar ni enostavno. **Nastanitev v Tafelspitzu**

J3: Rad bi šel na svoje in imel službo, vendar to kot prosilec za azil ni mogoče. Ne smemo delati. Delamo le kot prostovoljci. **Onemogočen dostop na trg dela prosilcev za azil**

J4: Pomagamo pri urejanju mesta in zato dobimo nagrado... **Vključevanje v okolje skozi občinska dela**

J5: Ja država nam je dala in poskrbela, da imamo osnovne stvari za življenje, vendar pa nas vseeno omejuje, saj zdaj živim tako že tri leta in rad bi postal neodvisen. **Finančna odvisnost od restriktivne države**

J6: Me pa tudi skrbi, ker menim, da je sedanja vlada precej proti nam. **Strah pred restriktivno vlado**

J7: ...postopki so res dolgi. **Dolgi azilni postopki**

J8: Ampak zdaj ko sem se naučil jezik, se mi zdi, da je veliko lažje. **Jezik kot način integracije**

J9: ...zdi se mi, da neka popolna integracija trenutno še ni mogoča, saj so naše pravice precej omejene. **Neenakopravnost zaradi omejenih pravic**

J10: Kljub temu, da osvajamo jezik in se lahko sporazumevamo v nemščini, je problem, ker ne moremo delati. Brez službe pa ni denarja. In če ni denarja ne moreš dobiti svojega stanovanja, ne moreš v bistvu narediti nobenega velikega koraka. **Posledice onemogočenega dostopa na trg dela prosilcev za azil**

J11: Ja zdi se mi, da nas okolica lepo sprejema. Ni nobenih grdih pogledov, kljub temu, da prihajamo iz druge kulture. **Občutek sprejetosti**

J12: V bistvu mi veliko pomeni, da lahko še vedno ohranjam svojo kulturno, saj imamo v bližini tudi versko kulturni center. **Možnost ohranitve lastne kulture**

J13: Sem pa opazil, da nas mediji pogosto opisujejo kot nekoga, ki izkorišča in predstavlja grožnjo. Ja, časopisi...predvsem »Krone«...ti pišejo o nas napačne stvari, kot na primer, da so ljudje iz Afganista prišli v Avstrijo samo za to, da bi od njih želeli denar in da za to ne bi delali. Ampak to ni res, še kako si želimo delati, vendar ne smemo. Če bi lahko delal brez strahu v Afganistanu bi ostal tam. **Negativni vpliv medijev**

J14: Prav tako se je videlo, da so nas nekatere politične stranke izkoriščale za svoj dobrobit, samo da bi tako dobili na svojo stran več ljudi. **Izkoriščanje s strani političnih strank**

E1: ...postopki so predolgi. Težko je, ker ne veš kaj bi. Sem pozitiven, vendar še vedno je nekje zadaj v glavi dvom, da bom moral oditi. **Dvom kot posledica dolgih azilnih postopkov**

E2: In sedanja vlada mislim, da ni na naši strani, kar me skrbi, da bodo vedno bolj strogi zakoni, zaradi česar ne bomo smeli ostati tu. **Skrbi zaradi nove vlade**

E3: ... je na začetku res največja ovira bil jezik. **Jezik kot ovira**

E4: Je pa dobro, ker smo imeli možnost tečajev nemščine in to mi veliko pomeni, ker lahko komuniciram z ostalimi in ker si bom kasneje lahko našel službo. **Učenje jezika s pomočjo tečajev**

E5: Kot druga ovira je pa definitivno dolgotrajni azilni postopek, vendar pa jih večina tu vseeno dobi, zato razmišljam pozitivno....preden ne dobiš azil je kljub vsemu prisoten še tisti majhen strah. **Strah, ki jih prinaša dolgi azilni postopek**

E6: ...celo z današnjo vlado, ki skuša vse skupaj še bolj omejiti. **Vlada, ki omejuje**

E7: Jezik je zares tista največja ovira, ki dela nekoliko težav pri vključevanju v okolje, vendar se trudimo. **Jezik kot ovira**

E8: Zdi se mi, da nam bo veliko lažje ko bomo dobili azil, saj bomo tako lahko vstopili na trg dela.

Onemogočen dostop na trg dela prosilcev za azil

E9: Počutim se sprejetega... **Občutek sprejetosti**

E10: ...vendar enakopravnega pa ne, saj nimamo veliko pravic. **Neenakopravnost zaradi omejenih pravic**

W1: ...predolgi postopki, strah, da boš deportiran. **Strah pred deportacijo, ki jih prinašajo dolgi azilni postopki**

W2: Je pa res, da sem skozi celoten proces bil deležen pomoči. Že takoj na začetku so mi vse razložili, kako poteka postopek in kakšne so moje dolžnosti. **Pridobitev informacij glede azilnega postopka**

W3: Vendar je prva ovira definitivno bil jezik. Nisem nič razumel. Ampak so mi pomagali, vendar se mi zdi, da je vse potekalo zelo počasi. **Jezik kot ovira**

W4: V bistvu še sedaj obravnavajo mojo prošnjo za azil. Hodim na razgovore glede azila, vendar se še vedno ni nič premaknilo. Vse skupaj traja predolgo. Mi pa tu čakamo in čakamo. **Dolgi azilni postopki**

W5: Vsi smo tu prostovoljci v domu starejših, tako da je to definitivno en način, ki nam pomaga pri integraciji. Starejši in njihovi svojci nas sprejemajo in to je res dober občutek. **Prostovoljstvo v domu starejših**

W6: Mi je pa pomembno, da imamo drug drugega in si stojimo ob strani. Veliko stvari delamo skupaj, saj je lepo ko se lahko pogovarjaš v svojem jeziku. Se vseeno tako lažje izražaš in lažje poveš, opišeš stvari. Torej pomembno mi je, da imam priložnost komunicirati tako z tukajšnjimi domačini, kot tudi s svojimi ljudmi. **Pomembnost komunikacije v maternem jeziku**

W7: Še vedno sem prosilec za azil, tako da nisem enakopraven, ker nimam veliko pravic. **Neenakopravnost zaradi omejenih pravic**

W8: Vendar se tu ne počutim ogroženega in noben ne ravna z mano slabo, tako, da se počutim sprejetega. **Občutek sprejetosti**

Z1: Mislim, da je poskrbljeno za nas, dobili smo vse potrebne informacije. **Pridobitev informacij**

Z2: Bi pa res bilo veliko boljše, če bi postopki bili krajši, saj bi si tako lahko prej našli službo in začeli z novim življenjem. Tako pa nam ostale le to, da čakamo. **Predolgi azilni postopki**

Z3: Seveda mi na začetku ni bilo lahko, saj nisem poznal jezika. Nič nisem razumel. Pogovarjali smo se v angleščini, vendar je vseeno komunikacija bila težka. **Jezik kot ovira**

Z4: Ampak nikoli nisem bil sam, vedno mi je nekdo pomagal pri urejanju vseh papirjev. **Pomoč pri azilnem postopku**

Z5: ...kot prosilec za azil nimaš veliko pravic, kar je precej velika ovira, saj se ne moreš popolnoma vključiti v okolje. **Omejene pravice kot ovira pri integraciji**

Z6: Sem prostovoljec tu v domu starejših. Z njimi se igram družabne igre, oni mi pa pomagajo pri utrjevanju jezika. **Učenje jezika skozi prostovoljstva v domu starejših**

Z7: Ja, počutim se sprejetega. Res je, da je potreben čas, da te sprejmejo, vendar je mogoče. Tako, da sem na splošno zadovoljen tu. **Občutek sprejetosti**

Z8: Enakopravni pa seveda nismo, ker nimamo veliko pravic. **Neenakopravnost zaradi omejenih pravic**

Z9: Mediji res uničujejo našo podobo, zato se mi zdi pomembno, da ljudje pogledajo našo situacijo bolj podrobno, bolj od blizu. **Negativni vpliv medijev**

Individualni intervju (Sirija, pridobljen status begunca).

K1: Slišal sem veliko dobrih stvari o Avstriji, da je odprta za nas. Želim študirati in se zaposliti, da bom potem lahko poskrbel zase. **Avstrija kot odprta država**

K2: Nisem poznal jezika, zato je vse bilo težko. In jezik je zelo pomemben in ga moraš osvojiti, če želiš graditi novo življenje. **Jezik kot ovira**

K3: Hodil sem na tečaje nemščine, in veliko so mi tudi pomagali prostovoljci. Res sem veliko vložil v to, da se čimprej naučim nemščino. **Učenje jezika s pomočjo tečajev nemščine**

K4: Največja ovira je bila to, da nisem mogel nič. Na začetku sem se samo učil jezik, saj brez tega nisem mogel v šolo. **Jezik kot ovira**

K5: Kot prosilec za azil pa tudi nisi mogel delati... **Onemogočen dostop na trg dela prosilcev za azil**

K6: ...zato si odvisen od osnovne pomoči. In težko mi je, saj res nočem prositi za pomoč. Rad bi poskrbel sam zase. Ampak ta situacija te žal sili v to, da zaprosiš za pomoč. **Odvisnost od osnovne pomoči**

K7: Sedaj se počutim veliko bolj varnega. **Občutek varnosti ob pridobitvi statusa begunca**

K8: Prej mi ni bilo lahko, ker je v meni bil nenehen občutek, da pa mogoče ne bom smel ostati tu. In postopek navadno traja dolgo. V mojem primeru 3 leta. **Dvom kot posledica dolgih azilnih postopkov**

K9: Je pa boljše zato, ker sem sedaj prišel s šolo in vem da se bom lahko v prihodnosti tudi zaposlil. Lažje načrtujem svoje življenje, sedaj ko vem, da lahko останem tu. **Vključitev v izobraževalni sistem s pridobitvijo statusa begunca**

K10: Prvi korak je bil jezik. Z učenjem jezika mi je bilo vedno bolj lažje, saj sem lahko lažje komuniciral z ljudmi, ki živijo tu. **Jezik kot način integracije**

K11: Hodil sem na tečaje nemščine... **Udeleženos tečajev nemščine**

K12: ... imeli smo tudi predavanja o tukajšnji kulturi. **Kulturna predavanja**

K13: Pogosto prihajam tudi sem v dom starejših, kjer se veliko pogovarjam z ljudmi, ki živijo in delajo tu. Oni so bili prvi, ki so mi dali občutek sprejetosti in oni so bili tisti, ki so mi pomagali, da se lažje integriram. **Prostovoljstvo v domu starejših kot način integracije**

K14: Drugače pa sem tudi bil na raznih dogodkih, se vključil v športne aktivnosti in to mi je omogočilo stik s tukajšnjimi ljudmi. Spoznal sem veliko dobrih ljudi, ki so del mojega življenja. To

mi veliko pomeni. Res sreča, da obstajajo ljudje, ki ti pomagajo, saj država ne naredi veliko za nas.

Vključevanje v okolje skozi prostočasne aktivnosti

K15: Zdi se mi, da država kot institucija dela proti nam. Predvsem to, da nam omejujejo pravice, grozijo z deportacijami. **Omejene pravice kot posledica restriktivne države**

K16: Sedanja vlada je res skrajno proti nam in se mi zdi, da predstavljajo napačno sliko o migrantih. Želim si, da ljudje znajo, da nismo prišli sem, da bi koga ogrožali. Želimo samo normalno življenje, da bi lahko normalno hodili in končali šolo, se zaposlili in poskrbeli zase in za svoje družine. To je vse. Saj, a si ne želimo vsi tega...Normalnega življenja, brez nevarnosti. **Restriktivna vlada**

K17: Mediji so pogosto tudi na strani države. Večkrat vidim napačne zgodbe o nas. Predstavljajo nas kot da smo teroristi. Ampak želim, da ljudje vedo, da nas naša vera ne uči, da bi ubijali. Nočem, da nas vidijo kot ekstremiste, zato ker to nismo. Smo normalni ljudje, kot vsi tukaj. **Negativni vpliv medijev**

K18: Zdi se mi, da ja. Nimam nobenega problema z ljudmi, ki živijo v tem mestu, zato se počutim sprejetega. **Občutek sprejetosti**

K19: Ne popolnoma. Še vedno menim, da je državljanom v Avstriji lažje, kot nam, ki to nismo, saj moramo za vse stvari, ki jih želimo doseči vložiti več truda. Da bi se lahko šolal sem se moral najprej naučiti jezik in doseči ustrezen nivo znanja. Šolanje v Siriji je popolnoma drugačno kot tu, vse je novo. **Neenakopravnost**

K20: Res je, da je življenje tu drugačno kot doma. Drugačen jezik, drugačna vera, drugačna kultura. Lepo mi je, da imam tu tudi kolege, ki so iz Sirije, tako da imam še vedno možnost komunicirati v svojem maternem jeziku. Zdi se mi, da še vedno lahko normalno prakticiram svojo vero, saj imamo tu v bližini verski kulturni center... Zdi se mi, da se tu ljudje spoštujemo ne glede na to kakšne vere si. No vsaj jaz imam take izkušnje. Verjamem pa, da ni vsepovsod tako. Ampak zdi se mi pomembno, da se učimo drug od drugega in da se sprejemamo ne glede na to od kje prihajamo. Vsak človek si zasluži spoštovanje. **Ohranitev kulturne identitete**

K21: Trenutno sem pri enem prijatelju, ki sem ga spoznal tu. Imeli so doma eno prazno sobo in so me povabili, da stanujem tam, dokler želim. Sem zelo vesel, saj imam svoj mir in se lahko učim.

Nastanitev pri prijatelju

Individualni intervju (Afganistan, subsidiarna zaščita)

H1: Zdi se mi, da sem dobil na začetku neke osnovne informacije, ki sem jih potreboval, ampak se mi zdi, da nimajo veliko časa zate. So mi pa v veliko pomoč bili prostovoljci in ljudje tu v mestu. Preko prostovoljca sem spoznal odvetnika, ki mi je veliko pomagal in razložil kakšne so moje opcije. Pridobitev informacij s strani prostovoljcev in odvetnika

H2: Zdaj sem že nekaj časa tu in sem pridobil subsidiarno zaščito, tako da še vedno lahko ostanem tu. No ta prijatelj, ki je odvetnik mi je tudi povedal, da če si najdem službo in se bom dobro vključil v okolje, da imam dobre možnosti, da bom lahko tu tudi ostal. Možnost pridobitve statusa begunca v prihodnosti

H3: Preden sem sploh prišel v Feldbach, sem bil na Dunaju v kampu. In tam mi je bilo grozno, saj nas je bilo veliko in noben ni vedel kaj bo z nami. Neprijetna izkušnja. Nastanitev v kampu kot slaba izkušnja

H4: Ko so začeli s postopkom, sem prišel v Feldbach, kjer sem živel Tafelspitz. Tu je bilo veliko boljše, čeprav sem si moral deliti prostore z ostalimi. Ampak sem vsaj dobil občutek, da se je nekaj premaknilo. Nastanitev v Tafelspitzu

H5: Prvi problem je bil jezik. Nemščina je težek jezik, zato me je bilo strah, da se ga ne bom mogel naučiti, vendar je s pomočjo tečajev nekako šlo. Res sem želel ostati, zato sem se trudil, da bi lahko tu pričel novo življenje. Je pa težko, saj nikogar ne poznaš, zato sem vedel, da se najprej moram naučiti jezik, da se bom potem lažje povezal z ostalimi ljudmi. Jezik kot ovira

H6: Hodil sem na razne dogodke, katere je organiziralo mesto, razne koncerte. Vključevanje v okolje skozi prostočasne aktivnosti

H7: Redno sem hodil na jezikovne tečaje. Jezikovni tečaji

H8: ... in predavanja ter dogodke o različnih kulturah, kako živeti skupaj, o vrednotah.

Vključevanje v predavanja o multikulturnosti

H9: Veliko sem delal tudi kot prostovoljec tu v domu starejših. In ta izkušnja mi je res dala veliko, saj sem se s tem učil vsakdanji jezik. Starejši so zelo prijazni in res so mi veliko pomagali pri učenju jezika in na sploh z navezovanjem stikov z drugimi, saj sem spoznal tudi njihove družine. Učenje v sklopu prostovoljstva v domu starejših

H10: Na začetku se sicer nisem mogel zaposliti. Onemogočen dostop na trg dela prosilcev za azil

H11: ... ampak sem veliko pomagal pri skrbi za okolico. Vključevanje v okolje skozi občinska dela

H12: ... opravljal sem tudi sezonska dela... Vključevanje skozi sezonska dela

H13: Mi je lažje, saj sem začel delati. To mi predstavlja pomemben korak v življenju, predvsem tudi zato, da dobim možnost za pridobitev statusa. Zaposlitev kot upanje pridobitve statusa begunca

H14: Skupaj s prijateljem sem se odselil tudi v podnajemniško stanovanje, tako da mi je sedaj veliko bolje, kot prej ko sem živel v Tafelspitzu. Selitev v stanovanje

H15: Vem, da nimam še statusa begunca, ampak se res trudim in upam, da bom tega tudi čez čas dobil. Kot sem povedal prej, mi je odvetnik povedal, da imam dobre možnosti. Celo sedaj, ko imam službo, živim na svojem in se res trudim vključiti v okolje. Upam, da bom lahko ostal tu. Upanje pridobitve statusa begunca

H16: Zdi se mi, da so me vsi lepo sprejeli in nimam večjih problemov... Zdaj, če gledam svojo lastno izkušnjo, menim, da sem lepo sprejeti. Občutek sprejetosti

H17: To, da sem vključeni v aktivnosti mesta mi je pomagalo...no mi še pomaga, da je moja nemščina vedno boljša. Učenje jezika skozi aktivnosti mesta

H18: To ne popolnoma, saj si lahko popolnoma enakopraven šele, ko si državljan. Neenakopravnost

H19: Ja res je drugačna kultura tu. Sem rabil kar nekaj časa, da se privadim, ampak vseeno mislim, da sem lahko zvest svoji kulturi. Sem muslimanske vere in veliko mi pomeni, da imamo tu v bližini verski kulturni center. Tako, da še vedno imam tudi ljudi, ki so enake kulture kot jaz in hkrati sem spoznal ljudi, ki imajo drugačno kulturo. Pa vendarle se razumem z vsemi. Zdi se mi pomembno, da se drug od drugega učimo, ker na koncu smo vsi isti pod kožo. Vsi smo ljudje. Ohranitev kulturne identitete

H20: Ampak kolikor pa spremljam preko medijev, pa se mi zdi, da je veliko ljudi proti imigrantom. Ampak to so tudi mediji, ki radi prikazujejo predvsem negativne stvari. In potem mediji s svojimi zgodbami pogosto prestrašijo ljudi, ki mislijo, da bomo uničili njihovo državo. Ampak to seveda ni res. Negativni vpliv medijev

Individualni intervju (Sirija, pridobljen status begunca)

R1: Vedel sem, da želim nekam kjer bom varen in kjer bom lahko dobil službo. Vsi so govorili o Nemčiji, Avstriji in Švedski. Avstrija kot ena izmed držav, ki omogoča boljše življenje

R2: No na koncu me je dobila policija in sem pristal na Dunaju in potem pristal tu v Feldbachu. Vendar sedaj želim tu ostati. Onemogočena izbira države

R3: Imel sem mešane občutke. Bil sem vesel, da sem prispel v Avstrijo, vendar sem se potem hitro spet moral soočiti z novo realnostjo. Nobenega nisem poznal, nisem se počutil domačega, saj sem celo življenje živel samo v Siriji. Priznam, da me je bilo strah kako bo moje življenje potekalo tu.

Strah pred neznanim

R4: Mislim, da sem tudi dobil informacije glede postopka. Pridobitev informacij

R5: Tu v Feldbachu sem najprej živel v Tofelspitzu, kjer mi ni bilo najbolj všeč, saj nas je bilo preveč v sobi. Nastanitev v Tofelspitzu

R6: Ko sem dobil status begunca sem se kmalu zatem odselil drugam. Selitev ob pridobitvi statusa begunca

R7: Z enim izmed prijateljem, ki sem ga spoznal v Tofelspitzu, sva najela manjše stanovanje tu v Feldbachu. Selitev v stanovanje po pridobitvi statusa begunca

R8: In na začetku nič ne razumeš. Jezik kot ovira

R9: Hodim pa redno na tečaje nemščine in to mi je veliko pomagalo, da se povežem z drugimi.

Učenje jezika s pomočjo tečajev

R10: Ampak ko sem se naučil osnove, je bil spet problem, ker nisem smel imeti službe, ker mi to kot prosilcu za azil ni bilo dovoljeno. In zaradi tega sem imel veliko prostega časa, kar me je motilo, saj sem prišel sem, da bi delal in poskrbel zase in si uredil življenje. Onemogočen dostop na trg dela prosilcev za azil

R11: Sem pa potem v prostem času veliko igral nogomet z fanti v Tofelspitzu. Najprej smo veliko igrali mi med sabo, vendar smo se potem parkrat na igrišču srečali z domačini in se tako povezali. Potem smo se kar zmenili, da igramo dvakrat na teden. To mi je bilo super, saj sem tako nemščino začel uporabljati v svojem vsakdanjiku. Mislim, da je to tisti pravi način s katerim se največ naučiš jezika. Vključevanje v okolje skozi prostočasne aktivnosti

R12: Sem pa kar dolgo bil prostovoljec tu v domu (*dom starejših*). To mi je pomagalo, da se povežem z ljudmi, da se dodatno učim jezik in da si zapolnim čas. Prostovoljstvo v domu starejših

R13: Urejal sem tudi mesto. Skrbel za čistočo. Tudi to mi je potem pomagalo, da sem spoznal nove ljudi, ki so me povezali z drugimi. Vključevanje v okolje skozi občinska dela

R14: Super, res dobra izkušnja. Dobro so nas sprejeli. Dan smo preživeli tako, da smo se kartali, hodili na sprehode, in se predvsem veliko pogovarjali. Nekateri so nam pomagala pri pisanju. Ta izkušnja mi je veliko pomagala pri učenju jezika. In to zelo cenim. Učenje jezika skozi prostovoljstvo v domu starejših

R15: Veliko sem se hodil na predavanja in tečaje, kjer sem se povezal z ljudmi, ki živijo tu. Na ta način smo se učili en od drugega, kar se mi zdi pomembno in se tako naučimo skupaj živeti. Vključevanje v medkulturne projekte

R16: Meni je pomagalo, da sem začel delati. Zdaj delam kot kuhar in sem v službi dobil prijatelje in si tak povečal svoj socialni krog. Zaposlitev kot način integracije

R17: Ja, počutim se sprejetega. Z ljudmi, ki komuniciram so zelo prijazni. Nimam nobenih težav... Menim, da je moja zgodba uspešna, zato pravim, da je mogoča uspešna integracija. Mislim, da sem se dobro integriral in da me ljudje tu sprejemajo. **Občutek sprejetosti**

R18: Zdi se mi, da je Avstrija še vedno bolj odprta do migrantov kot nekatere druge države. **Avstrija kot odprta država za migrante**

R19: Je pa res, da se je skozi leta marsikaj spremenilo. Nastopila je nova vlada in s tem tudi bolj stroga pravila za nas. Tako, da bi lahko rekli, da trenutno država želi omejiti vstop beguncem. **Omejitve vstopa kot posledica restriktivne vlade**

R20: Tu v bližini imamo versko kulturni center, in tako sem še vedno lahko del svoje kulture. **Ohranitev kulturne identitete**

Individualni intervju (Afganistan, prosilec za azil)

L1: Želela sva v Nemčijo, vendar so naju v Avstriji zaprli. Tako, da sva potem tu ostala. **Onemogočena izbira države**

L2: Mislim, da ja. Mogoče ne takoj na začetku. Povedali so mi bistvene stvari, kako bo potekalo življenje v tem času ko čakam na odločitev glede azila. Prosil sem, da z bratrancem ostaneva skupaj, tako da sva lahko skupaj prišla v Feldbach. Tu sva prišla v Tafelspitz in so nama podrobneje povedali vse informacije, ki so naju zanimala. **Pridobitev podrobnejših informacij v Tafelspitzu**

L3: Vesel sem, da imam streho nad glavo, ampak to ni pravi dom, saj si vse moreš deliti z drugimi. Želim si svojo sobo. Soba, ki bi bila samo zame. Da bi lahko imel več miru. Tu pa si nenehno z nekom. Ne moreš se zares umakniti. **Nastanitev v Tafelspitzu**

L4: Ja, res so dolgi. Predolgi. Najhujše je to čakanje in čakanje. Ne veš kaj se bo s tabo zgodilo. Boš lahko ostal ali ne. To me zelo moti. Rad bi naredil nek korak naprej, vendar ne morem. Imam veliko prostega časa. **Predolgi azilni postopki**

L5: Sicer delam razne stvari, ampak še vedno pa ne smem imeti službe, da bi lahko služil denar. **Onemogočen dostop na trg dela prosilcev za azil**

L6: Priznam, da sem že nekajkrat želel oditi drugam, saj se mi je zdelo brezupno, saj med čakanjem ne moreš nič. Težko si planiram prihodnost, če ne vem kaj točno se bo zgodilo. Saj poskušam biti pozitiven, ampak dokler ne dobiš statusa, nikoli zares ne veš kaj se bo zgodilo. **Dvom kot posledica dolgega azilnega postopka**

L7: Veliko se družimo, kartamo, igramo nogomet. To delamo tudi z ljudmi, ki živijo tu. Kar veliko igram nogomet z Avstrijci. **Vključevanje v okolje skozi prostčasne aktivnosti**

L8: Sem pa tudi prostovoljec v domu starejših. Starejši so mi tudi pomagali pri jeziku. **Učenje jezika skozi prostovoljstva v domu starejših**

L9: Na začetku je bilo zelo težko, saj mi je še vedno, ker ne delam to kar si želim. In želim si delati, vendar ne morem. **Onemogočen dostop na trg dela prosilcev za azil**

L10: Ampak smo imeli tečaje nemščine, kar mi je veliko pomagalo. **Učenje jezika s pomočjo tečajev**

L11: Pa tudi prostovoljci v Tafelspitzu so nam veliko pomagali pri učenju. So dobri ljudje, prijazni. **Učenje jezika s pomočjo prostovoljcev**

L12: In pomagajo mi tudi starejši v domu. Z njimi se kar veliko pogovarjam in to mi pomaga. **Učenje jezika skozi prostovoljstva v domu starejših**

L13: Najbolj me moti, ker se ne morem zaposliti. Rad bi delal, rad bi služil denar. In ne morem. Težko mi je, ker ne morem nič. Zdi se mi, da samo čakam. **Onemogočen dostop na trg dela prosilcev za azil**

L14: Ko je sezonsko delo, potem grem delat to, vendar to ni prava služba. **Vključevanje v okolje skozi sezonsko delo**

L15: S temi ljudmi, ki sem v stiku se počutim sprejete. Vendar včasih, ko grem v trgovino imam občutek, da me kdo pogleda postrani. Tega ne razumem, saj me ne poznajo. **Občutek delne sprejetosti**

L16: Mislím, da so za to veliko krive zgodbe v časopisih, saj sem pogosto videl napačne zgodbe o mojih ljudeh. Pišejo, da smo nasilni in da delamo probleme. Ne poznam nobenega tu v Feldbachu,

ki bi delal kakšne probleme. In potem ljudje to berejo in seveda brez, da bi nas sami spoznali, verjamejo takim zgodbam, ki pa so popolnoma neresnične. **Negativni vpliv medijev**

L17: Mislim, da nam je zelo težko, saj je za nas vse novo in potrebno je veliko delati, da si potem sprejeti. Možno seveda je. Ampak, če nimaš statusa bo težko, saj ne moreš biti del mnogih področij. Ne moreš si najti službe, v šolo težko prideš. Ko enkrat dobiš status mislim, da je veliko lažje. Potem delaš in spoznaš nove ljudi. Začneš dobivati plačo in si lahko privoščiš stvari. Lahko greš na svoje. **Možnost uspešne integracije ob pridobitvi statusa**

L18: Ja, tu nas je kar veliko muslimanov, tako da menim, da ni tak problem. To mi tudi veliko pomeni, saj imam ljudi z enako kulturo. **Ohranitev kulturne identitete**

Nacionalna raven	
Učinek kriminalizacije kot posledica restriktivne ukrepov	
A1	Počutil sem se kot kriminallec, ko so me zaprli. In nisem kriminallec.
M3	Ni mi bilo enostavno, še posebej tiste prve dni, ko sem bil pridržan in nisem bil povsem prepričan kaj se bo z mano zgodilo.
L1	Želela sva v Nemčijo, vendar so naju v Avstriji zaprli. Tako, da sva potem tu ostala.
Omejenost pri izbiri države	
A5	... najprej sem želel v Nemčijo, vendar sem potem zaradi policije pristal tu.
R2	No na koncu me je dobila policija in sem pristal na Dunaju in potem pristal tu v Feldbachu. Vendar sedaj želim tu ostati.
L1	Želela sva v Nemčijo, vendar so naju v Avstriji zaprli. Tako, da sva potem tu ostala.
Avstrija kot odprta država	
A6	... sem Avstrijo kot Nemčijo videl kot državi, ki poskrbita za begunce.
M1	Za Avstrijo sem slišal veliko dobrih stvari. Da je poskrbljeno za begunce. Imel sem dobro predstavo in upanje, da bom lahko končno imel normalno življenje.
S1	Ja, želel sem priti v Avstrijo, ker imam tu prijatelja, ki mi je povedal, da je Avstrija varna država in da je najboljša kar se tiče prosilcev za azil.
K1	Slišal sem veliko dobrih stvari o Avstriji, da je odprta za nas. Želim študirati in se zaposliti, da bom potem lahko poskrbel zase.
R1	Vedel sem, da želim nekam kjer bom varen in kjer bom lahko dobil službo. Vsi so govorili o Nemčiji, Avstriji in Švedski.
R18	Zdi se mi, da je Avtsrija še vedno bolj odprta do migrantov kot nekatere druge države.
Restriktivna politika	
A7	Priznam pa da so me na poti sem začeli obdajati dvomi. Zaradi zavračanja in zaprtosti mej sem dobil občutek, da tu nismo zaželeni. Kot da smo huda grožnja, ki bo uničila Evropo.

K15	Zdi se mi, da država kot institucija dela proti nam. Predvsem to, da nam omejujejo pravice, grozijo z deportacijami.
Restriktivna vlada	
A31	Lahko bi bilo boljše poskrbljeno, predvsem za prosilce za azil, saj si takrat zelo omejen. Sicer vem, da imajo sedaj probleme, ker ni več toliko tečajev nemščine. Sebastian Kurz je vse bolj zaostрил in zato sem še toliko bolj srečen, da sem že pridobil status begunca, saj bi me drugače skrbelo.
J6	Me pa tudi skrbi, ker menim, da je sedanja vlada precej proti nam.
J14	Prav tako se je videlo, da so nas nekatere politične stranke izkoriščale za svoj dobrobit, samo da bi tako dobili na svojo stran več ljudi.
E2	In sedanja vlada mislim, da ni na naši strani, kar me skrbi, da bodo vedno bolj strogi zakoni, zaradi česar ne bomo smeli ostati tu.
E6	...celo z današnjo vlado, ki skuša vse skupaj še bolj omejiti.
K16	Sedanja vlada je res skrajno proti nam in se mi zdi, da predstavljajo napačno sliko o migrantih. Želim si, da ljudje znajo, da nismo prišli sem, da bi koga ogrožali. Želimo samo normalno življenje, da bi lahko normalno hodili in končali šolo, se zaposlili in poskrbeli zase in za svoje družine. To je vse. Saj, a si ne želimo vsi tega...Normalnega življenja, brez nevarnosti.
R19	Je pa res, da se je skozi leta marsikaj spremenilo. Nastopila je nova vlada in s tem tudi bolj stroga pravila za nas. Tako, da bi lahko rekli, da trenutno država želi omejiti vstop beguncem.
Ovire prosilcev za azil	
Dolgi azilni postopki	
A14	...postopki so enostavno predolgi. Sem se zmes spraševal, če ima sploh smisel čakati ali naj odidem naprej.
M15	...ker me je prej bilo strah, da bom deportiran.
O2	vendar pa postopek, ki določa kdo bo dobil azil in kdo ne, poteka preveč dolgo. Tu sem že od leta 2015 in še vedno ne vem, če naj ostanem ali grem. Ni enostavno, ko ne veš kaj se bo zgodilo s tabo oz. da nimaš zasigurano prihodnost. Sicer razmišljam pozitivno, vendar bom pa bolj miren, ko dobim status begunca.
J1	Ja postopki so res predolgi.
J7	...postopki so res dolgi.
E1	...postopki so predolgi. Težko je, ker ne veš kaj bi. Sem pozitiven, vendar še vedno je nekje zadaj v glavi dvom, da bom moral oditi.
E5	Kot druga ovira je pa definitivno dolgotrajni azilni postopek, vendar pa jih večina tu vseeno dobi, zato razmišljam pozitivno....preden ne dobiš azil je kljub vsemu prisoten še tisti majhen strah.
W1	...predolgi postopki, strah, da boš deportiran.
W4	V bistvu še sedaj obravnavajo mojo prošnjo za azil. Hodim na razgovore glede azila, vendar se še vedno ni nič premaknilo. Vse skupaj traja predolgo. Mi pa tu čakamo in čakamo.
Z2	Bi pa res bilo veliko boljše, če bi postopki bili krajši, saj bi si tako lahko prej našli službo in začeli z novim življenjem. Tako pa nam ostale le to, da čakamo.

K8	Prej mi ni bilo lahko, ker je v meni bil nenehen občutek, da pa mogoče ne bom smel ostati tu. In postopek navadno traja dolgo. V mojem primeru 3 leta.
L4	Ja, res so dolgi. Predolgi. Najhujše je to čakanje in čakanje. Ne veš kaj se bo s tabo zgodilo. Boš lahko ostal ali ne. To me zelo moti. Rad bi naredil nek korak naprej, vendar ne morem. Imam veliko prostega časa.
L6	Priznam, da sem že nekajkrat želel oditi drugam, saj se mi je zdelo brezupno, saj med čakanjem ne moreš nič. Težko si planiram prihodnost, če ne vem kaj točno se bo zgodilo. Saj poskušam biti pozitiven, ampak dokler ne dobiš statusa, nikoli zares ne veš kaj se bo zgodilo.
Jezik kot ovira	
A2	... ni mi bilo lahko, ker nisem govoril jezika. Počutil sem se precej brezupno.
A13	Edina ovira, ki je bila na začetku je torej bil jezik... Menim pa, da je ljudem, ki so prišli v novo okolje precej težko, saj moramo res dati vse od sebe, da nas bi potem okolica sprejela. In če ne osvojiš jezika, ti bo zelo težko.
M2	Težko mi je bilo, ker nisem znal jezika.
M8	Želel sem v šolo pa nisem mogel, ker nisem dovolj dobro poznal jezika...
S2	S2: Seveda začetki niso bili enostavni, predvsem zaradi jezika...
E3	... je na začetku res največja ovira bil jezik.
E7	Jezik je zares tista največja ovira, ki dela nekoliko težav pri vključevanju v okolje, vendar se trudimo.
W3	Vendar je prva ovira definitivno bil jezik. Nisem nič razumel. Ampak so mi pomagali, vendar se mi zdi, da je vse potekalo zelo počasi.
Z3	Seveda mi na začetku ni bilo lahko, saj nisem poznal jezika. Nič nisem razumel. Pogovarjali smo se v angleščini, vendar je vseeno komunikacija bila težka.
K2	Nisem poznal jezika, zato je vse bilo težko. In jezik je zelo pomemben in ga moraš osvojiti, če želiš graditi novo življenje.
K4	Največja ovira je bila to, da nisem mogel nič. Na začetku sem se samo učil jezik, saj brez tega nisem mogel v šolo.
H5	Prvi problem je bil jezik. Nemščina je težek jezik, zato me je bilo strah, da se ga ne bom mogel naučiti, vendar je s pomočjo tečajev nekako šlo. Res sem želel ostati, zato sem se trudil, da bi lahko tu pričel novo življenje. Je pa težko, saj nikogar ne poznaš, zato sem vedel, da se najprej moram naučiti jezik, da se bom potem lažje povezal z ostalimi ljudmi.
R8	In na začetku nič ne razumeš.
Onemogočen dostop na trg dela	
A9	Problem je, da kot prosilec za azil nimaš veliko pravic in se na primer ne moreš zaposliti.
M9	... želel sem si zaslužiti denar, pa nisem mogel, ker se nisem smel zaposliti.
O3	...da kot prosilci za azil ne smemo delati. Res imamo poskrbljeno za osnovno življenje, vendar bi bil zelo vesel, če bi se lahko zaposlil in kaj zaslužil.
O5	Meni trenutno predstavlja oviro to, da se kot prosilec za azil ne morem zaposliti, saj že z samo službo si širiš socialno mrežo. Zdaj smo pa bolj ali manj prepuščeni samim sebi.

J3	Rad bi šel na svoje in imel službo, vendar to kot prosilec za azil ni mogoče. Ne smemo delati. Delamo le kot prostovoljci.
J10	Kljub temu, da osvajamo jezik in se lahko sporazumevamo v nemščini, je problem, ker ne moremo delati. Brez službe pa ni denarja. In če ni denarja ne moreš dobiti svojega stanovanja, ne moreš v bistvu narediti nobenega velikega koraka.
E8	Zdi se mi, da nam bo veliko lažje ko bomo dobili azil, saj bomo tako lahko vstopili na trg dela.
K5	Kot prosilec za azil pa tudi nisi mogel delati...
H10	Na začetku se sicer nisem mogel zaposliti.
R10	Ampak ko sem se naučil osnove, je bil spet problem, ker nisem smel imeti službe, ker mi to kot prosilcu za azil ni bilo dovoljeno. In zaradi tega sem imel veliko prostega časa, kar me je motilo, saj sem prišel sem, da bi delal in poskrbel zase in si uredil življenje.
L5	Sicer delam razne stvari, ampak še vedno pa ne smem imeti službe, da bi lahko služil denar.
L9	Na začetku je bilo zelo težko, saj mi je še vedno, ker ne delam to kar si želim. In želim si delati, vendar ne morem.
L13	Najbolj me moti, ker se ne morem zaposliti. Rad bi delal, rad bi služil denar. In ne morem. Težko mi je, ker ne morem nič. Zdi se mi, da samo čakam.
Pridobitev informacij glede azilnega postopka in možnosti integracije	
A3	Menim, da sem dobil vse potrebne informacije. Povedali so mi kako bi naj potekal azilni postopek in kako bo življenje potekalo med tem časom.
A8	Med samim postopkom za azil sem živel v Tafelspitzu in tu so nam predstavili kaj lahko počnemo, da se bomo lažje integrirali v okolico.
M4	Zdi se mi, da sem dobil vse potrebne informacije, ampak to predvsem takrat, ko sem prišel v Feldbach v Tafelspitz in so mi tu povedali kako naprej.
S3	Tu je veliko dobrih ljudi, ki so meni in ostalim pomagali pri samem procesu pridobitve azila. Tako sem dobil vse informacije, ki se jim potreboval. Seznanili so me kako poteka proces, kakšne so moje možnosti glede nastanitve, katere so moje pravice in kaj lahko naredim, da se bom lahko vključeval v okolje.
O1	Dobil sem vse potrebne informacije...
W2	Je pa res, da sem skozi celoten proces bil deležen pomoči. Že takoj na začetku so mi vse razložili, kako poteka postopek in kakšne so moje dolžnosti.
Z1	Mislim, da je poskrbljeno za nas, dobili smo vse potrebne informacije.
Z4	Ampak nikoli nisem bil sam, vedno mi je nekdo pomagal pri urejanju vseh papirjev.
H1	Zdi se mi, da sem dobil na začetku neke osnovne informacije, ki sem jih potreboval, ampak se mi zdi, da nimajo veliko časa zate. So mi pa v veliko pomoč bili prostovoljci in ljudje tu v mestu. Preko prostovoljca sem spoznal odvetnika, ki mi je veliko pomagal in razložil kakšne so moje opcije.
R4	Mislim, da sem tudi dobil informacije glede postopka.
L2	Mislim, da ja. Mogoče ne takoj na začetku. Povedali so mi bistvene stvari, kako bo potekalo življenje v tem času ko čakam na odločitev glede azila. Prosil sem, da z bratrancem ostaneva skupaj, tako da sva lahko skupaj prišla v Feldbach. Tu sva prišla v Tafelspitz in so nama podrobneje povedali vse informacije, ki so naju zanimala.

Nastanitev v Tafelspitzu	
A4	Kar se tiče nastanitve, sem pa najprej živel v zasebnem, privatnem »azilnem domu«, kjer sem si delil sobo s šestimi osebami, vendar pa je bilo poskrbljeno za osnovne življenjske potrebe. Seveda ni enostavno, saj nimaš veliko zasebnosti, vendar kaj drugega ti ne preostane. Predvsem na začetku, ko si šele prosilec za azil in nimaš dovolj denarja za kaj drugega.
A18	Živeti v domu, kjer si deliš sobo z več osebami ni enostavno, no ampak se nisem nikoli pritoževal. In tudi dejstvo, da si predhodno vedno moral povedati kam greš.
M6	Glede nastanitve, sem pa najprej živel v Tafelspitzu...
S5	Na začetku sem živel v Tafelspitzu, kjer sem si delil sobo s šestimi osebami...
S11	Ko sem bil prosilec za azil, sem moral vedno prej sporočiti, če sem želel kam iti, vendar kljub temu smo se lahko prosto gibali.
J2	življenje v Tafelspitzu tudi ni življenje, ki bi ga lahko živel celo večnost. Nas je kar nekaj in si moramo deliti vse, kar ni enostavno.
H4	Ko so začeli s postopkom, sem prišel v Feldbach, kjer sem živel Tafelspitz. Tu je bilo veliko boljše, čeprav sem si moral deliti prostore z ostalimi. Ampak sem vsaj dobil občutek, da se je nekaj premaknilo.
R5	Tu v Feldbachu sem najprej živel v Tafelspitzu, kjer mi ni bilo najbolj všeč, saj nas je bilo preveč v sobi.
L3	Vesel sem, da imam streho nad glavo, ampak to ni pravi dom, saj si vse moreš deliti z drugimi. Želim si svojo sobo. Soba, ki bi bila samo zame. Da bi lahko imel več miru. Tu pa si nenehno z nekom. Ne moreš se zares umakniti.
Nastanitev pri »drugi družini«	
M7	...nato pa se preselil k Mariji in njeni družini, kjer živim še danes. Zame so kot druga družina. Mariji tudi pravim moja druga mama, saj me je sprejela kot svojega pravega otroka.
Nastanitev v kampu	
H3	Preden sem sploh prišel v Feldbach, sem bil na Dunaju v kampu. In tam mi je bilo grozno, saj nas je bilo veliko in noben ni vedel kaj bo z nami. Neprijetna izkušnja.
Finančna odvisnost	
A17	Prej sem bil odvisen od mesečne socialne oskrbe in kakšnih manjših denarnih nagrad, ker sem pomagal pri določenih dogodkih. Za osnovno življenje je bilo poskrbljeno, ampak več tisto ni bilo pravo življenje.
S8	Za sobo je bilo potrebno dati 12€ na dan, 150 € na mesec pa sem dobil za prehrano.
J5	Ja država nam je dala in poskrbela, da imamo osnovne stvari za življenje, vendar pa nas vseeno omejuje, saj zdaj živim tako že tri leta in rad bi postal neodvisen.
K6	...zato si odvisen od osnovne pomoči. In težko mi je, saj res nočem prositi za pomoč. Rad bi poskrbel sam zase. Ampak ta situacija te žal sili v to, da zaprosiš za pomoč.
Negativni vpliv medijev	
A25	Se mi pa zdi, da mediji pogosto pišejo negativno o nas in zato mislim, da tisti ljudje, ki nas ne sprejemajo, da ne poznajo naše situacije. Niso imeli nobenega pravega stika z nami in jih je zato mogoče strah, ker se jim zdimo drugačni. Ampak res nismo drugačni. Vsi smo samo ljudje.

A27	In niti nisem tu, da bi komu vsiljeval svojo vero, kot to pogosto pišejo mediji.
O7	...mediji dajejo napačno predstavo o nas. Res nismo slabi. Smo samo ljudje. Želimo si samo mirno in pravično življenje. Nočemo nobenemu nič slabega.
J13	Sem pa opazil, da nas mediji pogosto opisujejo kot nekoga, ki izkorišča in predstavlja grožnjo. Ja, časopisi...predvsem »Krone«...ti pišejo o nas napačne stvari, kot na primer, da so ljudje iz Afganista prišli v Avstrijo samo za to, da bi od njih želeli denar in da za to ne bi delali. Ampak to ni res, še kako si želimo delati, vendar ne smemo. Če bi lahko delal brez strahu v Afganistanu bi ostal tam.
Z9	Mediji res uničujejo našo podobo, zato se mi zdi pomembno, da ljudje pogledajo našo situacijo bolj podrobno, bolj od blizu.
K17	Mediji so pogosto tudi na strani države. Večkrat vidim napačne zgodbe o nas. Predstavljajo nas kot da smo teroristi. Ampak želim, da ljudje vedo, da nas naša vera ne uči, da bi ubijali. Nočem, da nas vidijo kot ekstremiste, zato ker to nismo. Smo normalni ljudje, kot vsi tukaj.
H20	Ampak kolikor pa spremljam preko medijev, pa se mi zdi, da je veliko ljudi proti imigrantom. Ampak to so tudi mediji, ki radi prikazujejo predvsem negativne stvari. In potem mediji s svojimi zgodbami pogosto prestrašijo ljudi, ki mislijo, da bomo uničili njihovo državo. Ampak to seveda ni res.
L16	Mislím, da so za to veliko krive zgodbe v časopisih, saj sem pogosto videl napačne zgodbe o mojih ljudeh. Pišejo, da smo nasilni in da delamo probleme. Ne poznam nobenega tu v Feldbachu, ki bi delal kakšne probleme. In potem ljudje to berejo in seveda brez, da bi nas sami spoznali, verjamejo takim zgodbam, ki pa so popolnoma neresnične.
Neenakopravnost	
M16	...še vedno nimaš vseh enakih pravic, kot jih imajo državljani.
M19	Enakopravnega pa v določeni meri. Vseeno nimam toliko pravic, kot jih imajo pravi državljani. Vendar se zavedam, da je za to potreben čas. Verjamem, da bom čez čas postal enakopraven.
S16	Enakopravnega tudi, vendar ne iz pravnega vidika, saj še vedno nimam enakih pravic kot državljani, ampak nikoli se nisem počutil manjvrednega.
O9	Glede pravic pa žal ne moremo povedati, da bi bili enakopravni, saj nam je marsikaj omejeno.
J9	...zdi se mi, da neka popolna integracija trenutno še ni mogoča, saj so naše pravice precej omejene.
W7	Še vedno sem prosilec za azil, tako da nisem enakopraven, ker nimam veliko pravic.
Z5	...kot prosilec za azil nimaš veliko pravic, kar je precej velika ovira, saj se ne moreš popolnoma vključiti v okolje.
E10	...vendar enakopravnega pa ne, saj nimamo veliko pravic.
Z8	Enakopravni pa seveda nismo, ker nimamo veliko pravic.
K19	Ne popolnoma. Še vedno menim, da je državljanom v Avstriji lažje, kot nam, ki to nismo, saj moramo za vse stvari, ki jih želimo doseči vložiti več truda. Da bi se lahko šolal sem se moral najprej naučiti jezik in doseči ustrezen nivo znanja. Šolanje v Siriji je popolnoma drugačno kot tu, vse je novo.

H18	To ne popolnoma, saj si lahko popolnoma enakopraven šele, ko si državljan.
Integracija prosilcev za azil	
Občinska dela	
A10	Zato sem veliko delal kot prostovoljec, predvsem za mesto. Urejal sem okolico, pripravljaj stvari za razne dogodke. Vse to mi je omogočilo, da sem vzpostavil stik s tukajšnjimi ljudmi.
M10	Sem se pa kljub temu poskušal redno vključevati v projekte, ki jih je organiziralo mesto. Zdi se mi, da je tu veliko priložnosti, ki nam omogočajo, da se povežemo s tukajšnjimi ljudmi.
S9	Prej sem pomagal mestu s tem, da sem čistil in urejal okolico, potem na primer čistil prostor po koncertih in podobno. Za to smo prejeli nekaj denarja, kar je seveda bolje kot nič.
O4	...da imamo tu priložnost, da pomagamo mestu kot občinski delavci. S tem tudi nekaj malega zaslužimo.
H11	... ampak sem veliko pomagal pri skrbi za okolico.
J4	Pomagamo pri urejanju mesta in zato dobimo nagrado...
R13	Urejal sem tudi mesto. Skrbel za čistočo. Tudi to mi je potem pomagalo, da sem spoznal nove ljudi, ki so me povezali z drugimi.
Sezonska dela	
H12	... opravljal sem tudi sezonska dela...
L14	Ko je sezonsko delo, potem grem delat to, vendar to ni prava služba.
Učenje jezika	
Jezikovni tečaji	
A11	...je bilo veliko prostovoljcev, ki so mi pomagali pri učenju nemščine.
A23	Ko se enkrat naučiš jezika se mi zdi, da ni več nobenih večjih ovir. Takrat so vsa vrata odprta.
S4	Hodil sem na tečaj nemščine in sedaj nimam več večjih problemov s komunikacijo.
J8	Ampak zdaj ko sem se naučil jezik, se mi zdi, da je veliko lažje.
E4	Je pa dobro, ker smo imeli možnost tečajev nemščine in to mi veliko pomeni, ker lahko komuniciram z ostalimi in ker si bom kasneje lahko našel službo.
K3	Hodil sem na tečaje nemščine, in veliko so mi tudi pomagali prostovoljci. Res sem veliko vložil v to, da se čimprej naučim nemščino.
K10	Prvi korak je bil jezik. Z učenjem jezika mi je bilo vedno bolj lažje, saj sem lahko lažje komuniciral z ljudmi, ki živijo tu.
K11	Hodil sem na tečaje nemščine...
H7	Redno sem hodil na jezikovne tečaje.
L10	Ampak smo imeli tečaje nemščine, kar mi je veliko pomagalo.
Učenje s pomočjo prostovoljcev	
M5	Tu nam je pomagala občinska svetnica in prostovoljci. Oni so nam tudi omogočili učenje jezika. Učenje jezika mi je veliko pomenilo, in tu sem še posebej hvaležen Mariji in njeni družini. Z njihovo pomočjo sem čez čas osvojil jezik tako, da mi je sedaj veliko lažje.

R9	Hodim pa redno na tečaje nemščine in to mi je veliko pomagalo, da se povežem z drugimi.
L11	Pa tudi prostovoljci v Tafelspitzu so nam veliko pomagali pri učenju. So dobri ljudje, prijazni.
Prostovoljstvo v domu starejših	
A12	...veliko sem tudi hodil kot prostovoljec v bližnji dom za stare, kjer so mi tudi oni pomagali pri učenju jezika. In z nenehno interakcijo sem to tudi dobro osvojil, zato mi je sedaj veliko lažje.
A28	Zelo dobro, saj so mi dali občutek sprejetosti. Takrat sem bil prosilec za azil in sem zaradi tega imel veliko prostega časa in seveda starejši tudi, zato je nekako bilo idealno, da se povežemo. Tako sem se lahko veliko pogovarjal in utrjeval jezik. Skupaj smo se družili, igrali družabne igre, hodili na sprehod. Ta izkušnja mi je veliko pomenila.
M12	Poleg tega sem kot prostovoljec hodil v dom starejših, kjer sem se družil s starejšimi in jim pomagal. Na ta način sem še bolj okrepil svojo nemščino.
S10	Sem pa tudi bil reden prostovoljec v domu starejših, kjer sem veliko časa preživel s tamkajšnjimi ljudmi. Z njimi sem se pogovarjal, hodil na sprehode. Povezal sem se tudi z nekaterimi tamkajšnjimi delavci, ki so bili podobne starosti kot jaz. Tako sem tudi dobil priložnost, da spoznam nove ljudi in dobim nove prijatelje.
S13	Mislím, da mi je pri integraciji veliko pomagalo prostovoljstvo. Ne le, da sem se povezal z novimi ljudmi, s tem sem utrjeval jezik.
W5	Vsi smo tu prostovoljci v domu starejših, tako da je to definitivno en način, ki nam pomaga pri integraciji. Starejši in njihovi svojci nas sprejemajo in to je res dober občutek.
Z6	Sem prostovoljec tu v domu starejših. Z njimi se igram družabne igre, oni mi pa pomagajo pri utrjevanju jezika.
K13	Pogosto prihajam tudi sem v dom starejših, kjer se veliko pogovarjam z ljudmi, ki živijo in delajo tu. Oni so bili prvi, ki so mi dali občutek sprejetosti in oni so bili tisti, ki so mi pomagali, da se lažje integriram.
H9	Veliko sem delal tudi kot prostovoljec tu v domu starejših. In ta izkušnja mi je res dala veliko, saj sem se s tem učil vsakdanji jezik. Starejši so zelo prijazni in res so mi veliko pomagali pri učenju jezika in na sploh z navezovanjem stikov z drugimi, saj sem spoznal tudi njihove družine.
R11	Sem pa kar dolgo bil prostovoljec tu v domu (<i>dom starejših</i>). To mi je pomagalo, da se povežem z ljudmi, da se dodatno učim jezik in da si zapolnim čas.
R14	Super, res dobra izkušnja. Dobro so nas sprejeli. Dan smo preživel tako, da smo se kartali, hodili na sprehode, in se predvsem veliko pogovarjali. Nekateri so nam pomagala pri pisanju. Ta izkušnja mi je veliko pomagala pri učenju jezika. In to zelo cenim.
L8	Sem pa tudi prostovoljec v domu starejših. Starejši so mi tudi pomagali pri jeziku.
L12	In pomagajo mi tudi starejši v domu. Z njimi se kar veliko pogovarjam in to mi pomaga
Integracija skozi prostočasne aktivnosti	
A29	Pogosto smo hodili igrat nogomet z domačini. To je bil tudi en način kako sem spoznal nove ljudi

M11	Ko sem bil v Tafelspitzu, smo fantje imeli tudi svoje nogometno ekipo in smo pogosto igrali s tukajšnjimi domačini. Na ta način sem si pridobil nove prijatelje s katerimi se družim še danes.
M13	Kot sem pa povedal že prej, mi je pri integraciji veliko pomagala tudi Marijina družina.
S14	Drugače pa smo se z drugimi prosilci za azil veliko hodili kopat v mestno kopališče...Naredil sem tudi izpit za reševalca iz vode in se vključil v plavalno društvo, kjer sem delal tudi kot spremljevalec otrok v šoli v naravi. Mislim, da je vse to pomembno vplivalo na mojo integracijo, saj sem naenkrat pridobil v svoje življenje nov krog ljudi. Enkrat sem plavalno društvo celo povabil v Tafelspitz in jim skuhal kosilo.
K14	Drugače pa sem tudi bil na raznih dogodkih, se vključil v športne aktivnosti in to mi je omogočilo stik s tukajšnjimi ljudmi. Spoznal sem veliko dobrih ljudi, ki so del mojega življenja. To mi veliko pomeni. Res sreča, da obstajajo ljudje, ki ti pomagajo, saj država ne naredi veliko za nas.
H6	Hodil sem na razne dogodke, katere je organiziralo mesto, razne koncerte.
H17	To, da sem vključeni v aktivnosti mesta mi je pomagalo...no mi še pomaga, da je moja nemščina vedno boljša.
R11	Sem pa potem v prostem času veliko igral nogomet z fanti v Tafelspitzu. Najprej smo veliko igrali mi med sabo, vendar smo se potem parkrat na igrišču srečali z domačini in se tako povezali. Potem smo se kar zmenili, da igramo dvakrat na teden. To mi je bilo super, saj sem tako nemščino začel uporabljati v svojem vsakdanjiku. Mislim, da je to tisti pravi način s katerim se največ naučiš jezika.
L7	Veliko se družimo, kartamo, igramo nogomet. To delamo tudi z ljudmi, ki živijo tu. Kar veliko igram nogomet z Avstrijci.
Tečaji o kulturi, sobivanje	
O6	Se pa probamo redno vključevati v projekte, ki jih ponuja mesto. Imeli smo predavanja o tukajšnji kulturi. In zdi se mi, da smo prek projektov in prostovoljstva navezali stike z domačini.
K12	... imeli smo tudi predavanja o tukajšnji kulturi.
H8	... in predavanja ter dogodke o različnih kulturah, kako živeti skupaj, o vrednotah.
R15	Veliko sem se hodil na predavanja in tečaje, kjer sem se povezal z ljudmi, ki živijo tu. Na ta način smo se učili en od drugega, kar se mi zdi pomembno in se tako naučimo skupaj živeti.
Ohranitev kulturne identitete	
A26	Ja, vseeno nisem edini musliman, ki živi v Feldbachu. Nas je kar veliko, zato mi je tudi bolj prijetno. Še vedno sem lahko jaz, čeprav Avstrija ni muslimanska država in ima drugačno kulturo.
M21	Kultura tu je res drugačna kot doma v Siriji, vendar me to prav nič ne ovira. Jezik sem se naučil, tako da sem se dobro vključil v okolje. Imamo pa tudi skupine ljudi, ki so prav tako prišli iz Sirije in mi je hkrati lepo, da se lahko z njimi pogovarjam v svojem maternem jeziku. Na splošno mi je pa tukajšnja kultura všeč.
S17	Je drugačna kultura, ampak vseeno imam občutek, da sem lahko jaz.
J12	V bistvu mi veliko pomeni, da lahko še vedno ohranjam svojo kulturno, saj imamo v bližini tudi versko kulturni center.

W6	Mi je pa pomembno, da imamo drug drugega in si stojimo ob strani. Veliko stvari delamo skupaj, saj je lepo ko se lahko pogovarjaš v svojem jeziku. Se vseeno tako lažje izražaš in lažje poveš, opišeš stvari. Torej pomembno mi je, da imam priložnost komunicirati tako z tukajšnjimi domačini, kot tudi s svojimi ljudmi.
K20	Res je, da je življenje tu drugačno kot doma. Drugačen jezik, drugačna vera, drugačna kultura. Lepo mi je, da imam tu tudi kolege, ki so iz Sirije, tako da imam še vedno možnost komunicirati v svojem maternem jeziku. Zdi se mi, da še vedno lahko normalno prakticiram svojo vero, saj imamo tu v bližini verski kulturni center... Zdi se mi, da se tu ljudje spoštujemo ne glede na to kakšne vere si. No vsaj jaz imam take izkušnje. Verjamem pa, da ni vsepovsod tako. Ampak zdi se mi pomembno, da se učimo drug od drugega in da se sprejemamo ne glede na to od kje prihajamo. Vsak človek si zasluži spoštovanje.
H19	Ja res je drugačna kultura tu. Sem rabil kar nekaj časa, da se privadim, ampak vseeno mislim, da sem lahko zvest svoji kulturi. Sem muslimanske vere in veliko mi pomeni, da imamo tu v bližini verski kulturni center. Tako, da še vedno imam tudi ljudi, ki so enake kulture kot jaz in hkrati sem spoznal ljudi, ki imajo drugačno kulturo. Pa vendarle se razumem z vsemi. Zdi se mi pomembno, da se drug od drugega učimo, ker na koncu smo vsi isti pod kožo. Vsi smo ljudje.
R20	Tu v bližini imamo versko kulturni center, in tako sem še vedno lahko del svoje kulture.
L18	Ja, tu nas je kar veliko muslimanov, tako da menim, da ni tak problem. To mi tudi veliko pomeni, saj imam ljudi z enako kulturo.
Pridobitev statusa begunca	
Upanje na boljšo prihodnost	
A15	Na srečo sem dobil status begunca in si s tem oddahnil. Zdi se mi, da končno lahko zadiham in si začnem zares graditi življenje
A21	In s pridobitvijo statusa begunca se mi zdi da lahko končno vidim svetlo prihodnost.
A30	Sedaj ko sem dobil službo sem še dodatno pridobil nov krog ljudi, tako, da je s pridobitvijo statusa vse postalo bolje.
H2	Zdaj sem že nekaj časa tu in sem pridobil subsidiarno zaščito, tako da še vedno lahko ostanem tu. No ta prijatelj, ki je odvetnik mi je tudi povedal, da če si najdem službo in se bom dobro vključil v okolje, da imam dobre možnosti, da bom lahko tu tudi ostal.
H15	Vem, da nimam še statusa begunca, ampak se res trudim in upam, da bom tega tudi čez čas dobil. Kot sem povedal prej, mi je odvetnik povedal, da imam dobre možnosti. Celo sedaj, ko imam službo, živim na svojem in se res trudim vključiti v okolje. Upam, da bom lahko ostal tu.
Ekonomska integracija	
A16	...imam zdaj veliko več pravic kot prej. Sedaj lahko končno delam. Sem zaposlen v eni izmed restavracij tu v mestu.
A19	Definitivno je služba velik korak ja. Je dober občutek, ko nisi toliko odvisen od drugih. Glede službe pa moram povedati, da mi je pomagala ena izmed prijateljic, ki je bila in je še prostovoljka v Tafelspitzu. Namreč pozna lastnika in so takrat slučajno nekoga iskali. Tako, da sem mogoče imel res srečo.

M14	Boljše je v smislu tega, da imam možnost se zaposliti in tako postati finančno neodvisen...
S7	Življenje je veliko bolje, saj lahko zdaj normalno delam in služim.
S12	No zdaj že 10 mesecev delam kot poštar.
H13	Mi je lažje, saj sem začel delati. To mi predstavlja pomemben korak v življenju, predvsem tudi zato, da dobim možnost za pridobitev statusa.
R16	Meni je pomagalo, da sem začel delati. Zdaj delam kot kuhar in sem v službi dobil prijatelje in si tak povečal svoj socialni krog.
Selitvena intergacija	
A20	Trenutno sem v procesu selitve v novo stanovanje, sicer je manjša garsonjera, ampak zame čisto dovolj. S pomočjo prijateljev mi je uspelo najeti stanovanje in morem povedati, da se tega zelo veselim.
S6	...sedaj, ko sem pa dobil status begunca pa živim v stanovanju pri prijatelju.
K21	Trenutno sem pri enem prijatelju, ki sem ga spoznal tu. Imeli so doma eno prazno sobo in so me povabili, da stanujem tam, dokler želim. Sem zelo vesel, saj imam svoj mir in se lahko učim.
H14	Skupaj s prijateljem sem se odselil tudi v podnajemniško stanovanje, tako da mi je sedaj veliko bolje, kot prej ko sem živel v Tafelspitzu.
R6	Ko sem dobil status begunca sem se kmalu zatem odselil drugam.
R7	Z enim izmed prijateljem, ki sem ga spoznal v Tafelspitzu, sva najela manjše stanovanje tu v Feldbachu.
Izobraževalna integracija	
M17	Bom pa kmalu pričel s šolanjem, tako, da se tega zelo veselim. Šolal se bom za negovalca, saj sem se med svojim prostovoljnim delom v domu starejših, spoprijateljil z eno varovanko, katera me je sprejela kot prijatelja. Hodim jo obiskovat skoraj vsak dan. Ona me je navdušila za ta poklic, da pomagam starejšim.
K9	Je pa boljše zato, ker sem sedaj pričel s šolo in vem da se bom lahko v prihodnosti tudi zaposlil. Lažje načrtujem svoje življenje, sedaj ko vem, da lahko ostanem tu.
Občutek sprejetosti	
A22	Lastnica je bila zelo prijazna in mi je v bistvu še isti dan povedala, da če želim stanovanje, da je to moje. Počutil sem se dobrodošlega in sprejetega.
A24	Verjamem, da se najdejo ljudje, ki te ne sprejemajo, ampak nekega večjega občutka ne sprejemanja nisem občutil. Na splošno se mi zdi, da me je okolica lepo sprejela. Sam nimam z nobenim probleme.
M18	Definitivno se počutim sprejetega.
S15	Ja, počutim se sprejetega...Se mi zdi, da so ljudje prijazni in me nikoli niso gledali postrani... Zelo sem zadovoljen. Avstrija je res super država, in Feldbach je odlično mesto. Ljudje so zelo odprti. Počutim se sprejetega in tu sem si začel ustvarjati novo življenje.
O8	Počutim se sprejetega tu.
J11	Ja zdi se mi, da nas okolica lepo sprejema. Ni nobenih grdih pogledov, kljub temu, da prihajamo iz druge kulture.
E9	Počutim se sprejetega...

W8	Vendar se tu ne počutim ogroženega in noben ne ravna z mano slabo, tako, da se počutim sprejetega.
Z7	Ja, počutim se sprejetega. Res je, da je potreben čas, da te sprejmejo, vendar je mogoče. Tako, da sem na splošno zadovoljen tu.
K7	Sedaj se počutim veliko bolj varnega.
K18	Zdi se mi, da ja. Nimam nobenega problema z ljudmi, ki živijo v tem mestu, zato se počutim sprejetega.
H16	Zdi se mi, da so me vsi lepo sprejeli in nimam večjih problemov... Zdaj, če gledam svojo lastno izkušnjo, menim, da sem lepo sprejeti.
R17	Ja, počutim se sprejetega. Z ljudmi, ki komuniciram so zelo prijazni. Nimam nobenih težav... Menim, da je moja zgodba uspešna, zato pravim, da je mogoča uspešna integracija. Mislim, da sem se dobro integriral in da me ljudje tu sprejemajo.
Delna sprejetost	
L15	S temi ljudmi, ki sem v stiku se počutim sprejete. Vendar včasih, ko grem v trgovino imam občutek, da me kdo pogleda postrani. Tega ne razumem, saj me ne poznajo.
Možnost uspešne integracije	
A23	Mislim, da je. Ampak je tu seveda pomembno, da si vsi med seboj pomagamo. Skratka jaz osebno imam dobro izkušnjo. Imaš razna društva in na sploh ljudi, ki so pripravljeni pomagati beguncem, tako, da če si aktiven je integracija lahko uspešna.
M20	Na začetku je težko, ampak se da. Ko enkrat dobiš dovoljenje, da ostaneš tu, potem lahko začneš resnično živeti.
L17	Mislim, da nam je zelo težko, saj je za nas vse novo in potrebno je veliko delati, da si potem sprejeti. Možno seveda je. Ampak, če nimaš statusa bo težko, saj ne moreš biti del mnogih področij. Ne moreš si najti službe, v šolo težko prideš. Ko enkrat dobiš status mislim, da je veliko lažje. Potem delaš in spoznaš nove ljudi. Začneš dobivati plačo in si lahko privoščiš stvari. Lahko greš na svoje.